

Jaarverslag

Stichting Alterius

2023

Datum: 23 mei 2024
Versie: Internet publicatie

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
1. Het schoolbestuur	7
1.1 Profiel	7
1.1.1 Missie & visie	7
1.1.2 Kernactiviteiten.....	7
1.1.3 Strategisch beleidsplan	8
1.1.4 Toegankelijkheid & toelating	9
1.2 Organisatie.....	10
1.2.1 Contactgegevens.....	10
1.2.2 Overzicht scholen.....	10
1.2.3 Juridische structuur	10
1.2.4 Organisatiestructuur	10
1.2.5 Governance Code.....	11
1.2.6 Functiescheiding	11
1.2.7 Bestuur.....	11
1.2.8 (Gemeenschappelijke) medezeggenschap	11
1.2.9 Horizontale verbinding en verbonden partijen	12
1.2.10 Klachtenbehandeling	14
2. Verantwoording beleid	15
2.1 Onderwijs en Kwaliteit.....	18
2.1.1 Algemene actuele en toekomstige ontwikkelingen.....	18
2.2 Onderwijs Alterius	19
2.2.1 Opleiding.....	19
2.2.2 Onderwijsruimten	20
2.2.3 Socialisatie	20
2.2.4 Persoonsvorming leerlingen	21
2.2.5 Kwalificatie.....	21
2.2.6 Samenwerking	22
2.2.7 Kwaliteitszorg.....	24
2.2.8 Maatschappelijke betrokkenheid	26
2.2.9 Onderwijsresultaten	28
2.2.10 Internationalisering	38
2.2.11 Digitalisering en ICT	38
2.2.12 Inspectie.....	39
2.2.13 Visitatie	40
2.2.14 Onderzoek.....	40
2.2.15 Passend onderwijs	40
2.2.16 Verantwoording NPO.....	41
2.3 Personeel & professionalisering	42
2.3.1 Doelen en resultaten professionalisering.....	42
2.3.2 Toekomstige ontwikkelingen	44
2.3.3 Zaken in het afgelopen jaar met personele betekenis	45
2.3.4 Uitkeringen na ontslag.....	46
2.3.5 Regeling bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders.....	46
2.3.6 Strategisch personeelsbeleid	46
2.3.7 Sociaal Veiligheidsplan.....	47

2.4	Huisvesting en Facilitaire zaken	48
2.4.1	Doelen en resultaten	48
2.4.2	Toekomstige ontwikkelingen	48
2.4.3	Duurzaamheid & maatschappelijk verantwoord ondernemen	49
2.5	Financieel beleid	49
2.5.1	Doelen en resultaten	49
2.5.2	Normatief publiek eigen vermogen	51
2.5.3	Meerjarenbegroting	52
2.5.4	Investeringsbeleid	52
2.5.5	Treasury	53
2.5.6	Allocatie van middelen	53
2.5.7	Onderwijsachterstandenmiddelen	55
2.6	Continuïteitsparagraaf	55
2.6.1	Intern risicobeheersingssysteem	55
2.6.2	Belangrijkste risico's en onzekerheden	56
2.6.3	Huisvestingsbeleid en financiering daarvan	59
2.6.4	Overige voorgenomen investeringen en projecten	60
2.6.5	Contractactiviteiten en derde geldstroomactiviteiten	60
3.	Verantwoording van de financiën	61
3.1	Ontwikkelingen in meerjarig perspectief	61
3.2	Staat van baten en lasten en balans	62
3.2.1	Analyse resultaat 2023 t.o.v. begroting	63
3.2.2	Analyse resultaat 2023 t.o.v. 2022	63
3.2.3	Analyse meerjarig resultaat 2024 t/m 2026	63
3.2.4	De belangrijkste mutaties in de balansposten 2023	65
3.2.5	De belangrijkste ontwikkelingen in de meerjarenbalans	65
3.2.6	De belangrijkste ontwikkelingen in de kasstromen	65
3.2.7	Investeringsbeleid	65
3.2.8	Financieringsbehoefte	65
3.3	Financiële positie	66
3.3.1	Reservepositie	66
3.3.2	Bezwaarprocedure nieuwe bekostigingssystematiek	67
4.	Toezicht	68
	Jaarrekening	71

Bestuursverslag

Stichting Alterius

2023

Voorwoord

Alterius beweegt zich in een veelvoudig, complex en dynamisch krachtenveld. Het onderwijs beweegt richting inclusiever onderwijs met een stevige vereveningsopdracht, tegelijk stijgt het aantal leerlingen dat speciaal onderwijs volgt. De jeugdzorg beweegt richting ambulantisering en normalisering van zorg, tegelijk stijgt het aantal kinderen in de jeugdzorg. We ervaren een oplopend lerarentekort, dat geldt ook voor aanverwante sectoren als zorg en welzijn. Onze doelgroepen worden complexer, behandelduren worden korter en wachttijden op zorg langer. Dat stimuleert verdergaande integrale samenwerking met onderwijs- en zorgpartners. Tegelijk wordt samenwerken uitdagender vanwege de druk bij alle partijen. Deze tegenstrijdigheden kenmerken 2023. Het koersplan 2023-2027 en de schoolplannen geven houvast en richting voor de jaarplannen. Voor 2023 lag de focus vooral op de verdere verbetering van de kwaliteit van onderwijs, de financiële basis op orde en het welzijn van onze medewerkers.

Met vereende krachten is het gelukt om een financiële ombuiging in gang te zetten. Het hoge negatieve resultaat in 2021 en 2022 is in 2023 teruggebracht naar 4 ton, in 2024 zullen we weer een sluitende exploitatie kennen. Daar mogen we met recht trots op zijn, en geeft een comfortabel uitgangspunt voor de komende jaren.

Het ingezette verbeterplan van 2022 is in 2023 geland in een geoptimaliseerde kwaliteitszorg cyclus. De PDCA en P&C cyclus zijn verankerd aan elkaar en geven een goed beeld van de voortgang op verbeter- en jaarplannen. We hebben wederom een externe audit ingezet en zijn daarnaast aan de slag gegaan met zelfevaluatie langs de indicatoren van het inspectiekader als nieuw instrument tot kwaliteitsverbetering. De analyses van onze kwaliteitsmedewerkers en teamleiders over onderwijsresultaten worden besproken in de teams en voorzien van reflectie en actie.

Het strategische project 12 Bouwstenen is gestart: een gerichte investering op de professionele ontwikkeling van onderwijsprofessionals door middel van het versterken van didactische vaardigheden. Tijdens schooljaar 2022-2023 is er samen met CED-groep en PTC-groep gewerkt aan een doorvertaling van het 12-Bouwstenen model, de implementatie is nu gestart middels pilots. Dit is een unieke ontwikkeling te noemen omdat er nog geen aanpak lag voor het gespecialiseerd onderwijs.

In 2023 is binnen IZEO een kwaliteitsslag doorlopen: we hebben een uitgebreid IZEO kwaliteitshandboek opgesteld waarin alle facetten van IZEO zijn beschreven (strategisch, tactisch en operationeel). De samenwerking met zorgpartners is dynamisch te noemen. We hebben helaas de samenwerking met Xonar moeten beëindigen, met Zuyderland is een nieuwe samenwerking een feit, en Koraal so kent een doorstart. Met ViaJeugd is een gezamenlijk ontwikkeltraject gestart voor een nieuw integraal dagprogramma en met Care4Kidz gaan we onderzoeken wat de impact is van ambulantisering van zorg op het onderwijs.

Alterius draagt actief bij aan stappen naar inclusiever onderwijs. Zo is in 2021 de onderbouw van de havo (leerjaar 1, 2, 3) van De Buitenhof verhuisd naar het Bernardinuscollege (SVO-PL) in Heerlen. De focus in 2023 lag op het verder verduurzamen van de juiste ondersteuning van deze leerlingen. Met de collega-besturen Innovo en

Movare hebben we in Parkstad een bovenschools loket ingericht, om gezamenlijk regie te voeren op de plaatsing van leerlingen.

In maart 2023 heeft de minister de uitkomst gedeeld van de herbezinning op residentieel onderwijs. De ambitie 'dat ieder van deze jongeren onderwijs kan blijven volgen om succesvol deel te kunnen nemen aan de samenleving en de overstap te kunnen maken naar vervolgonderwijs of naar de arbeidsmarkt' is er een die Alterius – als aanbieder van onderwijs in residentiële jeugdhulp - van harte onderschrijft. Het is goed dat de leerlingen in beeld zijn en blijven van de samenwerkingsverbanden en de scholen en daarmee kansen krijgen tot onderwijs dat meest passend is en thuisnabij indien mogelijk. Tegelijk stellen we vast dat de afbouw chaotisch verloopt en de kwaliteit van onderwijs onder druk zet. Deze transitie vraagt om voldoende bekostiging met als doel de ontwikkeling van leerlingen zoveel mogelijk door te laten gaan. Ook vraagt het om onderwijs-expertise, georganiseerd in een netwerk, zodat dit tijdens en na de plaatsing in een residentiële jeugdhulpinstelling benut kan worden. Hiervoor zullen we blijven pleiten.

Een zorgpunt is de aanhoudende stijging van het aantal leerlingen in het speciaal onderwijs en de effecten daarvan op de kwaliteit van onderwijs en financiering hiervan. Ondanks alle inspanningen en inzet van de scholen om zoveel mogelijk leerlingen in het reguliere onderwijs te ondersteunen, blijkt in de praktijk dat het aantal leerlingen dat speciaal onderwijs nodig heeft, te groeien. Dit is een landelijke trend en helaas zit onze regio hier gemiddeld nog eens boven. De huidige financiering van speciaal onderwijs houdt geen rekening met deze trend en de regionale verschillen. Tot nu toe is het de speciaal onderwijs scholen (sbo, so en vso) in de regio, samen met het reguliere onderwijs, gelukt om kinderen met toelaatbaarheidsverklaring in te laten stromen in het speciaal onderwijs, soms met een lichte vertraging, maar vaak wel nog in het lopende schooljaar. Helaas zitten we inmiddels aan het plafond van wat we aankunnen, we zijn genoodzaakt tot het beperken van de instroom. Dat doen we met pijn in het hart; het zit diep in onze genen om voor iedereen passend onderwijs te kunnen bieden met de ondersteuning die nodig is. Maar er komt een punt dat de kwaliteit van het onderwijs dermate onder druk komt en de werkdruk voor onze leraren dermate oploopt, dat we genoodzaakt zijn dit besluit te nemen. Dat doen we als onderwijsbesturen in Zuid-Limburg gezamenlijk. Uiteraard zetten we alle zeilen bij om de impact voor de leerlingen zoveel mogelijk te verzachten, in samenwerking met onderwijs, gemeenten en zorgpartners.

Ik spreek mijn dank uit aan de collega's voor hun inzet en bereikte resultaten. In dit jaar van allerlei tegenstrijdigheden hebben we koers gehouden, met elkaar en voor elkaar. De eerste maanden van 2024 maakt duidelijk dat de dynamiek niet voorbij is. De resultaten van 2023 geeft vertrouwen en comfort om ook in 2024 de voorgenomen ambities te verwezenlijken, in belang van onze leerlingen.

Heerlen, mei 2024

Ronald Paulissen
Directeur-Bestuurder

1. Het schoolbestuur

1.1 Profiel

1.1.1 *Missie & visie*

Bij Alterius geloven we in het recht van elk kind op onderwijs en het verdienen van een plek op school. Contact en interactie met elkaar, in al zijn diversiteit, is een belangrijk onderdeel van de ontwikkeling van de eigen identiteit. Alterius is voorstander van inclusiever onderwijs: doordat kinderen samen les volgen op inclusieve scholen, zullen ze het ook in hun latere leven normaal vinden om met elkaar om te gaan. En zo ontstaat een samenleving die gebaseerd is op verdraagzaamheid, inclusie en sociale rechtvaardigheid.

Sommige leerlingen hebben echter specifieke behoeftes die niet te bedienen zijn in het “reguliere” onderwijs, ook niet met inclusievere onderwijsvoorzieningen. Inclusiever onderwijs vraagt dus ook de (h)erkenning dat voor deze specifieke doelgroepen behoud en doorontwikkeling van centra voor de specifieke doelgroepen nodig is. We weigeren te accepteren dat kinderen tussen wal en schip terecht komen.

Het is onze **missie** om maatwerk onderwijs aan te bieden in een gestructureerde en veilige leeromgeving voor leerlingen met een specifieke leer- en zorgbehoefte en waarvoor tijdelijk aanvullende en specifieke expertise nodig is. Ons onderwijs draagt zo bij aan het zo optimaal mogelijk kunnen functioneren van onze leerling als actief burger in onze samenleving.

We zien het aantal leerlingen in gespecialiseerd onderwijs in de regio nog niet afnemen. Als voorstander van een inclusievere samenleving streven we ernaar een zelfstandige rol te spelen als aanbieder van gespecialiseerd onderwijs en willen we een belangrijke speler zijn in het verbeteren van de samenwerking met onderwijs- en zorgpartners. Daartoe wil Alterius zich sterk maken als (1) een zelfstandige en lerende organisatie en (2) als kennispartner voor relevante partners in de regio.

De **visie** van Alterius is dat, ondanks de landelijke ambitie van overheid, onderwijs- & zorgpartners om inclusiever onderwijs te realiseren, we zien dat (1) in de regio Zuid-Limburg een substantiële groep leerlingen aanvullende expertise, deskundigheid en maatwerk aanpak behoeft en (2) hiervoor de benodigde uitwisseling van kennis tussen partners verbeterd kan worden om het doel van inclusiever onderwijs te realiseren. Dat vraagt om sterke, zelfstandige, gespecialiseerde spelers en een effectieve samenwerking tussen die spelers. “It takes a village to raise a child” is een veel gebruikte frase in de regio die we onderschrijven; de jongere vraagt inzet van het gehele dorp om tot ontwikkeling te komen.

1.1.2 *Kernactiviteiten*

Alterius is een relatief klein onderwijsbestuur met één so- school en twee vso-scholen. Wij ontwerpen en verzorgen passend onderwijs voor kinderen en jongeren met ernstige opvoedkundige problemen en/of psychiatrische problematiek. Deze kinderen en jongeren hebben veelal een toelaatbaarheidsverklaring voor speciaal onderwijs of zijn (residentieel) geplaatst in een voorziening voor (specialistische) jeugdzorg. Zij krijgen onderwijs dat is afgestemd op individuele ondersteuningsbehoeften en in samenwerking met (externe) zorgpartners wordt vastgesteld, soms in de vorm van een geïntegreerd onderwijsprogramma (IZEO).

Onze kerncompetenties

Onderwijs op maat

De specifieke behoeften van de leerlingen van Alterius vragen om een maatwerk aanbod. We erkennen de verschillende doelgroepen en spitsen ons aanbod hierop toe. Mede afhankelijk van de zorg/onderwijs-verhouding.

Goed samenwerken is een onvoorwaardelijke voorwaarde

De complexiteit is vaak te groot om het als professional alleen te behappen. We werken samen met ouders en verzorgers en een groot scala aan onderwijs- en zorgorganisaties om onderwijs en zorg te integreren.

Differentiëren als kerncompetentie

De leeftijden en didactische niveaus van onze leerlingen lopen sterk uiteen. Het onderwijs is gericht op de perspectieven vervolgonderwijs, dagbesteding en arbeid. De keuzes die wij maken, dienen te leiden tot betere behandelresultaten, minder onderwijsachterstanden en duurzame instroom naar vervolgonderwijs en arbeid voor elke leerling.

Maatwerkontwikkeling staat voorop

We houden rekening met de ingewikkelde zorgproblematiek van het individuele kind, de verschillende in- en uitstroommomenten én de pedagogische en didactische doelstellingen.

1.1.3 Strategisch beleidsplan

Het huidige koersplan beslaat de periode 2023-2027, vastgesteld medio 2023. Dit heeft geresulteerd in een strategie die flexibel en adaptief is, waarbij we focus behouden op een gezonde basis en primaire taak, zonder de externe organisatie uit het oog te verliezen en onze deskundigheid in te zetten voor de regio en haar jongeren.

De volgende **strategische thema's** zijn opgenomen in het koersplan:

1. Versterken van ons gespecialiseerd onderwijs

Focus op kennis- en expertiseontwikkeling versterkt ons aanbod van gespecialiseerd onderwijs in de regio. We willen ons doorontwikkelen als toonaangevende organisatie waar uitstekende pedagogische en didactische expertise wordt aangeboden aan de doelgroep. Dat is onze core business. De basis moet op orde zijn en blijven. We beogen op onderdelen integratie met regulier onderwijs enerzijds en zorg anderzijds om bij te dragen aan een inclusieve samenleving, waarbij we bouwen aan en uitwisselen van benodigde didactische en pedagogische deskundigheid voor kwetsbare leerlingen. Op termijn, als meer jongeren terecht kunnen in het reguliere onderwijs, streven we naar het ontwikkelen tot een bovenregionale speler op Zuid-Limburgs niveau voor die doelgroep die onze deskundigheid nodig heeft.

2. Effectief met elkaar samenwerken

Door middel van slimme en duidelijke samenwerkingen vergroten we onze toegevoegde waarde voor onze doelgroep. We zoeken samenwerkingen vanuit eigen kracht en bouwen aan een netwerk van gelijkwaardige partners op basis van samenwerking en continuïteit. We zoeken naar samenwerking met cruciale partners die onze visie dragen tot een integraal onderwijs/zorgaanbod en het aanpakken van complexe problematiek. Gerichte samenwerkingen zonder exclusiviteit, waar marktwerking niet past, maar ook zonder fragmentatie om duurzaamheid en continuïteit te borgen. We zetten doelgericht de beschikbare middelen in voor waardecreatie zonder bezuinigingsmentaliteit. Dit vraagt om de ontwikkeling naar een netwerkorganisatie. Schaalvergroting is geen doel an sich

ende menselijke maat moet geborgd worden zodat we maatwerk kunnen blijven bieden. Niettemin kunnen kosten bespaard worden en kan er efficiënter gewerkt worden. Ook de samenwerking met ouders wordt doorontwikkeld. Ouderbetrokkenheid betreft niet alleen voorlichting en informatievoorziening, maar is ook de ouder in de positie van partner brengen. Dit voor de ontwikkeling van de leerling en als partner om van te leren.

3. Een voortdurend lerende organisatie

We streven naar een cultuur waarin voortdurend leren en verbeteren centraal staan. Het bevorderen van een cultuur waarin meten, merken en zien centraal staan, waarbij individuen hun professionele verantwoordelijkheid nemen en de professionele autonomie van iedereen wordt gerespecteerd. We streven naar continue kwaliteitsverbetering en effectieve implementatie binnen de organisatie en het versterken van professionalisering. We erkennen ouders, verzorgers en leerlingen in de rol van partner en waarin zij medeverantwoordelijkheid nemen voor de ontwikkeling van de leerling. We gaan meer planmatig werken en zorgen voor een consistente redeneerlijn. Medewerkers worden betrokken in besluitvorming in de organisatie; bestuur en directie leren van de ervaringen en input van de medewerkers en dat verrijkt de besluitvorming.

4. Groeien vanuit een gezonde organisatie

Het centraal stellen van het welzijn van medewerkers/leerling draagt bij aan een effectieve, adaptieve en gezonde organisatie. Focus aanbrengen op het welzijn van onze medewerkers en bevorderen van zowel hun (sociale) veiligheid als vitaliteit, waarborgen effectiviteit binnen de organisatie. We streven doelgerichte innovaties en vergroten van onze marktgerichtheid na, maar gaan niet innoveren om te innoveren. Helderheid en gezondheid binnen de organisatie creëren we door duidelijke structuur, rollen en processen, wat effectieve besturing bevordert. Een plezierige en fijne leer- en werkomgeving dragen bij aan een fijn werkklimaat.

Het koersplan is doorvertaald naar twee schoolplannen: De Buitenhof en St Jozef. Beide schoolplannen zijn vastgesteld door de MR. Jaarlijks worden de schoolplannen doorvertaald naar jaarplannen per team, resultaten gemonitord en geëvalueerd.

Bekijk het koersplan en de schoolplannen op www.stichtingalterius.nl.

1.1.4 Toegankelijkheid & toelating

Alterius verzorgt onderwijs voor kinderen en jongeren die zijn opgenomen in een instelling waarmee Alterius een samenwerkingsovereenkomst heeft opgesteld. Dit is vastgelegd in de Wet op de ExpertiseCentra (WEC). Alterius verzorgt onderwijs voor kinderen en jongeren die daartoe een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) hebben of een maatwerkarrangement. TLV's worden onder verantwoordelijkheid van de samenwerkingsverbanden passend onderwijs afgegeven. Met jeugdzorgorganisaties wordt actief gecommuniceerd dat het onwenselijk en vaak ook niet nodig is om uit oogpunt van behandeling het aanbieden van onderwijs te onderbreken of te staken. Binnen de samenwerkingsverbanden zijn we actief om onze toegevoegde waarde onder de aandacht te brengen. Deze waarde wordt vastgelegd in de ondersteuningsplannen van de verbanden.

1.2 Organisatie

1.2.1 Contactgegevens

Naam schoolbestuur	Stichting Alterius
Bestuursnummer	41218
Adres	Kloosterkensweg 6 te Heerlen
Telefoonnummer	045 – 571 61 11
E-mail	info@stichtingalterius.nl
Website	www.stichtingalterius.nl

Contactpersoon

Naam contactpersoon	De heer R. Paulissen
Functie	Directeur - bestuurder
Telefoonnummer	045 – 571 61 11

1.2.2 Overzicht scholen

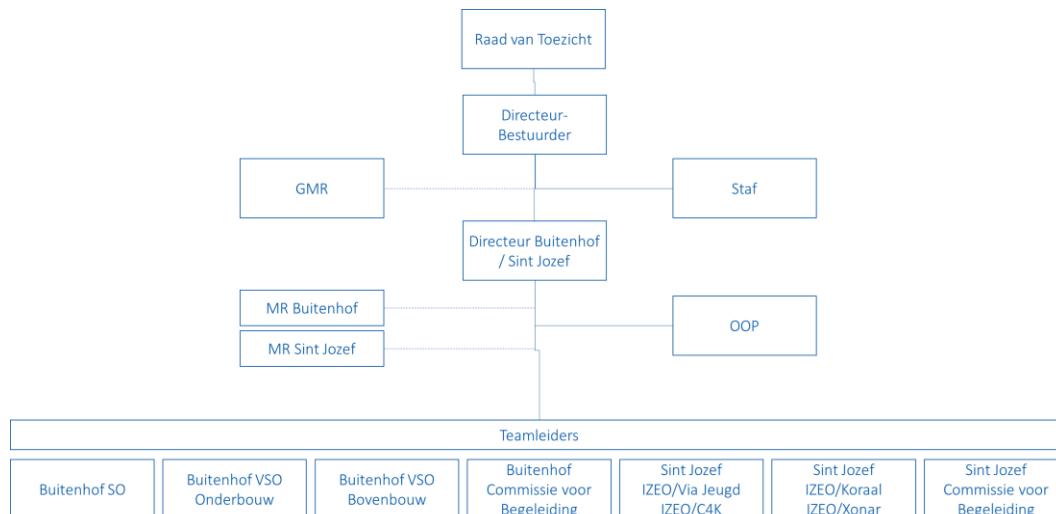
De Buitenhof	website De Buitenhof	De Buitenhof – scholenopdekaart.nl
St. Jozef	website St. Jozef	St. Jozef – scholenopdekaart.nl

1.2.3 Juridische structuur

De juridische structuur van Alterius is een stichting.

1.2.4 Organisatiestructuur

De kern wordt gevormd door twee scholen namelijk De Buitenhof en St. Jozef. De Buitenhof is gesitueerd in Heerlen en gericht op leerlingen met psychiatrische problematiek. St. Jozef in Cadier en Keer is er met name voor kinderen en jongeren die afhankelijk zijn van gespecialiseerde jeugdzorg vaak in een residentiële context.

GMR =	Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad
MR =	Medezeggenschapsraad
CVB =	Commissie voor de Begeleiding
OOP =	onderwijsondersteunend personeel

1.2.5 *Governance Code*

De nieuwe 'Code Goed Bestuur in het primair onderwijs' van 1 januari 2021 beschrijft de uitgangspunten voor goed bestuur. De vier principes van de 'Code Goed Bestuur' vormen de basis, met als beginsel 'doen en verantwoorden':

- Het bestuur zorgt voor goed onderwijs voor alle kinderen.
- Het bestuur werkt voortdurend in verbinding met de maatschappelijke context.
- Het bestuur werkt actief aan de professionaliteit van de organisatie en van zichzelf.
- Het bestuur werkt integer en transparant.

Goed onderwijsbestuur vereist bestuurders, interne toezichthouders, directeuren en leden van de medezeggenschapsraden die samen staan voor deze vier principes. Alterius handhaaft deze code. Hierdoor laten bestuurders en intern toezichthouders zien, dat zij verantwoordelijkheid nemen voor goed onderwijs, zowel individueel als in verbinding met de maatschappelijke context, en dat zij daarbij professioneel, integer en transparant te werk gaan. Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van het management zijn vastgelegd in het Managementstatuut van Alterius. Er zijn geen afwijkingen ten aanzien van deze code.

1.2.6 *Functiescheiding*

Stichting Alterius hanteert een bestuur - raad van toezichtmodel. De bestuurder legt verantwoording af aan het interne toezichtorgaan. Zo is er een functiescheiding tussen de twee organen van het bevoegde gezag. De wijze waarop de functies worden onderscheiden en gescheiden liggen vast in de statuten, reglementen en managementstatuut.

1.2.7 *Bestuur*

De heer R. Paulissen is met ingang van 1 februari 2022 directeur-bestuurder van Alterius.

1.2.8 *(Gemeenschappelijke) medezeggenschap*

Per school is er één medezeggenschapsraad (MR). De schooldirecteur vertegenwoordigt in de MR de werkgever. Bovenschools is er een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR). Voor de GMR is de bestuurder de gesprekspartner. Het streven is dat de GMR twee keer per jaar een gesprek voert met een vertegenwoordiging van de raad van toezicht.

Indien er vacatures zijn in de raad vaardigt de GMR een lid af om plaats te nemen in de sollicitatiecommissie. Het jaarverslag GMR schooljaar 2022-2023 kan via www.stichtingalterius.nl worden gedownload.

1.2.9 Horizontale verbinding en verbonden partijen

Belanghebbende organisatie/groep	Ontwikkelingen en vorm van de dialoog
Medewerkers	<p>Gericht op het informeren over en betrekken bij beleidsvraagstukken. Voorbeelden: inzet van werkdrukmiddelen, verdelen van taken en keuzes voor professionalisering,</p> <p>Vormen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gesprekscyclus • Teambijeenkomsten • Professionalisering • Studiedagen • Informeel
Leerlingen	<p>Dialoog met kinderen is basis van didactisch en pedagogisch handelen en gericht op bevorderen autonomie. De vorm is adaptief. De jongste leerling is 4 jaar en de oudste rond de 20.</p> <p>Op de scholen wordt gewerkt met een leerlingenraad. Continuïteit van deze raad vraagt aandacht omdat leden van de raad tussentijds de school verlaten.</p> <p>Vanaf hun 12^e tekenen de leerlingen ook het OPP.</p>
Ouders	<p>Contact met ouders is essentieel onder andere voor het ondersteunen van hun kinderen. De dialoog is gericht op het begrijpen van de vraagstukken waar de kinderen soms mee worstelen. In de contacten willen we ook de ouders zelf tot steun zijn.</p> <p>Vormen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rechtstreeks contact met leerkrachten en leerlingbegeleiders • Bespreken en tekenen van plannen • Ouderavonden • Oudergeleding Medezeggenschapsraad (MR)
Zorgpartners	Ontwikkelingen en Beknopte omschrijving van vorm van de dialoog
Via Jeugd	<p>Op alle niveaus is er structureel overleg. Dialoog is gericht op welke wijze resultaten van zorg en onderwijs elkaar kunnen versterken. Actueel is de inzet op af- en ombouw van residentieel onderwijs JZ+.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formele Samenwerkingsovereenkomst • Methodiek Integraal Zorg en Onderwijs (IZEO) is leidend
Koraal	<p>Op alle niveaus is er structureel overleg. Dialoog is gericht op welke wijze resultaten van zorg en onderwijs elkaar kunnen versterken. Actueel is de inzet op ambulantisering van de jeugdzorg.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formele Samenwerkingsovereenkomst • Methodiek Integraal Zorg en Onderwijs (IZEO) is leidend
Mondriaan	<p>Gebaseerd op de samenwerkingsovereenkomst is er een structurele dialoog op alle niveaus. Actueel is de inzet op ambulantisering van de jeugdzorg.</p> <p>In 2023 is de ingezette pilot op IZEO met Mondriaan verduurzaamd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formele Samenwerkingsovereenkomst
Care4Kidz	<p>Is een organisatie gespecialiseerd in begeleiding en behandeling van kinderen en jeugdigen met psychologische/psychiatrische problemen. Alterius verzorgt voor een deel van deze jongeren het onderwijs. Actueel is de inzet op ambulantisering van de jeugdzorg.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formele Samenwerkingsovereenkomst

XONAR	Alterius verzorgt onderwijs voor jongeren die worden begeleid door XONAR in het zogenaamde Leer Werk en Training Centrum (LWTC). De samenwerking is in 2023 beëindigd.
Zuyderland	Is een organisatie gespecialiseerd in begeleiding en behandeling van kinderen en jeugdigen met psychologische/psychiatrische problemen. Alterius verzorgt voor een deel van deze jongeren het onderwijs. Actueel is de inzet op ambulantisering van de jeugdzorg. <ul style="list-style-type: none"> • Formele Samenwerkingsovereenkomst (sinds voorjaar 2024)
Onderwijspartners	Ontwikkelingen en vorm van de dialoog
Po	<ul style="list-style-type: none"> • Door participatie in de samenwerkingsverbanden is er contact met alle po-organisaties in Zuid-Limburg. De verbanden zijn zo ingericht dat er ook structurele contacten zijn op operationeel niveau. • Alterius sluit aan bij de PO-tafel; een bestuurlijk overleg Zuid-Limburg. • In Heerlen werkt De Buitenhof nauw samen met (v)so-school De Pylor (bestuur INNOVO), recent voorbeeld is de inrichting van een bovenschools loket. • Informele bestuurlijke overleggen.
Vo	<ul style="list-style-type: none"> • Door participatie in de samenwerkingsverbanden is er contact met alle vo-organisaties in Zuid-Limburg. De verbanden zijn zo ingericht dat er ook structurele contacten zijn op operationeel niveau. • Met ingang van schooljaar 2021-2022 zit de onderbouw (leerjaar 1-2-3) van de havo van De Buitenhof in het Bernardinuscollege te Heerlen. Bedoeling is zoveel mogelijk leerlingen terug te laten stromen in regulier voortgezet onderwijs. • Samenwerking verloopt via een belangrijk deel via de verbanden passend onderwijs, door aan te sluiten bij betreffende overleggen en deel te nemen aan passend onderwijs trajecten (voorbeeld is breed schakelen in regio Parkstad).
ROC VISTA	<ul style="list-style-type: none"> • VOORdeel is een regionale samenwerking tussen ROC (VISTA), pro-vo, SZMH (Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland) en Podium24 in de regio Maastricht-Heuvelland. • Deze samenwerking vindt ook in de regio Parkstad plaats en is in 2022 vastgelegd in een convenant.
Overheidsinstellingen	Ontwikkelingen en vorm van de dialoog
Gemeente Heerlen	<ul style="list-style-type: none"> • De Buitenhof • Heldevierlaan
Gemeente Maastricht	<ul style="list-style-type: none"> • Nevenvestiging Vijverdalseweg
Gemeente Stein	<ul style="list-style-type: none"> • Nevenvestiging Gastenhof Urmond
Gemeente Eijsden-Margraten	<ul style="list-style-type: none"> • St. Jozef Cadier en Keer
Gemeenten algemeen	Ontwikkelingen in passend onderwijs worden afgestemd in het op overeenstemming gericht overleg (OOGO). In Heerlen wordt de onderwijsbeleidsagenda van de gemeente gekoppeld aan die van besturen in het po via de zogenaamde Lokaal Educatieve Agenda (LEA).
Overige instellingen	Ontwikkelingen en vorm van de dialoog
Praktech	Alterius heeft samenwerkingsovereenkomst met Praktech, gericht op ontwikkeling van specifieke beroepsvaardigheden van leerlingen.
Sectorraad GO	Alterius is lid.

	Sectorraad GO vormt de brug tussen speciaal (basis)onderwijs en de PO-raad. Sectorraad GO vraagt aandacht bij PO-raad en politiek voor de uitzondering die het speciaal onderwijs vaak vormt.
Taakgroep onderwijs bij gesloten jeugdinstanties	Directeur onderwijs is lid. Deze groep stemt ontwikkelingen af, doet onderzoek en legt verbindingen naar Sectorraad GO en OCW. Vraagt indien nodig ook aandacht voor andere modellen van financiering.
PO-raad	Alterius is lid van deze werkgeversorganisatie. Actuele thema's zijn het lerarentekort, huisvesting, arbeidsvoorwaarden, toereikendheid bekostiging, basisvaardigheden taal en rekenen en inclusiever onderwijs.
Regionaal Werkbedrijf Zuid-Limburg	Alterius participeert actief en vraagt aandacht voor het bevorderen van arbeidsparticipatie van onze doelgroepen voor en na het 18 ^e levensjaar.

Samenwerkingsverbanden

Alterius neemt bestuurlijk deel aan de volgende samenwerkingsverbanden passend onderwijs:

- Primair onderwijs Westelijke Mijnstreek (3104)
- Primair onderwijs Maastricht en Heuvelland (3105)
- Primair onderwijs Parkstad (3106)
- Voortgezet onderwijs Westelijke Mijnstreek (3104)
- Voortgezet onderwijs Maastricht en Heuvelland (3105)
- Voortgezet onderwijs Parkstad (3106)
- Voortgezet onderwijs Midden-Limburg (3102)

De ontwikkelingen en de onderwerpen van de dialoog worden beschreven in hoofdstuk 2.

1.2.10 Klachtenbehandeling

Er is een klachtenregeling. De klachtenregeling is beschikbaar via www.stichtingalterius.nl.

De stichting werkt samen met twee vertrouwenspersonen, een mannelijke en een vrouwelijke. Er is één klacht geweest in 2023. Op advies van de vertrouwenspersonen is hier geen verdere actie op ondernomen, gezien het gezamenlijke inzicht (medewerker en vertrouwenspersoon) dat het hier meer een persoonlijk ongenoegen betrof. Er is een passend advies en voorstel gedaan. Najaar 2023 zijn we gestart met de werving van twee nieuwe vertrouwenspersonen, gezien de wens van vorige vertrouwenspersonen te stoppen en genieten van pensioen.

2. Verantwoording beleid

De beleidsagenda voor 2023 en schooljaar 2023-2024 kan het best worden samengevat onder 'de basis op orde'.

- De **kwaliteit van onderwijs** is voldoende maar er zijn zeker verbeterpunten. Het eerder opgestelde verbeterplan en de uitkomst van externe audit in mei zijn hier leidend in. De implementatie van de 12 Bouwstenen, Bardo en het werken met zelfevaluaties en audits is hierin een belangrijke activiteit. Beleid basisvaardigheden moet over de hele linie staan.
- Het **welzijn van onze medewerkers** is het tweede focuspunt. Uit de PSA komen de ervaren werkdruk en sociale veiligheid naar voren en verdient een gedegen plan van aanpak, waarbij de medewerker gevraagd wordt mee te denken en zijn input te leveren. Tevens is duidelijkheid nodig (en mogelijk herinrichting) over de samenstelling en taakverdeling binnen MT en staf, ter versterking van zowel de focus onderwijskwaliteit én onze bedrijfsvoering.
- Ook onze **financiële basis** moet verder op orde komen. Een gedegen P&C en beleidscyclus. Het is zaak dat de reguliere exploitatie weer op nul komt. Belangrijke aandachtspunten hierin zijn de financiële duurzaamheid van IZEO en de personele formatie. Tegelijk moet er ruimte zijn voor ontwikkeling.

Deze beleidsagenda is te herkennen in de jaarplannen 2023-2024. Op de volgende pagina zijn de jaarplannen verbonden aan het koersplan en schoolplannen, per strategisch thema. De status van de voortgang is aangegeven per 31-1-2024, plus een verwijzing naar de beschrijving ervan in dit bestuursverslag. Sommige punten zijn te specifiek, de voortgang daarvan is beschreven in de betreffende jaarplannen en verantwoording.

Strategische thema's	Ambities	Status	Jaarplannen 2023/2024	Beleidsterrein	Status	Bestuursverslag		
Koersplan 2023-2027	Schoolplan St Jozef en Buitenhof	per 31.12.23			per 31.12.23			
1. Versterken van ons gespecialiseerd onderwijs								
<i>"Focus op kennis- en expertiseontwikkeling versterkt ons aanbod van gespecialiseerd onderwijs in de regio"</i>								
A. Het ontwikkelen tot toonaangevende organisatie waar uitstekende pedagogische en didactische expertise wordt aangeboden aan de doelgroep.	Pedagogische en didactische kwaliteit van onderwijs voldoet aan de norm We worden gezien als expert in de regio op onze doelgroep, terug te zien in toenemende tevredenheid bij ouders, onderwijs- en zorgpartners		Vaststellen / Nummeren onderwijs doelen (op basis van het doelgroepenmodel) en resultaten op basis van (1) Zelfevaluatie in spectiekader en (2) Stellen van eigen (team)doelen	Onderwijs(kwaliteit)		2.2.7. en 2.2.9.	Afgerond	
			Extra inzet basisvaardigheden (taal, rekenen, burgerschap) en implementatie en uitvoering	Onderwijs(kwaliteit)		2.2.1.	Lopende, conform planning	
			Doorvertaling van IZEO concept naar de eigen doelgroep, vanuit de gestandaardiseerde visie en kwaliteitskader	Onderwijs(kwaliteit)		2.1.1. en 2.2.6.	Achter op planning	
			Implementatie 12 bouwstenen / doorontwikkeling Jong Leren en Werken	Onderwijs(kwaliteit)		2.1.1. en 2.2.9.	planning niet meer haalbaar of on hold	
			Toepassing visie digitalisering onderwijs	Digitalisering		2.2.11.		
			CvB: Doelgroepen model (LDM) en aanbod didactische arrangementen	Onderwijs(kwaliteit)		2.2.1. en 2.2.9.		
B. Het maken van keuzes tot samenwerking en positivering op basis van de toegevoegde waarde die het brengt op onze primaire taak, n.l. gespecialiseerd onderwijs aanbieden.	Een portfolio/aanbod gebaseerd op onze kerntaak gespecialiseerd onderwijs		Stoppen van Wervelkind activiteiten / interne training herinrichten	Passend Onderwijs		2.2.8.		
			SO Bof: Vaststellen stagebeleid Pabo-studenten.	Personeel / Professionalisering		2.3.1.		
C. Het verzorgen van integratie met regulier onderwijs om bij te dragen aan een inclusieve samenleving, waarbij we bouwen aan benodigde didactische en pedagogische deskundigheid voor kwetsbare leerlingen.	Gerichte keuze van inclusie trajecten met regulier onderwijs		Consolidatie/Evaluatie van samenwerking Buitenhof - Bernardinus	Passend Onderwijs		2.2.6.		
			Voorbereiding samenwerking Herle College	Passend Onderwijs		2.2.6.		
D. Het streven naar het ontwikkelen tot een bovenregionale speler op Zuid-Limburgs niveau.	Bijdrage aan de ontwikkeling van bovenregionale voorziening op doelgroep GGZ/JZ+/LVB/ZMOK		Ontwikkeling bovenschools loket Parkstad	Passend Onderwijs		2.2.6.		
2. Effectief met elkaar samenwerken								
<i>"Door middel van slimme en duidelijke samenwerkingen vergroten we onze toegevoegde waarde voor onze doelgroep"</i>								
A. Het realiseren van samenwerkingen vanuit eigen kracht en bouwen aan een netwerk van gelijkwaardige partners op basis van samenwerking en continuïteit, zonder exclusiviteit en fragmentatie. Met doelgericht inzetten van de beschikbare middelen voor waardecreatie zonder bezuinigingsmentaliteit.	Ontwikkelen duurzaam IZEO business model		Inrichten van bestaande samenwerkingen tegen visie en opstellen nieuwe samenwerkingsovereenkomst	Onderwijs(kwaliteit)		2.2.6.		
			Implementeren duurzaam IZEO business model / kwaliteitslag	Onderwijs(kwaliteit)		2.2.6.		
			Samenwerking met Zuyderland / Mondriaan	Onderwijs(kwaliteit)		2.2.6.		
			Inrichten van administratie ter ondersteuning van IZEO arrangementen en pragmatische werkafspraken	Financiën		2.5.1.		
			St Jozef: Samenwerking/ communicatie medewerkers (docenten en pedagogisch medewerkers) verbeteren d.m.v. inzetten COACH DIF "communicatie en samenwerking"	Personeel / Professionalisering		Beschreven in de jaarplannen		
			St Jozef Urmond: Herschrijven stageproces Urmond i.s.m. Koraal	Onderwijs(kwaliteit)		Beschreven in de jaarplannen		
B. Het zoeken naar samenwerking met cruciale partners voor een integraal onderwijs/zorgaanbod en het aanpakken van complexe problematiek.	Monitoren van marktontwikkelingen en gerichte ontwikkeling nieuwe (zorg) FMC's		Transformatie residentieel onderwijs, doorlopende begeleiding slijp en externe (ambulante) dienstverlening	Onderwijs(kwaliteit)		2.1		
			Samenwerking Praktich herijken	Onderwijs(kwaliteit)		Lopende		
C. Het brengen van ouders, verzorgers en leerlingen in de rol van partner en medeverantwoordelijkheid nemen voor de ontwikkeling van de leerling	Ontwikkeling van expertmodel naar partnermodel in relatie tot de betrokkenheid van ouders en leerlingen bij de school							

Strategische thema's	Ambities	Status	Jaarplannen 2023/2024	Beleidsreïen	Status	Bestuursverslag		
Koersplan 2023-2027	Schoolplan St Jozef en Buitenhof	per 31.12.23			per 31.12.23			
3. Een voortdurend lerende organisatie								
<i>"We streven naar een cultuur waarin voortdurend leren en verbeteren centraal staan"</i>								
A. Meer planmatig werken en zorgen voor een consistente redeneer-, besluit en uitvoeringslijn.	Planmatig werken en zorgen voor een consistente redeneer-, besluit en uitvoeringslijn.		P&C cyclus staat en wordt uitgevoerd (toevoeging: Halfjaarlijkse verantwoording op onderwijs doelen, resultaten en proces)	Financiën		2.6.1	Afgerond	
			Beleidscyclus staat en wordt uitgevoerd	Onderwijs (kwaliteit)		2.6.1	Lopende, conform planning	
			Werken met jaartaakbrief (Taakbrief PO) per medewerker	Personeel / Professionalisering		2.3.1 en 2.3.2	Achter op planning	
			Werkverdelingsbeleid in lijn met CAO en beleid: plannen zijn opgesteld per team door medewerkers zelf	Personeel / Professionalisering		2.3.1 en 2.3.2	planning niet meer haalbaar of on hold	
B. Het versterken van de professionalisering van onze medewerkers in vraag en aanbod	Gestructureerd beleid en uitvoering op scholing en professionalisering Interne en externe kennisdeling		Inrichting en toepassing Bardo (incl. bekwaamheidsdossier)	Personeel / Professionalisering		2.2.1 en 2.3.1		
			Scholing pedagogische en didactische vaardigheden docenten	Personeel / Professionalisering		2.3.1 en 2.3.2		
			Onboarding en interne benchmark	Personeel / Professionalisering		2.3.5 en 2.3.2		
			Werken met professionele leergemeenschappen - toepassing Bardo (pilot)	Personeel / Professionalisering		2.3.1		
C. Het bevorderen van een cultuur waarin meten, merken en zien centraal staan, waarbij individuen hun professionele verantwoordelijkheid nemen en de professionele autonomie van iedereen wordt gerespecteerd	Nog te bepalen		St. Jozef C&K: Verdere realisatie rondom afbouw VBM in samenwerking met Via Jeugd.	Personeel / Professionalisering		Beschreven in de jaarplannen		
4. Groeien vanuit een gezonde organisatie								
<i>"Het centraal stellen van het welzijn van medewerkers/leerling draagt bij aan een effectieve, adaptieve en gezonde organisatie"</i>								
A. Focus aanbrengen op het welzijn van onze medewerkers en bevorderen van zowel hun (sociale) veiligheid als vitaliteit, om zo effectiviteit binnen de organisatie te waarborgen.	De veiligheid van leerling en medewerker is geborgd Alterius is een vitale en plezierige organisatie		Succes en best practices worden intern gedeeld en gevierd	Personeel / Professionalisering		2.3.1		
			Plan van Aanpak voor verlaging ervaren werkdruk en verzuim, versterken van vitaliteit en aanpak sociale veiligheid	Personeel / Professionalisering		2.3.1 en 2.3.2		
			Aanstelling nieuwe vertrouwenspersonen	Personeel / Professionalisering		1.2.10.		
			Sociaal veiligheidsplan en Klachtenregeling	Personeel / Professionalisering		2.3.7.		
			St Jozef: Aanbod Vitaliteit middels training Egostripsen	Personeel / Professionalisering		Beschreven in de jaarplannen		
			St Jozef: Meer aandacht voor welzijn medewerkers.	Personeel / Professionalisering		Beschreven in de jaarplannen		
B. Het creëren van helderheid en gezondheid binnen de organisatie door duidelijke structuur, rollen en processen, wat effectieve besturing bevordert.	Herijking organisatie structuur Professionalisering beleid en processen		Onderzoek naar integratie CvB	Organisatie		Nog niet gestart		
			Inkoop en aanbestedingsbeleid	Financiën		2.5.1.		
			Organisatie structuur MT / Staf	Organisatie		Afronding in 2024		
			Toelagenbeleid	Personeel / Professionalisering		Nog niet gestart		
C. Borgen van financiële gezondheid en continuïteit van de zelfstandige organisatie	Gezond reguliere exploitatie Uitvoering planning (overige) planverplichtingen		Korte en Lange Termijn Formatie Planning staat, o.b.v. frequentie informatievoorziening en vastgestelde ratio's	Financiën		2.5.1.		
			Contractregister	Financiën		Afronding in 2024		
			Meerjarenonderhoudsplannen / energiescans	Huisvesting		2.4.1.		

2.1 Onderwijs en Kwaliteit

2.1.1 Algemene actuele en toekomstige ontwikkelingen

Een van onze ambities is voorop en vooruit te lopen wat betreft het integreren van onderwijs en zorg. In de paragraaf 'samenwerking' beschrijven we de ontwikkelingen op dit vlak. Ten aanzien van inclusiever onderwijs willen we onze bijdrage leveren, zodat wij mede borgen dat we de huidige voorzieningen, voor die kinderen die het nodig hebben, in stand kunnen houden.

Het ingezette verbeterplan van 2022 is in 2023 geland in een geoptimaliseerde **kwaliteitszorg** cyclus. De PDCA en P&C cyclus zijn verankerd aan elkaar en geven een goed beeld van de voortgang op verbeter- en jaarplannen. We hebben wederom een externe audit ingezet en zijn daarnaast aan de slag gegaan met zelfevaluatie langs de indicatoren van het inspectiekader als nieuw instrument tot kwaliteitsverbetering. In lijn met de ambitie om voor onze doelgroep de expert te zijn op pedagogisch-didactisch vlak. Dit wordt in de paragraaf 'kwaliteitszorg' verder beschreven.

Het strategische project 12 Bouwstenen is gestart: een gerichte investering op de professionele ontwikkeling van onderwijsprofessionals door middel van het **versterken van didactische vaardigheden**. De 12 Bouwstenen-aanpak voorziet in een theoretisch kader voor didactisch handelen van onderwijsprofessionals. Dit project beslaat de gehele (koers)plan periode. Tijdens schooljaar 2022-2023 is er samen met CED-groep en PTC-groep gewerkt aan een doorvertaling van het 12-Bouwstenen model. Dit is een unieke ontwikkeling te noemen omdat er nog geen aanpak lag voor het gespecialiseerd onderwijs. De medewerker gaat individueel en in een professionele leergemeenschap (plg - meerdere onderwijsprofessionals samen) uitvoering geven aan de 12 Bouwstenen. Ons nieuw geïmplementeerde HR-systeem Bardo gaat hierin ondersteunen.

De inzet op **beleid basisvaardigheden** en implementatie ervan is geïntensiveerd, in lijn met de adviezen n.a.v. de externe audit. Voorjaar 2024 is ons beleid aangescherpt en afgestemd binnen de teams.

Het binnen onze stichting ontwikkelde IZEO-concept (Integraal Zorg en Onderwijs) wordt door ons breed uitgedragen naar verschillende onderwijs- en zorginstellingen in de regio en we zijn actief in het realiseren van nieuwe samenwerkingen en kwaliteitsverbetering. In 2022 is het regioplan IZEO verankerd, middels een [position paper](#) in de plannen van de samenwerkingsverbanden. In 2023 is binnen IZEO een kwaliteitsslag doorlopen: we hebben een uitgebreid **IZEO kwaliteitshandboek** opgesteld waarin alle facetten van IZEO zijn beschreven (strategisch, tactisch en operationeel), in algemene zin en per IZEO-partner. In de paragraaf 'samenwerking' zijn de relevante ontwikkelingen per partner beschreven.

In de SWV-en wordt steeds meer ingezet op **zorg-onderwijsarrangementen**. In dit geval blijft de leerling ingeschreven bij de school van herkomst en acteert Alterius als het ware als onderaannemer van de betreffende school om het onderwijs tijdens behandeling te continueren. Dit vergt overeenstemming (contract) op leerlingniveau met de betreffende school. De procedures zijn afgestemd in het SWV (in dit geval 'SWV-en PO en VO in Zuid-Limburg). In de toeleiding is het SWV betrokken in de vorm van aansluiten bij het knooppunt overleg met leerling, ouders en stakeholders. In SWV PO spreekt men over pragmatische werkafspraken. SWV VO spreekt specifiek over IZEO-arrangement.

Een zorgpunt is de **aanhoudende stijging van het aantal leerlingen** in het speciaal onderwijs en de effecten daarvan op de kwaliteit van onderwijs en financiering hiervan. Deze zorg wordt beschreven in de paragraaf 'passend onderwijs'.

In 2022 is de aanbesteding jeugdzorg / transformatie plan Jeugdhulp Zuid-Limburg 2023 gestart. Belangrijke opdracht is zicht te krijgen op elkaars dienstverlening en invulling te geven aan de ambitie tot meer **ambulantisering van zorg en normalisering**. Eind 2023 zijn alle contracten gegund, vanaf start 2024 zetten de gemeenten in op gezamenlijke ontwikkeltrajecten: gemeente, zorg en onderwijs. Schoolbesturen zijn gevraagd hierbij aan te sluiten, Alterius is hier partner in.

Alterius draagt actief bij aan **stappen naar inclusiever onderwijs**. Zo is in 2021 de onderbouw van de havo (leerjaar 1, 2, 3) van De Buitenhof verhuisd naar het Bernardinuscollege (SVO-PL) in Heerlen. Het voornemen om een soortgelijk **inclusietraject** met een 2^e regulier onderwijs school op te pakken, hebben we tijdelijk on hold gezet. De druk op formatie (arbeidsmarkttekort) dwingt ons tot keuzes maken, waardoor we beperkt collega's kunnen vrijmaken voor aanvullende projecten of pilots. Om die reden is de samenwerking met Herle-college tijdelijk geparkeerd en verduurzamen we eerst de samenwerking met Bernardinuscollege.

In maart 2023 heeft de minister de uitkomst gedeeld van de **herbezinning op residentieel onderwijs**. De inzet is een ononderbroken ontwikkeling van de jongeren die tijdelijk in een kleinschalige voorziening, open jeugdhulpinstelling, gesloten instelling, Justitiële Jeugdinstelling of Kleinschalige Voorziening Justitiële Jeugd (KVJJ) verblijven. Samenwerkingsverbanden passend onderwijs voortgezet onderwijs krijgen – in het kader van de om- en afbouw van de gesloten jeugdhulp - meer verantwoordelijkheid. Concreet betekent dit dat na plaatsing van een jongere in een residentiële jeugdhulpvoorziening de school van herkomst verantwoordelijk blijft en dat de jongere bij die school ingeschreven blijft.

De ambitie 'dat ieder van deze jongeren onderwijs kan blijven volgen om succesvol deel te kunnen nemen aan de samenleving en de overstap te kunnen maken naar vervolgonderwijs of naar de arbeidsmarkt' is er een die Alterius – als aanbieder van onderwijs in residentiële jeugdhulp - van harte onderschrijft. Het is goed dat de leerlingen in beeld zijn en blijven van de samenwerkingsverbanden en de scholen en daarmee kansen krijgen tot onderwijs dat meest passend is en thuisnabij indien mogelijk. Tegelijk stellen we vast dat de afbouw chaotisch verloopt en de kwaliteit van onderwijs onder druk zet. Deze transitie vraagt om voldoende bekostiging met als doel de ontwikkeling van leerlingen zoveel mogelijk door te laten gaan. Ook vraagt het om onderwijs-expertise, georganiseerd in een netwerk, zodat dit tijdens en na de plaatsing in een residentiële jeugdhulp-instelling benut kan worden. Daarom past slechts een wederzijdse capaciteitsbekostiging: het op orde houden van de kwaliteit en beschikbaarheid van onderwijs wanneer dit nodig is. Dat is echt iets anders dan dat het geld de leerling volgt. Vooralsnog is nog niet helder hoe de nieuwe bekostiging eruit ziet en wanneer deze wordt ingezet. September 2023 is een samenwerking 'Onderwijscoalitie Limburg' gestart en een plan van aanpak opgesteld voor de **af- en ombouw residentieel onderwijs**. Dit plan en de regiovisie waren onderdeel voor de aanvraag voor de gerelateerde subsidie.

2.2 Onderwijs Alterius

2.2.1 Opleiding

Alle leerlingen volgen didactische leerlijnen waarin ze worden voorbereid op een vervolgopleiding, dagbesteding of arbeid. Hiertoe wordt samengewerkt met bedrijven, zorg- en onderwijsinstellingen en gemeenten. In schooljaar 2023-2024 wordt het landelijk

doelgroepenmodel op alle scholen van Stichting Alterius geïmplementeerd. Dat betekent dat het als basis wordt gebruikt voor de didactische arrangementen en de ontwikkelingsperspectieven.

Binnen het onderwijs wordt gewerkt met (digitale) methodes die aansluiten op het regulier onderwijs. Daarmee willen we de kans vergroten dat leerlingen weer kunnen terugkeren in het regulier onderwijs. De afgelopen jaren bestond er een samenwerking met het Bernardinuscollege met betrekking tot havo- aanbod van vso De Buitenhof. Sinds dit schooljaar is het havo-aanbod volledig geïntegreerd in het Bernardinuscollege.

Op de IZEO-locaties van St. Jozef wordt vanaf schooljaar 2022-2023 onderwijs geboden volgens een nieuw onderwijsconcept: Jong Leren en Werken. Dit modulaire concept is onder leiding van de werkgroep Jong Leren en Werken in samenwerking met PTC-groep inmiddels verder uitgewerkt en toepasbaar gemaakt voor de IZEO-locaties.

Zowel op St. Jozef als vso De Buitenhof is er een samenwerking met ROC VISTA College, wat betekent dat er een doorlopende leerlijn is ontwikkeld voor leerlingen die de Entree-opleiding gaan volgen. Zij kunnen het eerste deel van deze opleiding (het VOORdeel) afronden binnen onze scholen.

2.2.2 *Onderwijsruimten*

De schoolgebouwen bevorderen een veilige leeromgeving en zijn zo gesitueerd dat er genoeg ruimte is, binnen en buiten, voor leerlingen, zorg- en onderwijspersoneel. Bezoekers dienen zich eerst te melden bij de receptie voordat zij toegang krijgen tot het gebouw.

Voor leerlingen is er de mogelijkheid zich af te zonderen in een prikkelarme ruimte, al dan niet onder begeleiding.

Op de IZEO-locaties is ondersteunend materiaal aanwezig waarmee gedrag en emoties kunnen worden gereguleerd onder begeleiding van pedagogisch medewerkers. Om gevarieerd onderwijs te kunnen aanbieden binnen alle uitstroomprofielen van zowel St. Jozef als De Buitenhof maken we gebruik van ruimtes waarin praktijklessen kunnen worden gegeven met het benodigde materiaal (bijvoorbeeld metaaltechniek of horeca). Op De Buitenhof locatie Kloosterkensweg is bijvoorbeeld het horecalokaal in 2023 voorzien van nieuwe apparatuur. De nog goed werkende overbodige apparatuur is overgeplaatst naar de locatie Heldevierlaan.

Er zijn voldoende digitale mogelijkheden aanwezig, zoals digiboards, Chromebooks en digitale leeromgevingen, ter ondersteuning van de lessen en indien nodig afstandsonderwijs. Ook buitenruimtes, natuur en stages worden ingezet als leerzame omgeving.

2.2.3 *Socialisatie*

We streven ernaar onze leerlingen voor te bereiden op participatie in de samenleving. Dat doen we aan de hand van het aanleren van waarden, normen en gebruiken, waarbij we nauw samenwerken met de betrokken behandelinstelling en/of ouders en jeugdzorg.

De leerkracht heeft een belangrijke voorbeeldfunctie en werkt nauw samen met alle betrokkenen, zodat iedereen dezelfde aanpak hanteert en een vergelijkbare boodschap uitstraalt naar de leerlingen.

Binnen de onderwijsprogramma's worden thema's aangeboden zoals omgaan met social media, seksualiteit, verdoevende middelen en pesten. Op de IZEO-locaties van St. Jozef zijn

ook de pedagogisch medewerkers van de zorginstelling nauw betrokken bij de ontwikkeling van het lesmateriaal en het aanbieden ervan.

Stage-/loopbaancoördinatoren zijn actief om het netwerk van stagebedrijven te onderhouden en contact te houden met gemeente, VSV en voorzieningen voor kwetsbare jongeren, om er zorg voor te dragen dat ook deze leerlingen worden begeleid naar een passende plek op de arbeidsmarkt.

De sociale competenties van de leerlingen worden in kaart gebracht en opgevolgd. Hiertoe worden de volgende instrumenten ingezet: Cito: Leerling in Beeld (so-afdeling), ZIEN! Vragenlijst (vso-afdeling), CED-leerlijnen en sociaal-emotionele handelings- of groepsplannen. Per uitstrooprofiel en per leerling is vastgelegd welke doelen moeten worden behaald en is een schoolstandaard vastgesteld.

Leerling in Beeld en de ZIEN!-vragenlijst worden gebruikt om een populatieanalyse te maken en voor het volgen van sociale competenties van de leerlingen. De resultaten gebruiken we tevens om het onderwijsaanbod voor onze doelgroepen verder te specialiseren.

2.2.4 *Persoonsvorming leerlingen*

Onze leerlingen krijgen zicht en invloed op hun identiteitsontwikkeling. Dit doen we middels individuele (ontwikkel)gesprekken, het aanbieden van lesmethodes maatschappijleer en burgerschap in combinatie met themalessen. Leerlingen leren op een adequate manier hun mening uit te spreken en discussies aan te gaan. Gaandeweg ontdekken ze wat ze belangrijk vinden en hoe ze willen omgaan met anderen. Indien van toepassing worden de doelen met betrekking tot resocialiseren van behandeling en onderwijs op elkaar afgestemd. Ook worden leerlingen voorbereid op participatie in de maatschappij door ze te leren hoe ze moeten leren, taken uitvoeren en functioneren in sociale situaties. Daarnaast worden ze begeleid bij het ontwikkelen van een toekomstperspectief (leergebied overstijgende kerndoelen). Dit wordt ingevlochten in het onderwijsaanbod met behulp LOB-methodes (JINQ, AMN) en opgevolgd door middel van leerlijnen, die met ondersteuning van CED zijn ingericht. Bij St. Jozef staan binnen Jong Leren en Werken bij elk thema weer nieuwe doelen centraal. In het bijbehorende volgsysteem (Werkstap) en in het OPP wordt de voortgang bijgehouden en de doelen geëvalueerd.

2.2.5 *Kwalificatie*

Stichting Alterius biedt leerlingen de mogelijkheid een vmbo-diploma of deelcertificaten te behalen via staatsexamens.

Leerlingen van vmbo-basis en kader 3-4 van De Buitenhof volgen het PTA Economie en Maatschappij en Economie en Ondernemen van het Herle-college in Heerlen met het doel hier als extraneus examen af te leggen. Leerlingen in de profielen arbeid en dagbesteding kunnen een vso-diploma behalen als ze voldoen aan de gestelde eisen hiervoor. Het op te bouwen portfolio is hier onderdeel van en wordt beoordeeld door een hiertoe ingerichte examencommissie.

Bij vso St. Jozef bouwen leerlingen bewijslast op in het volgsysteem Werkstap behorende bij Jong Leren en Werken en bestaat bijvoorbeeld de mogelijkheid proeven van bekwaamheid af te leggen in samenwerking met ROC VISTA College.

Daarnaast geven we leerlingen intern de kans om deel te nemen aan praktijkcursussen en zo branchegerichte certificaten te behalen. Voorbeelden zijn het werken met een

minigraver of leren hanteren van een bosmaaier. Ook wordt de gelegenheid geboden een VCA-(Veiligheid Checklist Aannemers)diploma te behalen. Voor leerlingen van St. Jozef worden jaarlijks cursussen ingekocht bij Praktech (bijvoorbeeld lassen en afbouw). Ook enkele leerlingen van De Buitenhof maken gebruik van dit aanbod.

2.2.6 Samenwerking

Integraal Zorg en Onderwijs

De visie van Alterius is dat er voor elke leerling een passend onderwijsaanbod moet zijn, dus ook voor de meest kwetsbare groep zoals hierboven omschreven. Daarom is het noodzakelijk om intensieve samenwerking aan te gaan met zorgpartners in de omgeving en binnen de klas veel differentiatie aan te brengen in didactisch aanbod en pedagogische aanpak. Beide punten worden door stakeholders en inspectie als sterke eigen aspecten van kwaliteit gezien.

In het kader van de verhuizing van **Mondriaan** Kind & Jeugd van Maastricht naar Heerlen, is gezamenlijk onderzocht of het mogelijk is een integraal dagprogramma onderwijs-zorg aan te bieden. Najaar 2022 is een pilot opgestart. In 2023 hebben we deze pilot verder uitgebouwd, de ambitie is om deze in 2024 te verduurzamen.

De samenwerking met XONAR is beëindigd. De financiële positie van **XONAR** en de opdracht van de Jeugddoorlicht om te komen tot een verbeterplan en duurzaam herstel van de situatie, verandert de mogelijkheden binnen de samenwerking om goed onderwijs te bieden. Onder deze nieuwe condities en kaders kunnen we IZEO LWTC niet continueren omdat deze niet alleen teveel afwijken van het IZEO-concept zoals ooit voorgenomen en vastgelegd in onze samenwerkingsovereenkomst, maar ook van wat onderwijsinhoudelijk kwalitatief en bedrijfsmatig financieel haalbaar is.

In 2023 zijn we een nieuwe IZEO-samenwerking gestart met **Zuyderland**. Deze wordt vormgegeven in samenwerking met een andere zorgpartner, Mondriaan. We hebben een groeipad voor ogen waarbij gekeken wordt hoe a) op inhoud geleerd kan worden van elkaar en b) zaken geïntegreerd kunnen worden, te denken valt hierbij aan delen van capaciteit en plekken, gezamenlijke intake, etc. Tegelijk zijn er redenen van belang om op de korte termijn de behandelcomponent gescheiden te houden. Een stuurgroep zal zicht gaan houden op de voortgang van de invulling van de intentie en ambitie. Voor wat betreft het onderwijsgedeelte zou het juist de synergie maken dat we de jeugdigen van beide partners zorginhoudelijk en didactisch kunnen combineren.

Met de partner **Via Jeugd** is een gezamenlijk ontwikkeltraject gestart voor een nieuw integraal dagprogramma. Het ontwikkeltraject duurt tot het zomerreces van 2024. Dit ontwikkelprogramma is naast een optimalisatieslag van de huidige samenwerking tevens gericht op de inrichting op de transitie van af- en ombouw van gesloten behandeling naar meer besloten en open behandeling.

Inclusietrajecten

Alterius draagt actief bij aan stappen naar inclusiever onderwijs. Zo is in 2021 de onderbouw van de havo (leerjaar 1, 2, 3) van De Buitenhof verhuisd naar het **Bernardinuscollege (SVOPL)** in Heerlen. Daar wordt ernaartoe gewerkt dat zoveel mogelijk leerlingen gaan schakelen naar het reguliere havo-onderwijs van het Bernardinuscollege. Het streven is om de leerlingen in leerjaar 4 en 5 geheel in het PTA van het Bernardinuscollege te laten meedraaien als reguliere leerlingen. Waar dat (nog) niet lukt, zal De Buitenhof blijven begeleiden. Dit initiatief wordt ook binnen de

samenwerkingsverbanden als voorbeeld gebruikt voor de daadwerkelijke samenwerking tussen vo en vso.

Helaas is de gezamenlijke aanvraag voor een experimenteerregeling (Beleidsregel experimenten samenwerking regulier en speciaal onderwijs) door DUO afgewezen. Na een bezwaarprocedure en ongegrond verklaring door de minister zijn beide besturen een beroepsprocedure gestart. In 2023 is het beroep ingesteld (maart 2023), inclusief motivatie beroepschrift mei 2023) en verweerschrift (september 2023). Wij blijven van mening dat de minister het bezwaar heeft gegrond op onjuiste interpretatie van de nieuwe regeling en hebben besloten een stap te zetten naar de Raad van State. Om bekostigingsrisico's te beperken zijn de leerlingen vervroegd ingeschreven bij het Bernardinuscollege en worden zij door De Buitenhof-collega's ondersteund, gefinancierd middels een maatwerkarrangement van het samenwerkingsverband.

Met de collega-besturen **INNOVO en Movare** hebben we in Parkstad een bovenschools loket ingericht. Het idee is dat de deelnemende scholen/besturen meer eigen regie kunnen voeren op de plaatsing van leerlingen, door de intake gezamenlijk uit te voeren. Er wordt een centraal punt ingericht waar alle TLV-aanvragen van de deelnemende besturen binnenkomen. Deze worden door eigen deskundigen gescreend (o.b.v. het landelijke doelgroepenmodel) en uiteindelijk neergelegd bij de school, die passend is in relatie tot de ondersteuningsbehoefte van de leerling én een fysieke plaats heeft in de betreffende groep. Deze school voert de dossierstudie uit en neemt deel aan het knooppunt toeleiding. Binnen het loket stemmen de intake-coördinatoren (IC) van de besturen structureel met elkaar af over alle aanvragen, bij voorkeur en zo mogelijk met de trajectbegeleider van het SWV. Een besluit wordt te allen tijde genomen in het knooppunt, samen met de ouders. Het loket zélf neemt geen besluiten.

Doorlopende leerlijn vo/vso/PrO -> mbo

Negen Zuid-Limburgse onderwijsstichtingen hebben een convenant gesloten met **VISTA-college** (mbo) waarin de samenwerking wordt ingevuld om de Entreeopleiding uit te voeren in het vso-Pro-vo. Daartoe is het onderwijsprogramma VOORdeel & VERVOLG gestart en inmiddels verduurzaamd. Kern is dat er op een gerichte en doelmatige manier gebruik wordt gemaakt van elkaars onderwijsexpertise en -voorzieningen om er op die manier voor te zorgen dat leerlingen op een naadloze manier door kunnen stromen naar de Entreeopleiding of naar de arbeidsmarkt. Het betreft leerlingen van 16 jaar en ouder die niet in het bezit zijn van een vmbo-diploma danwel een diploma leerwerktraject (oftewel een startkwalificatie). Als vervolg op het eerdere traject is in maart 2022 het definitieve beleidsplan VOORdeel & VERVOLG 2.0 vastgesteld.

Het programma bestaat uit een VOORdeel en een VERVOLG-deel:

- De inhoud van het VOORdeel omvat het basisdeel van het kwalificatiedossier 'Entree'.
- Het kwalificerende deel (het VERVOLG) behelst het profieldeel van het dossier en wordt in acht verschillende kwalificaties aangeboden:
- De vervolgstap (2.0) blijft gericht op het behalen van een Entreediploma voor de minder zelfredzame jongeren in het vso, pro en vo (zonder kwalificatie), zodat hun kansen op een passende plek en duurzame inzetbaarheid op de arbeidsmarkt worden vergroot. Het gaat hier om groepen jongeren die gedurende hun schoolloopbaan extra ondersteuning nodig hadden om een plek op de arbeidsmarkt te kunnen bemachtigen en behouden. De praktijkgerichte doorlopende leerlijn vso, pro, vo, mbo stelt deze leerlingen in staat hun individuele ontwikkeling door te maken en tegelijkertijd zichtbaar te maken, waardoor met behulp van het

onderwijsprogramma VOORdeel & VERVOLG 2.0 een persoonsgerichte aanpak en meer maatwerk mogelijk wordt om het Entreediploma te behalen.

2.2.7 *Kwaliteitszorg*

In 2022-2023 is het koersplan 2023-2027 opgesteld in samenwerking met zowel externe partijen (stakeholders) als de docententeams. Er is een viertal thema's uitgewerkt, die leidend zijn voor de schoolplannen, jaarplannen en de kwaliteitszorg. In diverse teambijeenkomsten is aandacht besteed aan deze triade tussen het koersplan, schoolplan en jaarplannen en de samenhang met de kwaliteitskalender (pdca), doelgroepenmodel en de opbrengsten. Vanuit de school- en jaarplannen zijn KPI's opgesteld; aan de hand hiervan wordt gemeten of de scholen voldoen aan de kwaliteitsstandaard.

Het bestuur legt over de kwaliteit van het onderwijs verantwoording af aan:

- leerlingen/ouders;
- medewerkers/teams;
- (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad;
- teamleiders/gemeenschappelijk managementteam;
- raad van toezicht;
- zorgaanbieders;
- gemeenten
- Inspectie van het Onderwijs.

Bij het afleggen van die verantwoording worden onder andere de volgende informatiebronnen gebruikt:

- verslag onderwijsopbrengsten;
- schoolgids;
- tertaalrapportages;
- begrotingen en formatieplannen;
- cao;
- ontwikkelingen in samenwerkingsverbanden passend onderwijs;
- ontwikkelingen bij collega vso-scholen in de regio;
- informatie vanuit overheid en landelijke organisaties zoals PO-raad en Sectorraad gespecialiseerd onderwijs (Sectorraad GO).

Verantwoording afleggen maakt de weg vrij voor het maken van verbeterplannen met een breed draagvlak. Informatie over de geleverde kwaliteit wordt gedeeld via schoolgidsen.

Verbeteren Onderwijskwaliteit

Zoals in het vorige bestuursverslag vermeld heeft er in mei 2023 een audit plaatsgevonden uitgevoerd door Colette Dams en Ellen Ros van CKMZ.

Om recht te doen aan wat zij uit hun onderzoek hebben geconcludeerd hebben we de gehele conclusie integraal in dit bestuursverslag opgenomen:

De onderzoekers hebben een goed beeld kunnen krijgen van de scholen van Stichting Alterius, al wordt nadrukkelijk benoemd dat de steekproef beperkt is doordat niet alle locaties zijn bezocht en er maar weinig lessen zijn gezien. De openheid en betrokkenheid van de gesproken medewerkers zorgde desondanks voor een breed inkijkje in de voortgang, knelpunten én successen op de scholen.

Op de onderzoeksvraag of bestuur en management op (juiste) koers liggen met alles wat is ingezet is het beeld gematigd positief. Er is destijds in afstemming met teamleiders en onder externe begeleiding, een zorgvuldig verbetertraject ingezet waarbij veel aandacht besteed is aan het kwaliteitsdenken. Er is gekozen voor een projectmatige, iteratieve aanpak voor de uitwerking van verschillende verbetertrajecten. Ook is inmiddels de beleidscyclus verbeterd en wordt er met smart geformuleerde jaarplannen en Q- en stoplichtrapportages gestuurd en regelmatig geëvalueerd.

Er zijn al veel verbeteringen doorgevoerd, en deze blijken vaak effectief al kunnen sommigen niet altijd benoemen of en wat dan de verschillen zijn met eerder. Dit komt mogelijk ook doordat collega's uit verschillende functies het niet overal eens over de prioriteit / urgentie / nut van bepaalde zaken inzien en vooral vinden dat er 'veel moet'. Ook de wisselingen in MT, ziekteverzuim, en andere omstandigheden maken dat nog niet alles zo ver is als men zou willen. Prioritering en uitleg c.q. laten ervaren wat e.e.a. kan opleveren kan bijdragen aan meer draagvlak en inbedding in de organisatie.

Tegelijkertijd constateren de onderzoekers geen directe grote risico's voor de onderwijskwaliteit of een negatief oordeel van de onderwijsinspectie.

Er heerst een goed pedagogisch klimaat.

De lessen zijn overwegend van voldoende kwaliteit, en de zorgcyclus draait met het OPP als koersdocument. Er is veel aandacht voor de basisvaardigheden naast de sociaal-emotionele en gedragscomponent.

Het aanbod op werknemersvaardigheden is in ontwikkeling en kan nog wat meer in onderlinge afstemming zijn, maar die ontwikkeling is inmiddels wel ingezet. Leerlingen zijn veilig op de scholen.

Goede samenwerking met de zorgpartners is op onderdelen nog complex, maar iedereen probeert op zijn eigen niveau en binnen de mogelijkheden hier het maximale voor te doen. Er zijn inmiddels ambities en schoolstandaarden en resultaten worden geanalyseerd, al is dit

onderdeel toch nog teveel het domein van de kwaliteitszorgmedewerker.

Het ontbreken van een vastgestelde onderwijsvisie op basis van de doelgroepen is wel een belangrijk aandachtspunt: dit zou eigenlijk vooraf moeten zijn gegaan aan de verbetermaatregelen die op de inhoud zijn ingezet. Bestuur en management realiseren zich dit en zijn hier ook nadrukkelijk mee bezig.

Er is meerdere malen aangegeven dat er te weinig aandacht wordt besteed aan het vieren van successen. Uit alle verhalen is naar voren gekomen dat er in de afgelopen jaren ondanks de roerige tijden, al enorme verbeteringen zijn aangebracht. De onderzoekers willen benadrukken dat het belangrijk is om hier regelmatig bij stil te staan en met elkaar de positieve effecten te delen die verbetermaatregelen al opleveren. Dat creëert ook ruimte om aan de volgende fase van verbetering te gaan werken.

Het koersplan 2023-2027 is duidelijk uitgangspunt geweest voor het opstellen van de schoolplannen en de jaarplannen. De verbeterpunten zoals geformuleerd in de het auditrapport van mei 2023 zijn ook in de jaarplannen meegenomen.

Kwaliteit, instrumenten en opbrengsten

De instrumenten waarmee de onderwijskwaliteit in beeld wordt gebracht, worden zorgvuldig gekozen. Zo wordt vooraf gecontroleerd of het instrument voldoet aan de eisen van de onderwijsinspectie en/of van de COTAN (Commissie Testaangelegenheden Nederland).

Aangezien onze leerlingpopulaties geleidelijk veranderen, toetsen we regelmatig of de gekozen instrumenten nog voldoen aan onze gewijzigde doelgroep. Hierbij moet bijvoorbeeld rekening worden gehouden met de toepasbaarheid bij licht verstandelijk beperkte leerlingen, leerlingen met psychiatrische problematiek of kort verblijvende leerlingen. Op basis hiervan worden beredeneerde keuzes gemaakt. Op so De Buitenhof is onderzoek gedaan naar het nieuwe volgsysteem van Cito; Leerling in Beeld. Dit is sinds dit schooljaar in gebruik worden genomen. Ook de sociaal-emotionele ontwikkeling en mogelijk ook executieve functies zullen dan middels dit volgsysteem worden gemonitord, in plaats van ZIEN! so, met als voordeel integraliteit (alles in één systeem).

In de kwaliteitskalenders is opgenomen op welke momenten de instrumenten worden ingezet en wanneer en met wie (teams, teamleiders, directeur) de resultaten worden besproken en geëvalueerd. Tijdens de verschillende opbrengstbesprekingen worden ambities en doelen (bij)gesteld ten aanzien van de opbrengsten, beoordelen we onze eigen kwaliteit en worden verbeterpunten besproken. Dit schooljaar zijn we onder begeleiding van CKMZ aan de slag gegaan met het (leren) uitvoeren van zelfevaluaties. Deze zijn vanaf nu een vast en jaarlijks terugkerend onderdeel van onze kwaliteitscyclus. De opbrengsten van bovenstaande kwaliteitsactiviteiten worden opgenomen in de opbrengstverslagen en de tertaalrapportages.

2.2.8 Maatschappelijke betrokkenheid

Bevorderen betrokkenheid maatschappij

Op de Onderwijskaart van Nederland vormt de groep leerlingen binnen het speciaal onderwijs een minderheid en binnen de groep van speciaal onderwijs geldt dat ook voor de groep leerlingen waar Alterius op verschillende locaties onderwijs aan geeft. Soms gaat het over kleine groepen leerlingen waarvoor onze inspanningen niet minder zijn, in tegendeel. Onze leerlingen vragen ook in het bevorderen van maatschappelijke betrokkenheid (vice versa) veel aandacht en ondersteuning. Onze leerlingen behoren tot een groep waarvan de maatschappij zich het bestaan niet altijd bewust is en andersom kan het zo zijn dat leerlingen niet in staat zijn of zichzelf niet de moeite waard vinden om volop te participeren in de maatschappij. Des te meer is het van belang dat onze omgeving onze leerlingen beter leren kennen. Dit bevordert over en weer begrip en versterkt de deelname aan het maatschappelijk verkeer. Het onderhouden van contacten met bedrijven in de buurt is belangrijk om onze leerlingen de kans te bieden stage te lopen. Op beide scholen is er een stagecoördinator die hier een actieve rol in speelt. Stageplekken worden met zorg uitgezocht en begeleid, wat zorgt voor commitment bij onze leerlingen.

Bij vso St. Jozef zijn groepsstages onderdeel van het Jong Leren en Werken-programma. Zo kunnen leerlingen in nabijheid van de vertrouwde leerkracht in de "echte" praktijk oefenen met de werknemersvaardigheden in een zo realistisch mogelijke setting en zich voorbereiden op mogelijk de volgende fase: individuele stage.

Bij vso De Buitenhof is er een variëteit aan interne stages opgezet, bijvoorbeeld horeca en HACCP. Daarnaast worden er lessen buiten de klas georganiseerd om te leren in de praktijk, bijvoorbeeld samen boodschappen doen en oefenen met het gebruik van openbaar vervoer.

Een groot en goed netwerk met gemeenten, werkgevers en zorgaanbieders is van groot belang. Alterius beschikt over actuele websites en is daarnaast steeds actiever op diverse social media zoals Facebook, Instagram en LinkedIn. Hier wordt veelvuldig verslag gedaan van (onderwijs)activiteiten, schooluitjes of diploma-uitreikingen die plaatsvinden op de verschillende (IZEO-)locaties. Op die manier geeft Alterius 'een kijkje in de keuken', ook aan ouders.

<p>Aansluiten bij / meedoen met landelijke projecten (een greep uit)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Warmtruiendag • Week tegen Pesten • Paarse vrijdag • Kinderboekenweek <p>Met de leerlingen naar buiten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Excursie leerlingen IZEO Via Jeugd en IZEO Koraal naar Gouvernement • Leerlingen vso onderbouw De Buitenhof houden een fotospeurtocht door Heerlen • Leerlingen IZEO Via Jeugd en IZEO Koraal (Urmond) bezoeken de stagemarkt in De Geusselt • Leerlingen IZEO Koraal (Urmond) gaan op schoolkamp • Leerlingen De Buitenhof bezoeken Discovery Museum • Leerlingen De Buitenhof gaan schaatsen bij Wintertijd in Heerlen <p>We halen buiten naar binnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen van De Buitenhof krijgen smaaklessen (gezonde school) • Leerlingen van IZEO Via Jeugd leren reanimeren • Lentefeest De Buitenhof: familie van leerlingen bezoeken de school (aanwezig is ook WWF die de afgelopen maanden diverse gastlessen heeft verzorgd) • Leerlingen van De Buitenhof krijgen een gastles van de politie • Leerlingen van De Buitenhof gaan aan de slag met diverse workshops (bakken, breakdance, striptekenen etc.) • Leerlingen van IZEO Via Jeugd organiseren een kerstlunch voor de ouders van In Harmony • De Buitenhof opent haar eigen Voedselbosje • Leerlingen van De Buitenhof krijgen gastlessen 3D-printen

Gelijke kansen

Kinderen met dezelfde talenten hebben recht op gelijke kansen. Ieder kind moet zich volledig kunnen ontwikkelen. Zijn of haar achtergrond, het opleidingsniveau van ouders of hun financiële situatie mag geen invloed hebben op de schoolprestaties van een kind. Met dit als uitgangspunt heeft Alterius zich aangesloten bij de Gelijke Kansen Alliantie (GKA). Het realiseren van kansengelijkheid is een opdracht is van iedereen, zéker met een grote rol voor het onderwijs, maar voor het speciaal onderwijs in het bijzonder een belangrijke opdracht. De Gelijke Kansen Alliantie maakt onderdeel uit van het Nationaal Programma Heerlen-Noord. In het Nationaal Programma Heerlen-Noord werken bewoners, bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties de komende 25 jaar samen aan een betere toekomst voor Heerlen-Noord.

De verbinding van de drie leefwerelden – school, thuis, omgeving – is heel belangrijk in de aanpak van gelijke kansen. De integrale aanpak van gelijke kansen blijkt ook uit de samenwerking van de GKA met ministeries van SZW (armoedebestrijding en onderwijs arbeidsmarkt) en het ministerie van VWS (jeugd en sport) om deze verbindingen te versterken. Heerlen zet actief in op de thema's Extra Onderwijs, het bestrijden van Armoede en bevorderen van Gezondheid.

Alterius draagt bij aan het organiseren van Knooppunt-overleg, de invullingen warme overdracht (= soepele overstap) van leerlingen vanuit het speciaal onderwijs naar het regulier po of vo.

Beide scholen van Alterius zijn een zogenaamde 'Gezonde School'. Het leggen en onderhouden van verbindingen met de arbeidsmarkt (zie elders in dit verslag) is voor het vso ook een belangrijk onderwerp in dit kader.

Wervelkind

Tot de zomer van 2023 heeft Wervelkind de ontwikkelingen die waren gestart in 2021 verder doorgezet, d.w.z. dat cursussen verzorgen en het uitbouwen van het netwerk in de

regio Zuid-Limburg verder ter hand is genomen. De modules uit de Basis cursus kinder- en jeugdpsychiatrie zijn goedgekeurd door de Stichting Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ). Het gaat dan om de modules 'ADHD', 'Brein', 'Trauma', 'Hechting', 'Angst en depressie', 'ODD/CD', 'ASS'.

Oprachtgevers van Wervelkind komen uit het po/vo, maar ook vanuit het mbo en gemeenten.

Deze trainingen zijn door zowel de deelnemers als opdrachtgevers als zeer waardevol ervaren. In de evaluatie toont men zich tevreden en wordt de combinatie van ervaringsgerichte onderbouwing en praktische insteek erg gewaardeerd.

Toch hebben we besloten te stoppen met het aanbieden van de trainingen. We stellen vast dat de vorm waarin we dit organiseren niet meer past bij onze primaire taak en de koers voor de toekomst. Binnen de gestarte inclusietrajecten en IZEO-aanbod merken we dat binnen deze vormen van intensieve samenwerking de kennisuitwisseling naar beide partijen natuurlijk en gericht verloopt. Het is onderdeel van een co-creatietraject met een helder doel.

Handle with Care

Handle with Care is een initiatief om kinderen die thuis betrokken zijn bij huiselijk geweld snel te steunen om zo de korte en lange termijneffecten van huiselijk geweld tegen te gaan. Handle with Care richt zich op snelle sociale steun op school voor kinderen van vier tot en met twaalf jaar die te maken hebben met huiselijk geweld en kindermishandeling. School is voor veel kinderen een veilige plek en leerkrachten zijn over het algemeen goed in staat gepaste steun te bieden (en beschouwen dat ook als hun taak), maar dan moeten ze wel weten dat er thuis iets speelt. Deze steun kan, afhankelijk van de behoefte van een kind, bestaan uit wat extra aandacht, ruimte voor rust en bijvoorbeeld flexibiliteit met toetsen. Van de leerkracht wordt niet verwacht dat hij of zij psychologische hulp gaat bieden. Het feit dat er aandacht en erkenning voor een kind is, is vaak voldoende.

In de gemeenten Heerlen en Maastricht wordt deze werkwijze al een aantal jaar als pilot uitgevoerd. De Buitenhof was één van deze pilotscholen. Nu is in heel Zuid-Limburg besloten deze werkwijze officieel in te voeren vanaf schooljaar 2023-2024.

2.2.9 Onderwijsresultaten

Onderwijsresultaten worden periodiek geëvalueerd per afdeling. Op de [kwaliteitskalenders](#) is voor elke medewerker inzichtelijk op welke momenten dit gebeurt en op welk niveau (docentniveau, schoolniveau, etc.). De kwaliteitsmedewerker ziet erop toe dat dit proces juist verloopt en maakt voor elke school een jaarverslag waarin de opbrengsten van een schooljaar worden beschreven. Het document geeft een goed beeld van:

- de cognitieve opbrengsten, het sociaal-emotioneel functioneren en de veiligheidsbeleving van de leerlingen;
- de prestatieanalyse over de verschillende opbrengstindicatoren;
- ontwikkeling op de standaarden van het inspectiekader en de eigen ambities

2.2.9.1 Vso De Buitenhof

Op vso De Buitenhof worden de cognitieve opbrengsten gemeten aan de hand van behaalde diploma's en certificaten, het cito-vo-leerlingvolgsysteem en de sociale opbrengsten aan de hand van de ZIEN!. Daarnaast wordt er een prestatieanalyse gemaakt op basis van de uitstroomgegevens van de schoolverlaters. De resultaten worden in de teams en het managementteam besproken en geëvalueerd onder leiding van de

kwaliteitsmedewerker. Hieronder volgt een samenvatting van de resultaten; meer informatie is te vinden in de opbrengsten jaarverslagen.

Cognitieve opbrengsten

De cognitieve opbrengsten worden gemeten aan de hand van staatsexamens, branchegerichte certificaten, Cito LVS, AMN, IVIO en methodegebonden toetsen. Onderstaande tabellen geven de behaalde resultaten weer:

Slagingspercentages staatsexamens en certificaten 2023

staatsdiploma's en certificaten	deelnemers	behaald
vmbo kader volledig examen	1	100%
vmbo-t deelexamens	16	54 certificaten
vmbo-t volledig examens	13	92%
havo deel examens	2	3 certificaten
havo volledige examens	3	100%
Kwalificaties Entree- opleiding	deelnemers	behaald
Assistent verkoop/retail	5	100%
Assistent horeca, voeding of voedingsindustrie	4	100%
Assistent bouwen, wonen en onderhoud	1	100%
IVIO certificaten	deelnemers	behaald
Nederlands KSE niv. 1 t/m 3	32	100%
Rekenen/wiskunde KSE niv. 1 t/m 4	29	61%
Engels KSE niv. 1 t/m 3	30	81%
branchegerichte certificaten	deelnemers	behaald
Totaal van 9 branches	47	94%

Resultaten Cito LVS

2022-2023	Functioneringsniveau norm behaald?					Referentieniveaus percentage leerlingen behaald														
	NE LV	NE WS	RW	EN LV	EN WS	NE LV					RE					EN LV				
						<1F	1F	2F	3F	land.	<1F	1F	2F	3F	land.	<A2	A2	B1	B2	land.
T0 vmbo-bb	ja	ja	ja	ja	ja	59	36	5	0	82% <1F	91	9	0	0	92% <1F	62	24	14	0	47% <A2
T0 vmbo-gt	ja	ja	ja	ja	ja	21	37	37	0	71% >=1F	21	58	21	0	64% >=1F	21	11	47	21	47% <A2
T1 vmbo-bb	ja	ja	nee	ja	ja	54	23	23	0	63% <1F	61	35	4	0	78% <1F	50	31	19	0	34% <A2
T1 vmbo-gt	ja	ja	ja	ja	ja	16	31	53	0	79% >=1F	5	47	42	5	79% >=1F	5	11	68	16	66% >=A2
T2 vmbo-bb	ja	ja	ja	ja	ja	16	63	21	0	49% >=1F	37	42	21	0	32% >=1F	37	47	16	0	30% >=A2
T2 vmbo-gt	ja	ja	nee	ja	ja	9	30	48	13	50% >=2F	17	52	30	0	90% >=1F	4	22	57	17	79% >=A2
T3 vmbo-gt	ja	ja	ja	ja	ja	6	19	56	19	63% >=2F	0	47	53	0	43% >=2F	6	6	69	19	59% >=B1

Het afgelopen schooljaar is binnen het managementteam besloten de landelijke functioneringsniveaus aan te houden als onze eigen normen/ambities. Dat houdt in dat het percentage leerlingen dat onder niveau presteert (één of twee niveaus) niet hoger mag zijn dan landelijk het geval is. In schooljaar 2022-2023 werd deze ambitie overal behaald, behalve bij onderdeel rekenen-wiskunde in leerjaar 1 vmbo-bb en leerjaar 2 vmbo-gt. In het managementteam en docententeam zijn deze resultaten geëvalueerd en zijn er interventies voorgesteld ter verbetering. Deze worden opgenomen in de jaarplannen van 2024-2025.

Wanneer we naar de huidige behaalde referentieniveaus kijken liggen die overal boven de landelijk behaalde niveaus, op T2 vmbo-gt rekenen-wiskunde na. Dat wil zeggen dat bij alle niveaus en onderdelen procentueel gezien meer leerlingen op of boven 1F-niveau presteren dan landelijk het geval is.

Tot nu toe waren onze ambities vooral gericht op de functioneringsniveaus. Mede aangezien in het vernieuwde toezichtskader van inspectie juist meer nadruk komt te liggen op de referentieniveaus willen we deze een prominentere rol geven in de analyse, normen voor de leerlijnen en ambities. We willen onszelf daarbij niet meer alleen vergelijken met de landelijke resultaten, maar ook eigen normen en ambities opstellen. Op basis van de resultaten van de afgelopen jaren hebben we begin schooljaar 2023-2024 per niveau en leerjaar van vso De Buitenhof didactische normen vastgesteld m.b.t. de te behalen referentieniveaus.

Sociale opbrengsten en veiligheid

De sociale opbrengsten en sociale veiligheid worden eenmaal per schooljaar gemeten door middel van ZIEN! vragenlijsten, waarmee zowel de observaties van leerkrachten als de ervaring van leerlingen worden gevolgd. Door ZIEN! zijn streefdoelen gekoppeld aan de verschillende leerprofielen van het landelijk doelgroepenmodel vso met betrekking tot de ondersteuningsbehoefte op het gebied van sociale ontwikkeling en leren en ontwikkelen. Deze streefdoelen hebben we als groepsnormen overgenomen en zijn gebaseerd op het niveau, uitstroomprofiel en leerjaar van de leerlingen in de betreffende klas.

Kijkend naar de graadmeters en de veiligheidsbeleving, die van bepalende en voorspellende invloed zijn op de ontwikkeling van de sociale en leercompetenties, zijn *betrokkenheid* en *autonomiebeleving* over het algemeen gezien voldoende. Het *zelfvertrouwen* (graadmeter *welbevinden*) scoort in de vmbo-klassen op zowel de onder- als bovenbouw onder de groepsnormen. Mogelijk ligt het lagere zelfvertrouwen van deze leerlingen ten grondslag aan de problemen met aanpakgedrag en creativiteit, die ook vaak aan de orde zijn in deze klassen.

De groepsgemiddelden bij *veiligheidsbeleving* en *aantasting veiligheid* voldoen allen aan de groepsnormen, echter vinden wij dat het percentage leerlingen dat onder de 3 (eigen gestelde ondergrens) scoort omlaag kan. Individuele casussen worden nader onderzocht en besproken.

Met betrekking tot de leer- en sociale competenties zien leerkrachten beduidend meer problemen dan leerlingen zelf. De meeste beperkingen worden gezien in de ruimtegeevende gedragscompetenties, met name in impulsbeheersing.

Wat betreft de leercompetenties *aanpakgedrag* en *creativiteit* zijn deze met name in de vmbo-tl klassen onder de groepsnorm. Zoals eerder gesteld is er mogelijk een samenhang met het beperkte zelfvertrouwen. De beperkte leercompetenties (afgezien van *digitale vaardigheden*) in de tl-bovenbouw zijn wel noodzakelijk om aan te pakken, aangezien deze competenties nodig zijn om hun curriculum met succes te kunnen afronden en een passende vervolgopleiding te kunnen volgen.

Bovenstaande bevindingen zijn geëvalueerd met de docenten- en managementteams en de interventies zullen worden opgenomen in de jaarplannen van komend schooljaar.

Prestatieanalyse

Indicator	Percentiel	
1. Einduitstroom	50-75	67% van de leerlingen stroomt uit naar vervolgonderwijs
2. Bestemming-IQ	0-25	Leerlingen stromen vaker dan landelijk uit naar een niveau dat lager is dan je op basis van de cognitieve capaciteiten zou verwachten
3. Bestendiging*	75-100	86,3% van de leerlingen die zijn uitgestroomd in 2021-2022 zit een jaar later nog op hetzelfde niveau of bestemming
4. Tussentijds uit	50-75	37,5% van de tussentijds uitgestroomde leerlingen gaat terug naar regulier voortgezet onderwijs
5. Uitstroom=OPP	75-100	Bij 95,71% van de uitstromers is het uitstroomniveau behaald zoals nagestreefd in het ontwikkelingsperspectief

Samenvattend zijn de eind- en tussentijdse uitstroom naar vervolgonderwijs/regulier onderwijs voldoende vergeleken met de landelijke benchmark. De percentages uitstroom volgens OPP en plaatsbestendiging (cohort 2020-2021) zijn zelfs ruim boven het landelijk gemiddelde. De prestatie-indicator die ook dit schooljaar weer onvoldoende scoort vergeleken met de andere vso's in Nederland is "IQ in relatie tot behaald uitstroomniveau", hoewel het verschilpunt wel licht gestegen is ten opzichte van afgelopen schooljaar. Er zijn afspraken gemaakt met het managementteam t.a.v. deze resultaten.

2.2.9.2 Vso St. Jozef

Vso St. Jozef heeft op al haar IZEO-locaties te maken met kort verblijvende leerlingen die afhankelijk zijn van (residentiële) behandeling. Het moment van schoolverlaten wordt bepaald door het moment van beëindigen van de behandeling. De gemiddelde behandelduur bij bijvoorbeeld Via Jeugd - Icarus is vijf maanden. Leerlingen stromen op willekeurige momenten in hun schoolloopbaan in of uit het onderwijs. Vanwege het korte verblijf van leerlingen op onze school fungeren wij meestal als "tussenstation". Daardoor komt het niet vaak voor dat een leerling zijn of haar voortgezet onderwijs curriculum hier afrondt. Ook branchegerichte cursussen kunnen om deze reden vaak niet worden afgerond met een certificaat. We stemmen ons aanbod af samen met de school van herkomst, zodat de leerling een doorlopende leerlijn kan worden geboden. Geregeld zien wij echter dat door omstandigheden de leerling al langere tijd geen onderwijs heeft gevolgd voor plaatsing of niet meer terug kan naar de school van herkomst. In dat geval stellen we een nieuw ontwikkelingsperspectief op, gebaseerd op (didactische) testresultaten en functioneren tijdens de eerste vier weken na plaatsing in IZEO.

Cognitieve opbrengsten

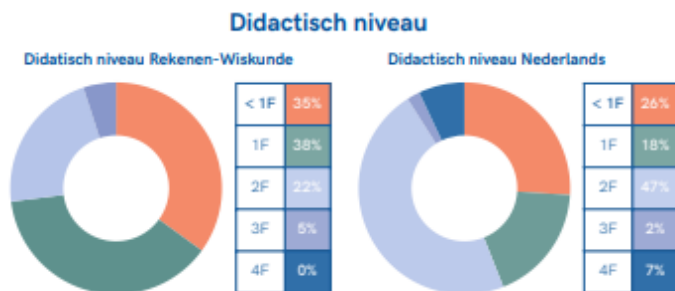
De cognitieve opbrengsten worden gemeten aan de hand van de behaalde diploma's en certificaten en daarnaast wordt minimaal twee keer per jaar de didactische voortgang getoetst met behulp van het methode-onafhankelijke volgsysteem AMN en Cito LOVS vso arbeid/pro en dagbesteding. Vanwege de hierboven beschreven kenmerken wordt de didactische ontwikkeling van leerlingen voornamelijk op individueel niveau geanalyseerd.

IZEO Via Jeugd

Bij IZEO Icarus viel op dat het grootste deel van de leerlingen op 1F-niveau functioneert. Dat is ook passend bij de uitstroomprofielen, waarbij verreweg de meeste leerlingen toewerken naar een (beschermde) arbeidsplek of Entree-opleiding. Ook de groep die beneden 1F-niveau functioneert is groot, het betreft ongeveer een derde van de leerlingpopulatie. Deze leerlingen werken toe naar een dagbestedings- of (beschermde) arbeidsplek. Een deel daarvan is nog jong (12-14 jaar); deze leerlingen zitten nog in leerjaar 1 of 2 en hebben nog voldoende tijd en mogelijkheden om naar een 1F-niveau toe te groeien. Uit de resultaten blijkt deze groep leerlingen de grootste ondersteuningsbehoefte te hebben; zij hebben intensieve begeleiding nodig van de leerkracht en/of een leerkrachtondersteuning, waarbij ze extra kunnen oefenen met de betreffende leerstof.

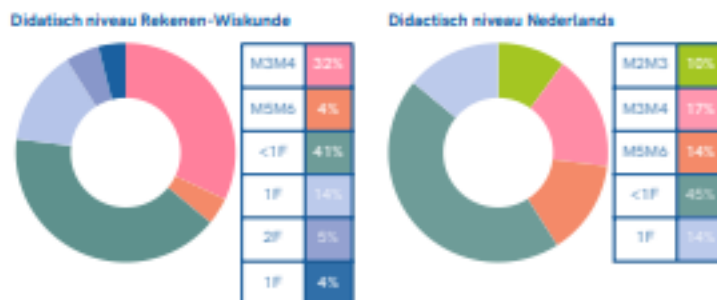
De groep die op 2F-niveau functioneert, werkt voornamelijk toe naar een mbo-niveau 2 opleiding en volgt tijdens verblijf een vmbo-opleiding.

De groepen leerlingen op afnamemoment 1 (december 2022) en 2 (mei 2023) zijn met elkaar vergeleken. Slechts vier leerlingen volgden op beide afnamemomenten onderwijs bij IZEO Via jeugd; er kan dus geen valide uitspraak worden gedaan over de groei van een groep leerlingen. Alle vier de leerlingen waren overigens wel conform OPP gegroeid qua didactisch niveau.

IZEO Urmond

Bij IZEO Urmond worden naast de AMN-voortgangstoetsen ook de Cito vso Pro/dagbestedingstoetsen afgenomen. Dit in verband met het cognitieve en sociaal-emotionele niveau van de leerlingen, dat niet bij allemaal toereikend is om de AMN-toetsen te kunnen maken. Zie hieronder de resultaten van 2022-2023:

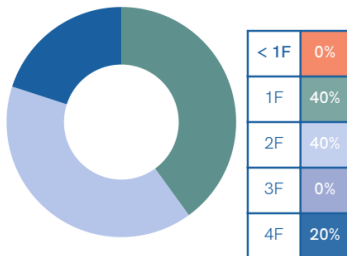
De meeste leerlingen scoren op O weg naar 1F-niveau bij zowel Nederlands als rekenen-wiskunde. Dit niveau is te vergelijken met basisschool groep 6 niveau. Met name bij rekenen-wiskunde is er ook een grote groep die op groep 3-4 niveau scoort. Enkele

leerlingen functioneren op groep 1 en 2-3 niveau. Dit geeft een goed beeld van de didactische vaardigheden van de vso-leerlingen op deze afdeling (12+). De resultaten zijn door de kwaliteitsmedewerker uitgebreid besproken met het management en het team, zowel van onderwijs als behandeling. Er zijn handelingsadviezen besproken en interventies worden uitgezet (bijv. benchmarken bij ZMLK).

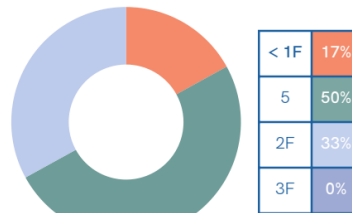
IZEO Care4Kidz

Op deze afdeling bleven leerlingen in 2022-2023 meestal ingeschreven op hun eigen school en volgden ze ook het programma, ontwikkelingsperspectiefplan en didactische toetsen van deze school. Vandaar dat onderstaande resultaten maar een deel van de leerlingen betreft (6).

Didactisch niveau Rekenen-Wiskunde

Didactisch niveau Nederlands

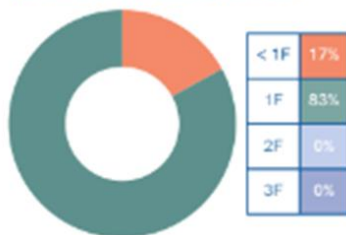

We zien dat de doelgroep op deze afdeling langzaam aan het veranderen is. Er worden de laatste weken van het schooljaar steeds meer leerlingen geplaatst die al maanden of zelfs jaren niet naar school zijn geweest. Bij deze leerlingen is de school van herkomst niet meer betrokken en zetten we zelf een volledig programma op. Uiteraard is bij deze leerlingen een langere periode van 'weer wennen aan naar school gaan' nodig.

IZEO XONAR LWTC

Ook op deze afdeling bleven leerlingen in 2022-2023 meestal ingeschreven op hun eigen school en volgden ze ook het programma, ontwikkelingsperspectiefplan en didactische toetsen van deze school. Vandaar dat het ook hier maar een deel van de leerlingen betreft.

Didactisch niveau Rekenen-Wiskunde

Didactisch niveau Nederlands

Sociale opbrengsten en veiligheid

Voor het meten van de sociaal-emotionele vaardigheden van de leerlingen gebruiken wij de ZIEN! Hieronder volgt een samenvatting van de resultaten van de ZIEN!-vragenlijsten van alle IZEO-locaties als geheel, die twee keer per jaar worden afgenomen. Voor de uitgebreidere resultaten van de afzonderlijke IZEO's wordt verwezen naar de aparte verslagen.

Gedragscompetenties

De meeste gedragscompetenties worden door de leerkrachten boven de groepsnormen gescoord. Wel is er op alle locaties aandacht nodig voor impulsbeheersing, aanpakgedrag en creativiteit. De interventies met betrekking tot het creëren van een meer stabiele klassensituatie en één vaste mentor hebben een positief effect gehad op de resultaten in een van de klassen. De leerlingen hebben zelf een positiever beeld van hun gedragscompetenties.

Graadmeters leer/leefklimaat en veiligheid

Uit de resultaten van de leerlingvragenlijst blijkt dat over het algemeen de graadmeters boven de groepsnormen vallen. Leerlingen ervaren het leer/leefklimaat in de klas als positief. Dit is een belangrijke voorwaarde om tot leren te kunnen komen. Bij alle klassen zijn de scores over het algemeen licht gestegen ten opzichte van afname 1. De hoogste scores worden behaald bij 'relatie docent' en 'autonomiebeleving'.

Bij een aantal leerlingen die een vmbo-traject volgen vallen *betrokkenheid* en *welbevinden- zelfvertrouwen* wat onder de norm; 40% van de leerlingen scoort bij *zelfvertrouwen* lager dan 2 en heeft volgens de groepsnormen een sociaal-emotionele ondersteuningsbehoefte die meer past bij een dagbestedingsleerling.

Uit de leerkrachtvragenlijst blijkt dat leerkrachten met name in de arbeidsklassen meer problemen observeren met betrekking tot de graadmeters dan leerlingen zelf (met name bij *betrokkenheid*), echter liggen de scores wel boven de betreffende groepsnormen.

Met betrekking tot *aantasting veiligheid* en *veiligheidsbeleving* vallen alle groepsgemiddelden boven de groepsnormen. Ook de leerkrachten zien dit zo. Mogelijk draagt de setting van IZEO, waarbij veel nabijheid wordt geboden vanuit onderwijs en behandeling, hier voor een belangrijk deel aan bij. Toch blijft dit punt voor ons onder de aandacht. Vanwege de verhoogde kwetsbaarheid van onze leerlingen en de ontwikkeling met betrekking tot inzet vrijheidsbepalende maatregelen volgen en waarborgen wij de veiligheid van onze leerlingen nauwgezet.

Prestatieanalyse

Deze analyse is gebaseerd op het rekenmodel van de Inspectie van het Onderwijs en is uitgevoerd op de uitstroomgegevens 2022-2023 van de verschillende IZEO-locaties van vso St. Jozef. Omdat onze IZEO-locaties verbonden zijn aan een behandelinstelling zijn wij niet verplicht gegevens aan te leveren aan inspectie voor deze analyse. Omdat we ten aanzien van de verschillende prestatie indicatoren toch graag willen weten hoe we presteren ten opzichte van landelijk voeren wij uit eigen initiatief deze analyse zelf uit.

IZEO Via Jeugd

Indicator	Percentiel en betekenis score	
1. Einduitstroom	25-50	56% van de leerlingen stroomde uit naar vervolgonderwijs
2. Bestemming-IQ	0-25	Leerlingen stroomden vaker uit naar een niveau dat lager is dan je op basis van de cognitieve capaciteiten zou verwachten
3. Bestendinging*	-	Wordt op casusniveau opgevolgd
4. Tussentijds uit	50-75	20% van de leerlingen stroomde tussentijds uit naar regulier voortgezet onderwijs
5. Uitstroom=OPP	75-100	91,2% van de leerlingen behaalde het uitstroomniveau zoals nagestreefd in het ontwikkelingsperspectief

Samenvattend zijn de indicatoren tussentijdse uitstroom en uitstroomniveau conform OPP voldoende vergeleken met de landelijke benchmark. Sinds afgelopen schooljaar is binnen de samenwerkingsverbanden in Zuid-Limburg de afspraak gemaakt dat leerlingen de eerste drie maanden van plaatsing binnen IZEO Via jeugd ingeschreven blijven staan bij de school van herkomst. Dit blijkt een goede maatregel om de betrokkenheid van en samenwerking met de betreffende school te vergroten en daardoor ook de kans op terugkeer van de leerling. Daarnaast zijn we accuraat in het opstellen van de ontwikkelingsperspectieven, aangezien bij een groot percentage leerlingen het uitstroomniveau wordt behaald. De prestatie-indicator die ook dit schooljaar weer onder gemiddeld scoort vergeleken met de andere vso's in Nederland is "IQ in relatie tot behaald uitstroomniveau", hoewel het verschilpunt wel licht gestegen is ten opzichte van afgelopen schooljaar. Er zijn een aantal afspraken/interventies gemaakt met het managementteam met betrekking tot de aanpak hiervan.

IZEO Koraal Urmond

Indicator	Percentiel en betekenis score	
1. Einduitstroom	25-50	14,3% van de leerlingen stroomde uit naar vervolgonderwijs
2. Uitstroomniveau-IQ	50-75	Leerlingen stroomden over het algemeen uit naar de te verwachten niveaus o.b.v. cognitieve capaciteiten
3. Bestendinging*	-	Wordt op casusniveau opgevolgd
4. Tussentijds uit	25-50	22% van de leerlingen stroomde tussentijds uit naar regulier onderwijs
5. Uitstroom=OPP	50-75	88,2% van de leerlingen behaalde het uitstroomniveau zoals beoogd in het ontwikkelingsperspectief

Samenvattend zijn de indicatoren 'IQ in relatie tot behaald uitstroomniveau' en 'uitstroomniveau conform OPP' voldoende vergeleken met de landelijke benchmark. De prestatie-indicatoren die dit schooljaar onder gemiddeld scoren vergeleken met de andere vso's in Nederland is 'behaald uitstroomniveau vervolgonderwijs' en 'tussentijdse uitstroom naar regulier onderwijs'. Zoals al eerder benoemd is dit logisch gezien de

doelgroep met comorbiditeit van cognitieve beperkingen en andere problematiek. De zware ondersteuningsbehoefte die hierbij hoort overstijgt het regulier (vervolg)onderwijs. Ten opzichte van afgelopen schooljaar (2021-2022) zijn er wel opvallende verschillen in de indicatoren. Zo was de einduitstroom naar vervolgonderwijs destijds fors hoger (75%) en de tussentijdse uitstroom naar regulier onderwijs ook. Daarentegen is er nu een betere balans tussen IQ en uitstroomniveau. De verschillen lijken grotendeels te worden veroorzaakt door significant lagere gemiddelde intelligentieniveaus van de huidige groep uitstromers. De groep uitstromers was vorig jaar ook groter dan dit jaar en er waren in verhouding meer einduitstromers.

IZEO Care4Kidz

Vanwege het lage aantal leerlingen worden de prestaties van deze IZEO-locatie minder uitgebreid beschreven dan de voorgaande locaties.

Er zijn acht leerlingen uitgestroomd waarvan zeven tussentijds en een einduitstromer. Deze einduitstromer is naar mbo niveau 2 opleiding op ROC gegaan. Van de tussentijdse uitstromers gingen de meesten naar een vso (57%), bij de helft daarvan was er sprake van terugkeer naar school van herkomst (samenwerkingstraject). Alle leerlingen stroomden uit naar een niveau dat overeenkomstig was met het ontwikkelingsperspectief.

IZEO XONAR LWTC

Er zijn tien leerlingen uitgestroomd in 2022-2023; daarvan waren er zeven einduitstromers (einde curriculum vo) en drie tussentijdse uitstromers. Van de einduitstromers

gingen de meeste leerlingen naar een Entree-opleiding op een ROC in Zuid-Limburg (57%). De overige leerlingen stroomden uit naar een arbeidsplek met toeleiding via gemeente of Praktech. Alle drie de tussentijdse uitstromers gingen terug naar de school van herkomst. Bij al deze leerlingen was er sprake van een samenwerkingstraject met de betreffende school met als doel terugkeer, wat betekent dat alle trajecten met succes zijn afgerond en het uitstroomniveau is behaald.

2.2.9.3 So De Buitenhof

Cognitieve opbrengsten en prestatieanalyse

Het meest opvallende bij de groep schoolverlaters van cohort 2022-2023 is dat ze gestart zijn met een hogere gemiddelde leerachterstand vergeleken met de afgelopen jaren. Deze is normaal gesproken rond de acht à negen maanden, bij deze groep echter gemiddeld zestien maanden. Desondanks is er in de leerwinsten geen effect hiervan te zien; de gemiddelde te behalen leerwinst, behaalde leerwinst en het verschil hiertussen is gelijk aan het vorige schooljaar. De gemiddelde leerachterstand bij uitstroom is wel veel meer teruggebracht; namelijk met negen maanden (in plaats van twee maanden in 2021-2022). Leerlingen hebben dus optimaal kunnen profiteren van het onderwijs op so De Buitenhof dit schooljaar, ook wanneer het wordt vergeleken met de hypothetische situatie van wanneer de leerling in het regulier basisonderwijs was gebleven. Dan zou de leerachterstand bij uitstroom op zestien maanden zijn uitgekomen.

Van de schoolverlaters stroomt 94% uit naar een niveau dat overeenkomt, of hoger is, dan voorspeld in het ontwikkelingsperspectief. De uitstroomniveaus komen niet altijd overeen met het Route 8 advies, dat geregeld lager uitvalt dan men op basis van de intelligentiegegevens en de ontwikkeling t.a.v. het OPP zou verwachten. Dat betekent dat so De Buitenhof het Route 8 advies niet als belangrijkste factor laat meewegen bij het schooladvies. Om de kwaliteit en bestendigheid van de schooladviezen te onderzoeken is het belangrijk de leerlingen op te volgen en de bestendiging te checken. Hiermee is al een start gemaakt op basis van de Toets 0 resultaten van de leerlingen die naar vso De

Buitenhof (leer) zijn gegaan. Binnenkort wordt bij de vso praktijkleerlingen een 0-meting aan de hand van de AMN afgenomen. Daarnaast wordt in oktober 2024 de bestendinging van de gehele groep schoolverlaters gecheckt.

Indicator	Percentiel en betekenis score	
1. Einduitstroom	25-50	6,25% van de leerlingen stroomde uit naar het regulier VO
2. Bestemming-IQ	75-100	Leerlingen stroomden uit naar de te verwachten niveaus o.b.v. cognitieve capaciteiten
3. Bestendinging	25-50	81% van de uitgestroomde leerlingen in 2021-2022 verbleef een jaar later nog op dezelfde bestemming/hetzelfde niveau
4. Tussentijds uit	25-50	0% van de drie tussentijds uitgestroomde leerlingen keerde terug naar het regulier basisonderwijs
5. Uitstroomniveau conform OPP	75-100	100% van de leerlingen behaalde het uitstroomniveau zoals beoogd in het ontwikkelingsperspectief

Met betrekking tot de prestatieanalyse wordt er bij twee van de vijf indicatoren in het hoogste kwartaal gepresteerd vergeleken met de andere scholen voor speciaal onderwijs in Nederland. De betreffende indicatoren zijn: uitstroomniveau conform OPP en IQ in relatie tot het behaald uitstroomniveau. Dat wil zeggen dat het ontwikkelingsperspectief een goede voorspeller is van het uitstroomniveau, ook gezien de hoge bestendinging, en dat in deze voorspelling de intelligentiegegevens een grote en betrouwbare factor zijn.

Bij de overige indicatoren, behaald uitstroomniveau regulier onderwijs, tussentijdse uitstroom en bestendinging, wordt in kwartaal 25-50 gepresteerd, wat betekent dat de eind- en tussentijdse uitstroom naar regulier onderwijs lager is dan de meeste andere scholen. Dit geldt ook voor de bestendinging van cohort 2021-2022; de verklaring hiervoor is dat het door de syntheseklassen samen met het Bernardinuscollege voor een aantal leerlingen mogelijk was met voldoende ondersteuning de overstap naar een havo- en zelfs vwo-traject te maken

Tijdens de evaluatie van dit jaarverslag met het management is afgesproken dat de resultaten en ambities met het team zullen worden geëvalueerd, zodat er een gezamenlijk gedragen plan kan worden opgesteld om te zorgen dat de ambities in 2023-2024 worden behaald of om de ambities bij te stellen.

Sociale opbrengsten en veiligheid

Sociale opbrengsten en veiligheid worden gemeten a.d.h.v. de ZIEN!-vragenlijsten. De leerkrachtobservatielijst geeft een beeld van de sociale vaardigheden van de leerlingen en de leerlingvragenlijst van het leer- en leefklimaat in de betreffende klas. We hebben zelf in schooljaar 2021-2022 normen gesteld met betrekking tot de verschillende domeinen die wij extra belangrijk vinden. De norm houdt in dat het groepsgemiddelde minimaal 75% moet zijn (wat betekent dat er minimaal een 3-score (positieve score) is toegekend.

- Graadmeters voldoen volgens leerkrachtobservaties aan de norm, maar volgens ervaring van de leerlingen niet

De schoolgemiddelden van beide graadmeters zijn min of meer gelijk gebleven aan de schoolgemiddelden van april 2022. Dat betekent dat de door leerkrachten geobserveerde *betrokkenheid* en *welbevinden* rond de gestelde norm voor 2022-2023 vallen, echter de ervaring hiervan door de leerlingen niet. Kijkend naar de klasgemiddelden voldoen volgens de leerkrachten alle klassen (op een na) aan de norm en volgens leerlingen zelf

geen enkele klas. Dit kan betekenen dat ofwel de norm te hoog is gesteld ofwel de interventies niet het beoogde effect hebben opgeleverd. Hierover kan echter nog geen uitspraak worden gedaan; de verwachting is dat het invoeren van de '12 Bouwstenen' methodiek een positief effect heeft op zowel de betrokkenheid als het welbevinden van de leerlingen. Omdat het proces van de 12 Bouwstenen zich nog in de voorbereidende fase bevindt zijn er nog geen interventies doorgevoerd (zie evaluatie jaarplannen). Wanneer we de resultaten vergelijken met de vorige afname in april 2022 is er bij de leerkrachtvragenlijst wel een lichte vooruitgang te zien in de groepsgemiddelden, met name bij *betrokkenheid*.

- Sociale competenties flink verbeterd maar voldoen niet aan norm, sociale flexibiliteit zwakst ontwikkeld

De schoolgemiddelden van de sociale competenties waarvoor we een norm hebben vastgesteld voldoen hier (net) niet aan. *Sociale flexibiliteit* wijkt het meest af van de norm en is het minst sterk ontwikkeld volgens de leerkrachten. Het schoolgemiddelde is wel gestegen ten opzichte van de afgelopen jaren. *Sociale initiatiefname* en *autonomie* wijken nauwelijks af van de norm en zijn ook beide gestegen ten opzichte van april 2022, vooral *initiatiefname*.

- Leer- en leefklimaat verbeterd ten opzichte van afgelopen schooljaar, maar basisbehoefte sociale autonomie voldoet niet aan de norm

Wat betreft de schoolgemiddelden van de basisbehoeften voor een positief leer- en leefklimaat waarvoor een norm is gesteld voldoet *veiligheidsbeleving* aan de norm. Dat geldt ook voor de groepsgemiddelden, op één klas na. Het betreft hier een nieuw samengestelde klas waarin niet alle leerlingen elkaar kenden, wat mogelijk een effect heeft op de veiligheidsbeleving van de leerlingen. *Autonomiebeleving* voldoet in geen enkele klas aan de norm; dit wordt herkend bij de leerkrachtobservaties. Zoals eerder aangegeven zijn de geplande interventies naar aanleiding van de methodiek "12 Bouwstenen" nog niet doorgevoerd. Het is belangrijk hier toch de komende maanden extra aandacht aan te geven, aangezien autonomiebeleving voorwaardelijk is om intrinsieke motivatie te ontwikkelen, wat op zijn beurt de betrokkenheid en het welbevinden van de leerling en daardoor ook de leerprestaties zal verbeteren.

2.2.10 Internationalisering

Er is geen beleid op het thema internationalisering.

2.2.11 Digitalisering en ICT

Alterius beschikt inmiddels over moderne software en hardware, ICT-beleid en scholing ten aanzien van het gebruik van ICT-middelen. De afgelopen jaren hebben we binnen Alterius een inhaalslag gemaakt op het gebied van ICT. Voor leerlingen en medewerkers is er de afgelopen jaren veel veranderd. In 2020 zijn we overgestapt naar Microsoft365 voor medewerkers. In augustus 2022 zijn we voor leerlingen overgestapt van Google naar Microsoft365. Er zijn werkafspraken over het werken met Microsoft365 opgesteld door een werkgroep en toegelicht tijdens trainingen voor medewerkers.

We werken met de leerlingvolgsystemen ParnasSys en Somtoday. ParnasSys wordt voor alle leerlingen gebruikt als leerling-administratiesysteem. Voor het so dient ParnasSys ook als leerlingvolgsysteem en in het vso wordt Somtoday als leerlingvolgsysteem gehanteerd. Daarnaast maakt vso De Buitenhof gebruik van het ELO van Somtoday. Ouders/verzorgers kunnen hierin het lesrooster, de toetsresultaten en de afwezigheid van hun kind zien. Het so maakt gebruik van het communicatieplatform ISY.

Op didactisch gebied maken we zoveel mogelijk gebruik van de digitale licenties die bij de lesmethodes horen. Hierdoor kunnen we beter gepersonaliseerd leren aanbieden waardoor leerlingen op hun eigen niveau kunnen werken. Naast de digitale methodegebonden licenties maken we Alteriusbreed gebruik van het Coolportaal. In dit portaal vinden leerlingen de belangrijkste apps terug die ze dagelijks nodig hebben. Ook hebben ze via dit portaal toegang tot de onderwijsapps van Microsoft365.

Elke leerling maakt op school gebruik van een Chromebook waarop hij/zij de lesstof kan verwerken. Deze Chromebooks zijn in augustus 2022 vervangen.

Sinds augustus 2022 zijn alle klaslokalen voorzien van digitale schoolborden van Prowise waardoor we interactief les kunnen geven. Alle docenten zijn geschoold in het werken met Prowise. Elke medewerker heeft een eigen laptop, met daarop een Microsoft365-pakket, en een werktelefoon. Vaste werkplekken zijn vervangen door flexibele werkplekken.

In 2023 is de focus meer verschoven naar digitalisering. Te starten met een visie op digitale vaardigheden (geletterdheid) van leerlingen en medewerkers en de ontwikkeling van bijbehorende methodieken. De Alterius-brede implementatie van deze visie heeft echter vertraging opgelopen. Dit was een bewuste keuze om binnen de vele lopende projecten prioritering aan te brengen. Niettemin zijn op teamniveau verschillende initiatieven ondernomen om toch al stappen te zetten, waaronder bij so Buitenhof en St. Jozef Cadier en Keer.

Toekomstige ontwikkeling

Vanaf 2027 geldt het normenkader Informatiebeveiliging en Privacy voor Funderend onderwijs (IBP FO). Op dit moment is het normenkader nog niet juridisch geborgd. Naar verwachting is in 2027 wel het geval. Het schoolbestuur draagt voor alle zaken in het normenkader de eindverantwoordelijkheid. Voldoen aan het normenkader is niet van vandaag op morgen geregeld. Alterius zal hiervoor het komende jaar een stappenplan ontwikkelen.

2.2.12 Inspectie

In het najaar van 2019 is Alterius voor het laatst onderzocht door de inspectie van het onderwijs. Zie www.stichtingalterius.nl voor het Inspectierapport. De afgelopen schooljaren zijn we aan de slag gegaan met de aanbevelingen van de inspectie en de externe audits die we op basis daarvan hebben laten uitvoeren. Er is een verbeterplan gemaakt, het managementteam heeft een ontwikkeltraject gevolgd om het kwaliteitsdenken en leiding geven aan kwaliteitszorg te bevorderen en in mei 2023 hebben we wederom een externe audit laten uitvoeren om de resultaten van de verrichtte inspanningen te laten meten. Maart 2023 hebben we de volgende berichtgeving ontvangen van de inspectie (Herstelonderzoek verantwoording bestuur, 1 maart 2023):

- Tussen september en november 2019 hebben wij een vierjaarlijks onderzoek besturen uitgevoerd bij Stichting Alterius. Wij hebben tijdens dit onderzoek de volgende herstelopdracht gegeven:
- *Het bestuur borgt een rechtmatige besteding van middelen. Bestuur dient de samenwerking met Praktech zodanig vorm te geven dat deze geen risico meer vormt voor de publieke middelen. Herstel dient uiterlijk in het jaarverslag over 2020 te hebben plaatsgevonden.*
- Middels bureauonderzoek hebben wij vastgesteld dat de in het vierjaarlijks onderzoek opgenomen tekortkoming bij de continuïteitsparagraaf, is hersteld in het jaarverslag 2021.

2.2.13 *Visitatie*

Tijdens dit verslagjaar heeft er geen bestuurlijke visitatie plaatsgevonden.

2.2.14 *Onderzoek*

Alterius onderschrijft het belang van (wetenschappelijk) onderzoek en is dan ook zeer bereid hier medewerking aan te verlenen. Hieronder volgt een greep uit de onderzoeken waarbij Alterius betrokken is:

- Alterius neemt deel aan de leerstoel Gespecialiseerd Onderwijs van Peer van der Helm, zowel op bestuurlijk als inhoudelijk niveau. Peer van der Helm is bijzonder hoogleraar onderwijs en zorg voor leerlingen met cognitieve beperkingen en gedragsproblemen in het speciaal onderwijs. De leerstoel heeft als functie Peer te ondersteunen en van input te voorzien voor zijn onderzoeken.
- Met betrekking tot IZEO Via Jeugd wordt deelgenomen aan de Wetenschappelijk Medische Commissie. Deze commissie bestaat uit gedragswetenschappers en een psychiater van vso St. Jozef en Via Jeugd en twee hoogleraren van de KU Nijmegen en de Open Universiteit. De commissie begeleidt en voert wetenschappelijk onderzoek uit met betrekking tot de doelgroep JeugdzorgPlus en monitort alle onderzoeken en wetenschappelijke onderzoeksstages die binnen Via Jeugd en/of IZEO lopen.
- Alterius neemt deel aan verschillende werkgroepen van de Sectorraad GO, bijvoorbeeld met betrekking tot het verder ontwikkelen van het landelijk doelgroepenmodel.
- Landelijk (Stroomop) onderzoek 'onderwijs in relatie tot kleinschalige voorzieningen' uitgevoerd door de Academische Werkplaats Risicojeugd (Joost van Caam). We trekken hierin gezamenlijk op met Via Jeugd.
- Expertcirkel Onderwijs vanuit het Consortium Kleinschaligheid in de jeugdhulp. Deze cirkel buigt zich over onder andere de vraag welk onderwijs jongeren nodig hebben die in kleinschalige voorzieningen verblijven en vervolgens hoe we dat goed kunnen organiseren. Wij sluiten aan vanuit onze integrale aanpak met Via Jeugd en hebben hierover het contact met Sanne Pronk, Programmaleider van de Academische Werkplaats Risico Jeugd.
- Partnerschap in Jeugdhulp en Speciaal Onderwijs. Hoe kunnen professionals in jeugdhulp en onderwijs een partnerschapsrelatie vormgeven zodat de eigen regie van ouders en jeugdigen/leerlingen op opvoeden en opgroeien versterkt wordt? Dat is de vraag die centraal staat in Fontys' Onderzoek Partnerschap in Jeugdhulp en Speciaal Onderwijs.

2.2.15 *Passend onderwijs*

De stichting neemt bestuurlijk deel aan zeven samenwerkingsverbanden. Drie verbanden voor het po en vier voor het vo. Aangezien Alterius zich uitsluitend richt op speciaal onderwijs, is de relatie met de samenwerkingsverbanden cruciaal en vanzelfsprekend. Zie voor relevante ontwikkelingen paragraaf 2.2.1. en 2.2.6.

De Zuid-Limburgse verbanden in het po werken nauw met elkaar samen. Bestuurlijk gaat het om drie verbanden, maar op de meeste terreinen is er informeel sprake van één verband. Eenzelfde ontwikkeling is zichtbaar bij de drie verbanden in het vo.

Globaal zijn de volgende doelstellingen voor de verbanden van toepassing:

- een dekkend aanbod voor alle kinderen een passende plek;
- de basisondersteuning in de school is van hoog niveau;
- adequate toegang tot extra ondersteuning;
- extra ondersteuning is van hoog niveau;
- ononderbroken leer- en ontwikkelingsproces.

Het zogenaamde Ondersteuningsplan van het verband is het bepalende kader. De directeuren van de verbanden spelen bij het tot stand komen van dit plan een actieve rol. De doelen zijn een onderdeel van dit plan. Het O-plan van SWV VO WM (Westelijke Mijnstreek) is in 2022 goedgekeurd, de O-plannen van SWV VO MH (Maastricht Heuvelland) en PL (Parkstad Limburg) zijn in 2023 besproken en goedgekeurd, evenals de O-plannen van de SWV'n PO WM, MH en PL. Alterius draagt actief bij aan de totstandkoming van deze plannen en borgt de relevante zwaluwstaarten met haar eigen koersplan.

Elk jaar verantwoordt elk schoolbestuur zich naar het SWV. De jaarlijkse verantwoording geeft sturingsinformatie om beleid en aanpak door te zetten, bij te sturen en/of waar nodig te intensiveren. Bij het SWV PO verloopt dit middels het invullen van het betreffende format, bij het SWV VO middels schoolgesprekken. De resultaten hiervan worden besproken in het bestuurlijke overleg van de SWV-en.

Los van de visie, doelstellingen en evaluatie, is ook de afweging of voor het bereiken van de doelstellingen voldoende financiële ruimte is van belang. Die financiële ruimte wordt in onze regio erg beperkt door de negatieve verevening. Dit speelt met name bij SWV VO Parkstad; de continuïteit kan alleen geborgd worden door een structurele inbreng van de aangesloten schoolbesturen, ten koste van de eigen lumpsum. Het deelnemerspercentage vso en pro ligt structureel boven de vereveningsnorm en ondanks alle inzet lukt het in deze regio niet om deze omlaag te krijgen. Alterius neemt hierin haar verantwoordelijkheid, voor de lange termijn is dit echter geen duurzame oplossing.

Vanaf juni 2023 wordt er op bestuurlijk overleg steeds meer gesproken over een onhoudbare situatie. Ondanks alle inspanningen en inzet van de scholen om zoveel mogelijk leerlingen in het reguliere onderwijs te ondersteunen, blijkt in de praktijk dat het aantal leerlingen dat speciaal onderwijs nodig heeft, te groeien. Dit is een landelijke trend en helaas zit onze regio hier gemiddeld nog eens boven. De huidige financiering van speciaal onderwijs houdt geen rekening met deze trend en de regionale verschillen. Bij de vaststelling van budgetten wordt uitgegaan van landelijke gemiddelden.

Tot nu toe is het de speciaal onderwijs scholen (sbo, so en vso) in de regio, samen met het reguliere onderwijs, gelukt om kinderen met toelaatbaarheidsverklaring in te laten stromen in het speciaal onderwijs, soms met een lichte vertraging, maar vaak wel nog in het lopende schooljaar. Helaas zitten we inmiddels aan het plafond van wat we aankunnen. Door de toename van het aantal leerlingen, afnemende financiering per leerling en het steeds lastiger kunnen vinden van gekwalificeerd personeel, zijn we genoodzaakt tot het beperken van de instroom. Dat doen we met pijn in het hart; het zit diep in onze genen om voor iedereen passend onderwijs te kunnen bieden met de ondersteuning die nodig is. Maar er komt een punt dat de kwaliteit van het onderwijs dermate onder druk komt en de werkdruk voor onze leraren dermate oploopt, dat we genoodzaakt zijn dit besluit te nemen. Dat doen we als onderwijsbesturen in Zuid-Limburg gezamenlijk.

2.2.16 Verantwoording NPO

Het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) is een (niet-structureel) investeringsprogramma van het kabinet om de gevolgen van de coronacrisis voor leerlingen op te vangen. Voor het funderend onderwijs gaat het om 5,8 miljard euro. De spil zijn schooleigen programma's die scholen op basis van een eigen analyse opstellen. Scholen ontvangen een bedrag per leerling via de lumpsum en daarnaast zijn er binnen het NPO enkele subsidieregelingen die scholen kunnen aanvragen, waarover zij zich apart verantwoorden.

In het kader van de NPO-gelden hebben zowel St. Jozef als De Buitenhof ingestoken op deskundigheidsbevordering van de medewerkers (interventie F, €87K), met als doel het welbevinden, de leerprestaties en de executieve functies van de leerlingen te waarborgen en bevorderden. Deze inzet is ook met de MR besproken. Een voorbeeld is de interventie “12 Bouwstenen”, die stichtingsbreed wordt ingevoerd bij Alterius en is gericht op het verbeteren van het didactisch handelen bij leerkrachten. De overige NPO-middelen zijn ingezet ten behoeve van inzet van extra personeel in de klassen (interventie E, €189K), bij beide scholen. Er zijn geen middelen ingezet voor inhuur van personeel niet in loondienst, ook zijn geen middelen ingezet op bestuursniveau. In totaal is €276K ingezet in dit kader.

2.3 Personeel & professionalisering

2.3.1 Doelen en resultaten professionalisering

Algemeen

Met de implementatie van het nieuwe allocatiemodel (2021) worden budgetten op teamniveau vooraf vastgesteld, inclusief scholing en professionalisering. Wensen met betrekking tot mobiliteit worden jaarlijks verzameld, waarmee vervolgens zoveel als mogelijk rekening wordt gehouden. Er wordt een gesprekscyclus gehanteerd, waarbinnen ontwikkel- en beoordelingsgesprekken worden gevoerd. Deze ontwikkelingen worden vastgelegd in ons nieuwe systeem Bardo. Dit systeem faciliteert tevens het werken met professionele leergemeenschappen; eens wens van Alterius om mee aan de slag te gaan, gecombineerd met het strategische project 12 Bouwstenen.

Ondanks de maatschappelijke en politieke inzet op inclusiever onderwijs en afbouw residentieel onderwijs, zien we het aantal leerlingen in speciaal onderwijs groeien. Dat speelt met name bij De Buitenhof, bij St Jozef is er sprake van een lichte afname. Dit heeft impact op onze formatieplanning. Er is noodzaak tot interne mobiliteit én werving van nieuwe collega's. Hierin speelt de krapte in de arbeidsmarkt ook ons parten en vergt creativiteit in het vinden van oplossingen. Maar leidt ook tot pijnlijke besluiten zoals het beperken van de instroom.

In de PSA-enquête kwam duidelijk de toegenomen ervaren werkdruk naar voren en het appél tot focus en stellen van prioriteiten. Deze keuzes zijn gemaakt en liggen in 2023 vooral op gebied van kwaliteit van onderwijs en bedrijfsvoering op orde. Dit is terug te zien in professionaliseringsactiviteiten, die vooral op het gebied van pedagogisch/didactische vaardigheden liggen en veiligheid.

Werkverdeling

Door middel van het werkverdelingsplan krijgt iedereen de kans zijn taken in beeld te brengen. Als gevolg van corona is een paar jaar niet geacteerd in lijn met het beleid. In 2023 is dit echter weer actief opgepakt. Het werkverdelingsplan is een jaarlijks terugkomend plan.

Professionalisering

Professionalisering in het onderwijs verwijst naar de voortdurende ontwikkeling van vaardigheden, kennis en competenties van onderwijsprofessionals om de onderwijskwaliteit te verbeteren en aan te passen aan veranderende behoeften en omstandigheden. Dit omvat leraren, leidinggevenden, onderwijsondersteunend personeel en andere betrokkenen in het onderwijsproces. Jaarlijks wordt geïnventariseerd welke behoefte er is aan nascholing zowel op stichtings-, school-, afdelings- als op individueel niveau.

Hoofdpunten op schoolniveau in 2023:

- 12 Bouwstenen. Dit heeft betrekking op effectief didactisch handelen van de so- en vso-docenten;
- veiligheidstrainingen;
- training Bardo;
- E-wise-trainingen;
- AVG-trainingen;
- Jongleren en Werken;
- BHV-trainingen.

Opleiden in de school

In schooljaar 2021-2022 hebben er gesprekken plaatsgevonden tussen Stichting Alterius (so De Buitenhof), stichting Kom Leren en de Nieuwste Pabo aangaande het opleiden van pabo-studenten. Om te voldoen aan de criteria om opleidschool te worden is er een basisschoolcoach aangewezen en vervolgens ook mentoren. Als gevolg daarvan is so De Buitenhof sinds schooljaar 2022-2023 opleidingsschool geworden voor pabo-studenten.

De stagiaires van de pabo zijn te vinden op onze so-afdeling in Heerlen en Maastricht. Zij bevinden zich in diverse stadia van hun schoolontwikkeling en participeren op verschillende plekken en momenten op onze scholen. Hierbij worden ze ondersteund en begeleid door collega's (mentoren), die daarvoor worden geschoold. Zowel de mentoren als de studenten worden daarnaast nog begeleid door de basisschoolcoach. Net zoals de mentoren heeft ook de basisschoolcoach scholing gevolgd. De scholing vindt plaats op de Nieuwste Pabo in Sittard. Daarnaast schuift de basisschoolcoach op een aantal vaste momenten aan bij het overleg over de ontwikkeling aangaande de opleiding en vindt er ook een terugkoppeling plaats naar zowel de teamleider van het so als ook de bestuurder.

Privacy

Het doel van de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) is om de privacy van individuen te beschermen door het reguleren van de verwerking van persoonsgegevens. Dit geldt voor alle organisaties die persoonsgegevens verwerken. De aanpak van gegevensbescherming stelt hoge normen aan transparantie, beveiliging en toestemming bij het verzamelen van persoonsgegevens. Om dit proces zo goed mogelijk te managen maken we gebruik van een functionaris gegevensbescherming. Deze functionaris wordt vanuit het Privacy Huys ingehuurd. Van belang is dat werknemers zich bewust zijn dat persoonsgegevens goed beschermd moeten worden. Middels trainingen wordt hier een bijdrage aan geleverd. In vergelijking met 2022 zijn we, naar inzet van een verbeterplan, gestegen van een score van 2,6 naar een score van 3 in december 2023 (op een schaal van 1 t/m 5) en we scoren op een item na, geen enkele van de 22 privacy statements minder dan 2,5.

De procedure whitelist is geïntroduceerd en de nieuwe AVG-training is beschikbaar gesteld aan alle deelnemers. De IBP-aanpak is in 2023 uitvoerig besproken tussen bestuur, de FG en het privacy team. Voor 2024 wordt de focus gelegd op bewaartermijnen van documenten.

Arbeidsmarkt

In onze sector (en aanverwante sectoren als zorg) is sprake van krapte op de arbeidsmarkt. Een van de meest voorkomende vormen van arbeidsmarktkrapte in het onderwijs is het tekort aan gekwalificeerde leraren. Gezien het tekort aan docenten worden/moeten scholen steeds creatiever worden om de bezetting van de groepen rond te krijgen. Dit probleem doet zich niet alleen voor binnen stichting Alterius, maar is een landelijk probleem.

Een van de oplossingen waarvoor Alterius heeft gekozen is de inzet van onderwijsassistenten/leraarondersteuners als “zelfstandig docent”. Deze inzet dient wel aan een aantal voorwaarden te voldoen:

- De onderwijsassistent/leraarondersteuner functioneert onder supervisie van een bevoegde docent. Deze bevoegde docent is ook eindverantwoordelijk voor de groep waar de onderwijsassistent/leraarondersteuner wordt ingezet;
- Een onderwijsassistent/leraarondersteuner mag nooit alleen op een locatie zijn. De supervisor dient altijd in de nabijheid te zijn.
- Een onderwijsassistent/leraarondersteuner mag maximaal twee jaar als “zelfstandig” docent worden ingezet, tenzij hij/zij zich binnen die twee jaar heeft ingeschreven voor een (deeltijd-) opleiding pabo.
- Teamleiders voeren regelmatig gesprekken met de onderwijsassistenten/leraarondersteuners, zodat hun ontwikkeling gemonitord kan worden en indien nodig bijgestuurd kan worden.

Onderwijsassistenten/leraarondersteuners die als “zelfstandig docent” worden ingezet, ontvangen hiervoor een toelage die gebaseerd is op de LC-schaal.

2.3.2 *Toekomstige ontwikkelingen*

RI&E/PSA (Aanpak werkdruk)

De besteding van de werkdrukmiddelen is een onderdeel van het werkverdelingsplan. In 2023 is door HumanCapitalCare (HCC) een RI&E uitgevoerd. Onderdeel daarvan is ook een onderzoek naar de psychosociale arbeidsbelasting (PSA). Een onderdeel van de PSA is de werkdruk. Alle personeelsleden zijn voor het onderzoek uitgenodigd.

Belangrijkste aanbevelingen:

- Maak people management belangrijk. Welke verhouding tussen tijd voor medewerkers en overige taken willen we nastreven? Faciliteer dit vervolgens in de praktijk.
- Neem input van leidinggevenden en medewerkers mee in de organisatie ontwikkelingen.
- Onderzoek wat de mogelijkheden zijn om vervanging bij ziekte te optimaliseren.
- Zorg voor voldoende herstelmomenten. Start bij het inventariseren van de herstelbehoefte van de medewerkers.
- Maak van werkdruk een thema in de organisatie.
- Maak van ongewenst gedrag een thema in de organisatie.
- Creëer rust en stabiliteit door prioriteiten te stellen. Dit start bij directie en kan vervolgens worden doorgetrokken naar de leidinggevenden en de medewerkers.

De volledige rapportage is gedeeld met alle medewerkers. Naar aanleiding van deze rapportage zijn werksessies gehouden om een en ander verder te verdiepen en door te vertalen naar een concreet plan van aanpak.

Gesprekkencyclus

Medio 2023 is een nieuw systeem (Bardo) voor de gesprekkencyclus ingevoerd. Dit systeem vervangt het vorige systeem De Digitale Gesprekkencyclus (DDGC) en zal daarnaast worden ingericht voor leergemeenschappen. De voortgangs- en functioneringsgesprekken worden vanaf dat moment in het nieuwe systeem ondergebracht.

Werkverdelingsplan

Het werkverdelingsplan, ook bekend als taakverdelingsplan of takenpakket, is een document dat de verdeling van taken, verantwoordelijkheden en werklasten binnen de school beschrijft.

Het doel van een werkverdelingsplan is om ervoor te zorgen dat alle taken en verantwoordelijkheden duidelijk zijn gedefinieerd, dat er geen overlappingsen of hiaten zijn in de werklast en dat de beschikbare middelen efficiënt worden ingezet. In 2024 zal wederom een werkverdelingsplan worden opgesteld.

Professionalisering

In voorjaar 2023 start de cursus executieve functies voor so-docenten en vakdocenten. Het lerarenportfolio en het lerarenregister zijn vervallen. Wel dienen docenten te beschikken over een bekwaamheidsdossier. De werknemer houdt zelf zijn dossier actueel, de werkgever faciliteert en stimuleert. Momenteel wordt onderzocht of AFAS of Bardo het beste systeem hiervoor is. In het kader van de lerende organisatie willen we vaker bij elkaar in de keuken kijken. Voor 2024 staan interne benchmark bijeenkomsten gepland.

Functiehuis

Het functiehuis is in 2021 geëvalueerd, aangepast en na instemming door de GMR doorgevoerd. In 2022 is een specifiek traject gestart waarin de rol en positie van de LD-functie is geëvalueerd. Op grond van deze evaluatie is de rol/positie aangepast. De invoering is in 2023 gestart en zal in 2024 definitief zijn beslag krijgen. Betreffende medewerkers zijn bij dit proces betrokken.

2.3.3 Zaken in het afgelopen jaar met personele betekenis

Formatie

Jaarlijks wordt op basis van de meerjarenbegroting het meerjarenformatieplan en het formatieplan opgesteld. Hiermee wordt bepaald hoe de formatie zich in de komende jaren zal ontwikkelen en daarmee kan de personeelsbezetting vroegtijdig worden bijgestuurd.

Conform de nieuwe cao zal Alterius, indien gedwongen ontslag aan de orde is het 'Werk naar Werk'-beleid gaan voeren. Doel hiervan is om in samenspraak met vakbonden gedwongen ontslag te voorkomen en dus ook het voorkomen van werkloosheidskosten. Dit was in 2023 niet aan de orde.

In het formatieplan 2023-2024 maken we, voor wat betreft de leerlingen met een TLV-beschikking, gebruik van de T = -1 systematiek. Dit is de systematiek die door het ministerie van OC&W wordt gebruikt voor toekenning van de Lumpsum-bekostiging. Met betrekking tot arrangementen en praktische werkafspraken hanteren we de T = 0 systematiek, omdat die middelen middels facturatie per kwartaal worden gevorderd.

Ziekteverzuim stichting Alterius 2023

Gemiddeld ziekteverzuim		
	2022	2023
Stichting Alterius	7,8%	7,3%
St. Jozef	10,8%	7,9%
De Buitenhof	6,4%	7,3%

Op stichtingsniveau zien we een daling van 7,8% naar 7,3%. Het landelijk gemiddelde van WEC-scholen was in 2022 7,5% en van het basisonderwijs 6,4%. Cijfers van 2023 zijn nog niet bekend. Bij St. Jozef zien we een daling van het ziekteverzuim. Dit wordt voornamelijk

veroorzaakt door afname van het aantal langdurig zieke medewerkers. Daarentegen is het ziekteverzuim bij De Buitenhof gestegen door toename van het aantal langdurig zieke medewerkers. Hierbij kan aangegeven worden dat de oorzaken van het verzuim grotendeels niet-werkgerelateerd zijn. Vooruitkijkend wordt bij beide scholen een verdere daling van het ziekteverzuim verwacht.

Ziekteverzuimfrequentie

De gemiddelde ziekteverzuimfrequentie is op stichtingsniveau gedaald van 1,96 naar 1,37. Met medewerkers die frequent verzuimen (≥ 3 keer) worden gesprekken gevoerd. Doel hiervan is het achterhalen van beïnvloedbare oorzaken en het ondernemen van acties om zo een volgende ziekmelding, dan wel langdurige uitval te voorkomen.

Arbodienst

De ziekteverzuimbegeleiding van het personeel is in handen van HumanCapitalCare (HCC). De dienstverlening wordt minimaal een keer per jaar geëvalueerd. Hiervoor wordt de (P)GMR uitgenodigd. De laatste evaluatie heeft niet geleid tot aanpassing van het contract.

2.3.4 Uitkeringen na ontslag

Vanaf 1 augustus 2022 is het nieuwe reglement van het Participatiefonds van kracht. Vanaf dat moment geldt dat uitkeringen voor maximaal 50% ten laste komen van de werkgever. In sommige situaties kan dat percentage worden teruggebracht naar 10%. Met deze nieuwe regelgeving is het nog meer relevant dat tijdig wordt bijgestuurd op het functioneren van medewerkers en op het beperken van uitstroom. Per 1 maart 2023 is een medewerker (benoemingsomvang is 0,8) middels wederzijds goedvinden ontslagen. Betreffende medewerker heeft van 1 maart 2023 tot en met 15 april 2024 recht op een ww-uitkering, waarvan 50% ten laste komt van de Alterius.

2.3.5 Regeling bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders

De minister van OC&W heeft via een aanvullende bekostigingsregeling middelen ter beschikking gesteld voor verdere professionalisering en begeleiding van schoolleiders en starters. In 2023 is een bedrag ontvangen van € 41.212,36. De directeur en alle teamleiders hebben deelgenomen aan integraal leiderschapsontwikkeling en externe oriëntatie. Teamleiders van St. Jozef hebben daarnaast nog deelgenomen aan een training differentiëren in het onderwijs. Voor starters is er uitgebreid traject ten aanzien kennismaking en begeleiding (onboarding proces). Alterius stelt vierjaarlijks haar scholingsbeleid op, na instemming van de GMR, en actualiseert deze jaarlijks.

2.3.6 Strategisch personeelsbeleid

Middels integraal personeelsbeleid (IPB) worden de inzet en bekwaamheden van de medewerkers afgestemd op de doelstellingen en de context van de scholen. De doelstellingen van de scholen zijn verbonden aan de strategische koers. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een samenhangend geheel van instrumenten dat gericht is op de ontwikkeling van individuele medewerkers.

De managementteams, onder leiding van de directeur, zijn verantwoordelijk voor de implementatie en monitoring van het personeelsbeleid. Dit beleid komt mede tot stand na goedkeuring door de medezeggenschap. De directeur legt verantwoording af aan de bestuurder. Het ingevoerde beleid wordt zowel mondeling als schriftelijk geëvalueerd, als onderdeel van de planning & control cyclus, specifiek in de MARAP's.

Verder is er sprake van een gezamenlijk MT (GMT). De MT's van beide scholen en de directeur zijn hier onderdeel van. Doel hiervan is om op stichtingsniveau dubbel werk te voorkomen of anders gesteld meer gebruik te maken van elkaars kwaliteiten. Dit geldt ook voor implementatie van nieuw beleid.

Uitgangspunten bij het strategisch personeelsbeleid:

- Het personeelsbeleid moet afgestemd zijn op de strategie van de organisatie, zodat medewerkers bijdragen aan de realisatie van de doelen.
- Het beleid moet gericht zijn op duurzame inzetbaarheid van de medewerkers.
- Het beleid moet erop gericht zijn dat de organisatie de juiste mensen aantrekt, ontwikkelt en behoudt.
- Het beleid moet erop gericht zijn dat er een werkomgeving wordt gecreëerd waarin diversiteit wordt gewaardeerd en medewerkers zich veilig voelen.
- Het strategisch personeelsbeleid moet goed gemonitord en geëvalueerd worden (o.a. door het meten van personeelstevredenheid), zodat waar nodig het beleid kan worden bijgesteld.

In 2024 staat het integraal personeelsbeleid op de planning om geëvalueerd te worden en daar waar nodig aan te passen.

2.3.7 Sociaal Veiligheidsplan

Een sociaal veiligheidsplan heeft tot doel een veilige en respectvolle leeromgeving te creëren voor alle leerlingen, leraren en andere betrokkenen van de scholen. Beide scholen van Alterius beschikken over een sociaal veiligheidsplan. De plannen beschrijven de procedures en protocollen die worden gevolgd om pesten, intimidatie, discriminatie, agressie en geweld en ander ongewenst (seksueel) gedrag te voorkomen en of aan te pakken.

Het sociaal veiligheidsplan omvat onder andere:

- beleid en procedures;
- voorlichting;
- preventie;
- interventie en nazorg.

In 2023 is, onder begeleiding van 'Mijn Veilige School' een start gemaakt met het actualiseren van de plannen. Voor 1-8-2024 moet dit proces afgerond zijn.

Klokkenluidersregeling

Op 24 januari 2023 is de Wet Bescherming Klokkenluiders aangenomen. Deze wet vervangt de Wet Huis voor Klokkenluiders. Iedere organisatie met vijftig of meer werknemers is wettelijk verplicht om een interne meldregeling te hebben, de zogenaamde klokkenluidersregeling. De regeling geeft werknemers de mogelijkheid om melding te maken van (mogelijke) misstanden en inbreuken op het EU-recht in de organisatie. De regeling is op grond van bovenstaande in 2023 aangepast en na instemming van de GMR vastgesteld en op 1-1-2024 in werking getreden.

2.4 Huisvesting en Facilitaire zaken

2.4.1 Doelen en resultaten

De leer- en werkomgeving van leerlingen en medewerkers moet veilig en comfortabel zijn. Het doel van huisvesting en facilitair is daarom dat de scholen goed worden onderhouden en dat materialen en middelen in voldoende mate aanwezig zijn. Groot onderhoud wordt uitgevoerd op basis van de meerjarenonderhoudsplannen van beide scholen.

Alterius heeft gedurende 2023 een aantal huisvestingsprojecten opgestart en afgerond, die onderstaand worden toegelicht:

Project	De Buitenhof Kloosterkensweg 6 Heerlen
Doel	Sanitaire voorzieningen personeel renoveren
Realisatie	2023
Resultaat	Afgerond

Project	De Buitenhof Kloosterkensweg 6 Heerlen
Doel	Doucheruimtes gymzaal renoveren
Realisatie	2023
Resultaat	Afgerond

Project	De Buitenhof Kloosterkensweg 6 Heerlen
Doel	Horecalokaal en ATV-lokaal renoveren
Realisatie	2023
Resultaat	Afgerond

Project	De Buitenhof Heldevierlaan 2 Heerlen
Doel	Horecalokaal renoveren
Realisatie	2023
Resultaat	Afgerond

Project	St. Jozef Pater Kustersweg 3 Cadier en Keer
Doel	Buitenschilderwerk houten geveldelen herstellen
Realisatie	2023
Resultaat	Afgerond

Project	St. Jozef Pater Kustersweg 3 Cadier en Keer
Doel	Speelplaats opnieuw bestraten
Realisatie	2023
Resultaat	Afgerond

2.4.2 Toekomstige ontwikkelingen

Integraal Huisvestingsplan (IHP) gemeente Heerlen.

De gemeente Heerlen heeft ten aanzien van onderwijshuisvesting op basis van de Wet Primair Onderwijs de wettelijke plicht om zorg te dragen voor voldoende en adequate onderwijsaccommodaties welke de mogelijkheid bieden en geschikt zijn voor het geven van hedendaags onderwijs. Tevens is een van de doelen het geven van meerjarige zekerheid voor schoolbesturen. Het verbinden van verplichtingen (zorg voor huisvesting), wensen en beleidsintenties rondom onderwijs is de kernopgave van een passend IHP.

In 2023 is het IHP herijkt.

Conclusie voor De Buitenhof aan de Kloosterkensweg is dat het gebouw uitstekend voldoet aan de voorwaarden. Voor de vso aan de Heldevierlaan is sprake van zorgplicht.

Advies aan de gemeenteraad was, gezien de tevredenheid van De Buitenhof met het gebouw en de locatie (in de nabijheid van voorgezet onderwijs) levensduur verlengende renovatie ter hand te nemen. De gemeenteraad heeft hiermee ingestemd en er is een bedrag van € 750.000,- ter beschikking gesteld. In samenspraak met de gemeente wordt in 2024 een start gemaakt met de uitvoering hiervan.

2.4.3 *Duurzaamheid & maatschappelijk verantwoord ondernemen*

Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen zijn belangrijke thema's geworden in het onderwijs. Duurzaamheid in het onderwijs richt zich op het bevorderen van een duurzame toekomst door het ontwikkelen van vaardigheden, kennis en attitudes die nodig zijn om duurzame oplossingen te bedenken en uit te voeren. In de onderwijsprogramma's wordt aandacht besteed aan de impact die het menselijk handelen heeft op de planeet en de directe leefomgeving en hoe we dat kunnen verminderen.

In 2022 zijn zowel voor de hoofdlocatie van De Buitenhof als voor de locatie van St. Jozef energiescans uitgevoerd. Voor beide locaties zijn adviezen afgegeven. Deze zijn vooralsnog geparkeerd. Reden hiervoor is dat besloten is om ook voor de locatie van De Buitenhof aan de Heldevierlaan een energiescan te laten uitvoeren. Hiertoe is in 2023 opdracht gegeven. Uitvoering daarvan heeft in 2024 plaatsgevonden. Rapportage is nog niet beschikbaar. Naar aanleiding van de drie scans zal bekeken en besloten moeten worden welke verduurzamingsmogelijkheden toegepast zullen/kunnen worden.

Vanaf 2024 zal Alterius zich gaan verantwoorden over de persoonsgebonden mobiliteit van al haar medewerkers.

2.5 **Financieel beleid**

2.5.1 *Doelen en resultaten*

Alterius heeft reeds jaren een zeer gezonde financiële positie, waarbij met name het eigen vermogen hoger is dan de Inspectie als noodzakelijke ondergrens (normatief publiek eigen vermogen) beschouwt. Daarbij dient te worden aangetekend dat de omgeving waarin Alterius zich bevindt en de onzekerheden waarmee het speciaal onderwijs in het algemeen en Alterius in het bijzonder ook een meer dan normatief vermogen rechtvaardigen.

Het bestuur heeft daarom vanaf 2021 een beleid ingezet om het eigen vermogen gefaseerd en gecontroleerd af te bouwen, met name door de formatie in te zetten op basis van T=0 financiering versus T-1, uitgaande van groei in leerlingaantallen. En ook door de middelen zo effectief mogelijk in te zetten in het onderwijs, onder meer door innovatieprojecten binnen de eigen organisatie en het investeren in nieuwe onderwijszorgarrangementen (IZEO) samen met de partners die de doelgroep van Alterius bedienen vanuit de jeugdzorg-optiek (Via Jeugd, Koraal, XONAR, Care4Kidz). Door tegenvallende resultaten qua leerlingaantallen in vergelijking met de prognoses is Alterius voor begrotingsjaar 2023 weer overgestapt naar een formatiebegroting op basis van T-1 financiering in plaats van een T=0 financiering.

Voor het boekjaar 2023 was het resultaat € 395.251 negatief. Voor het lopende boekjaar 2024 wordt een sluitend begrotingsresultaat verwacht van € 846 positief. Ook in 2025 en verder zet deze trend van positieve begrotingsresultaten door (zie ook paragraaf 3.2).

Subsidie

In oktober 2023 is door de zogenaamde Onderwijscoalitie Limburg een subsidieaanvraag bij OC&W ingediend in het kader van de Subsidieregeling Onderwijscoalities Af- en

Ombouw Gesloten Jeugdhulp. De subsidieregeling moet bijdragen aan goed onderwijs en goede ondersteuning van jeugdigen die tijdelijk in residentiële jeugdzorginstellingen (zoals Via Jeugd) verblijven. Het sluit aan bij de af- en ombouw van de gesloten jeugdzorg. Alterius is een van de deelnemende partners in de coalitie en uitgaande van de voorlopige projectbegroting bedraagt het aandeel van Alterius in de totale subsidie (€1,2 MIO) circa €130K. De regeling geldt voor 2023 en 2024.

Voor de ontwikkeling van praktische vaardigheden en vergoten van de kans van onze leerlingen op de arbeidsmarkt heeft Alterius in 2023 een subsidie ontvangen voor de aanschaf van een heftruck simulator ter waarde van ongeveer €34.000 (exclusief btw).

Beleid Inkoop en Aanbesteding

Inkoop en aanbesteden binnen het onderwijs is in beweging. De Aanbestedingswet, de toegenomen druk rond verantwoording van publieke gelden, Code Goed Bestuur zijn voorbeelden van ontwikkelingen die voor Alterius invloed hebben op hoe met inkoop wordt omgegaan. Voorop staat dat de Alterius de publieke gelden op een verantwoorde, rechtmatige, efficiënte en integere wijze dient te besteden en dat er duidelijke afspraken zijn gemaakt over de financiële verantwoordelijkheid met betrekking tot de producten en diensten binnen de organisatie. Daarnaast wil Alterius voor haar leveranciers, dienstverleners en aannemers een betrouwbare opdrachtgever zijn. In 2023 is een nieuw inkoop en aanbestedingsbeleid opgesteld en besproken met de RvT.

Schatkistbankieren

Stichting Alterius maakt in het kader van vermogensbeheer gebruik van een drietal spaarrekeningen bij evenveel banken, te weten Rabobank, ASN Bank en BNG. Er is in het verleden bewust gekozen voor spreiding van de liquide middelen over diverse banken om mogelijke risico's in dit kader te voorkomen. Het gemiddeld rendement voor deze spaarrekeningen bedraagt thans tussen de 0% (ASN) en 1,5% (Rabobank). In 2023 is het besluit genomen om deel te nemen aan schatkistbankieren. Schatkistbankieren is voor instellingen die een wettelijke of publieke taak uitvoeren en hiervoor gelden van het Rijk ontvangen. Dit houdt in dat zij publieke gelden aanhouden bij het Ministerie van Financiën. Onderwijsinstellingen zijn niet verplicht om deel te nemen, maar mogen vrijwillig schatkistbankieren. De Staat handelt zelfstandig op de geld- en kapitaalmarkt. Zij handelt over het algemeen tegen betere condities dan die voor een instelling normaal gesproken gelden. Deze betere voorwaarden kunnen zelfs van toepassing zijn op het afsluiten van deposito's en aangaan van leningen. Een tweede voordeel voor de instellingen is dat zij nagenoeg risicoloos vermogensbeheer voeren. De kans dat de Nederlandse staat failliet gaat, is uitermate klein.

Financiële administratie

De ontwikkeling van werken met arrangementen en pragmatische werkafspraken resulteert in een grotere impact op onze administratie. Deze gevraagde en benodigde informatie voor facturering, verantwoording en kwaliteitsverbetering kan niet zomaar in de reguliere leerlingvolgsystemen en financiële systemen verwerkt worden. In 2023 hebben we hierin stappen gezet, zij het dat dit nog veel handmatig werk omvat. De volgende stap is beheersingslag.

Kengetallen

Onderstaand volgen de belangrijkste financiële kengetallen van Alterius. Daarbij worden de signaleringsgrenzen gehanteerd zoals de Inspectie die heeft geformuleerd. De waarden van de kengetallen voldoen aan de signaleringswaarden van de Inspectie. Deze waarden dienen als risico-indicatoren te worden beschouwd en zijn geen strikte normen. Sinds

2021 brengt de Inspectie van het Onderwijs geen rapport “Financiële Staat van het Onderwijs” meer uit. Echter uit de Kamerbrief van de minister van OC&W van 21-11-2022, waarin hij de Tweede Kamer informeert over de financiële positie van het onderwijs per sector, blijkt dat de meeste kengetallen van Alterius boven de gemiddelde waarden van de sector PO liggen.

Financiën op balansdatum (de financiële kengetallen)

Kengetal	Signalerings- waarde Insp./ streefwaarde	Alterius 2022	Alterius 2023	PO totaal 2021 (Kamerbrief Min.OCW 21-11- 2022)
Solvabiliteit				
Eigen vermogen/ totaal vermogen (Sol. 1)	> 30%	68%	66%	Niet vermeld
Eigen vermogen en voorzieningen/ totaal vermogen (Sol. 2)	> 30%	76%	74%	73%
Liquiditeit				
Vlottende activa/ kortlopende schulden	50% - 150%	340%	310%	237%
Rentabiliteit				
Exploitatieresultaat / totaal baten	0% - 3%	-/- 11,0%	-/- 3,1%	-/- 2,67%
Normatief publiek eigen vermogen				
Het normatief publiek eigen vermogen is het eigen vermogen dat normatief nodig is om bezittingen te financieren en risico's op te vangen. Berekening: 0,5 x aanschafwaarde gebouwen x 1,27 +/- boekwaarde ov. materiele vaste activa +/- 0,05 x totale baten	EUR 1,63 mln	EUR 3,87 mln	EUR 3,47 mln	Niet vermeld

2.5.2 Normatief publiek eigen vermogen

Vanaf het verslagjaar 2020 dienen onderwijsinstellingen in hun bestuursverslag te rapporteren over de omvang van hun publieke vermogen. Door de Inspectie van het Onderwijs is de afgelopen jaren geconstateerd dat reserves van onderwijsinstellingen geleidelijk aan toenemen. Alhoewel de Inspectie aangeeft dat een bepaalde omvang van een weerstandsvermogen noodzakelijk is om risico's en eventuele tegenvallers op te vangen, dienen publieke middelen zoveel mogelijk te worden ingezet voor het onderwijs. Door een norm te bepalen voor de hoogte van het publieke vermogen, wil de Inspectie monitoren hoe dit zich verhoudt tot andere onderwijsinstellingen en tot de risico's waarover een instelling rapporteert.

Alterius heeft eind 2023 een publiek eigen vermogen van € 3,47 miljoen (2022: € 3,87 miljoen).

Gebaseerd op de norm van de Inspectie zou het publiek eigen vermogen ongeveer € 1,63 miljoen dienen te zijn. Op basis van het risicoprofiel van Alterius is berekend dat een reservepositie van ten minste € 2,8 miljoen noodzakelijk is. Met de huidige reservepositie is een verdere afbouw dan ook niet noodzakelijk. Het koersplan 2023-2027 zal leidend in zijn in het maken van beleidsmatige keuzes.

2.5.3 *Meerjarenbegroting*

Belangrijk onderdeel van het financiële beleid is de meerjarenbegroting. Binnen Alterius wordt deze jaarlijks vastgesteld waarbij een periode van vier jaren wordt begroot (exploitatiebegroting lopende jaar en drie opvolgende jaren). De meest recente meerjarenbegroting beslaat de periode 2024-2027. Vanwege de financiële tekorten en de afbouw van het vermogen is de meerjarenbegroting de komende jaren ook een belangrijk instrument om de noodzakelijke afbouw van de personele formatie gecontroleerd te kunnen bewaken. In paragraaf 2.5 zijn de cijfers van de laatste meerjarenbegroting weergegeven.

Belangrijkste uitgangspunten van de meerjarenbegroting zijn:

- stabilisering van leerlingaantallen;
- jaarlijks sluitende exploitatiebegroting vanaf 2024;
- indexatie van alle kosten en opbrengsten vanaf 2025: 2% per jaar;
- de personele bezetting van Alterius blijft gehandhaafd op het niveau van 2024;
- om een budgetneutrale exploitatie te bereiken wordt er vanuit gegaan dat de personele lasten vanaf 2024 maximaal 81% van de totale baten bedragen en de materiële lasten 19%;
- de mix van het aantal leerlingen met een TLV (T-1 bekostigd) resp. de leerlingen die geplaatst zijn via een Arrangement dan wel Pragmatische Werkafspraken via de samenwerkingsverbanden (T=0 bekostigd) blijft nagenoeg gelijk. Daarom is voor de opbrengsten uitgegaan van hetzelfde niveau als 2024, rekening houdend voornoemde indexatie;
- capaciteit GJI Icarus: vooralsnog gehandhaafd op 62 plekken. Omvang van de capaciteit is afhankelijk van de ontwikkelingen binnen de jeugdzorg;
- groot onderhoud wordt vanaf 2024 geactiveerd en afgeschreven. Hierdoor vervalt de jaarlijkse dotatie aan de voorziening wat leidt tot een verlaging van de huisvestingslasten met ongeveer EUR 90K t.o.v. 2023, echter nemen de afschrijvingslasten in de toekomst toe. In de MJB is verder geen rekening gehouden met eventuele impact van verduurzaming van de gebouwen op de energielasten.

Wat betreft het groot onderhoud van gebouwen treft Alterius momenteel een voorziening op basis van de egalisatiemethode. Vanaf 2024 is deze niet meer toegestaan, begin februari 2023 is hierover een nieuwe Richtlijn voor de Jaarverslaggeving uitgevaardigd. De RvT heeft het besluit op advies van de bestuurder genomen tot activeren van de groot onderhoudskosten op de balans en vervolgens afschrijven ten laste van het resultaat. Uitgaven tot en met 31-12-2023 worden ten laste van de 'oude' voorziening gebracht.

Wij verwachten voor de planperiode geen wijzigingen ten aanzien van de financieringsstructuur, het huisvestingsbeleid, contractactiviteiten (anders dan benoemd onder paragraaf 2.6.5.). In 2024 stellen we de beleidsnotitie 'bestemmingsreserves' vast, met mogelijk mutaties van reserves als gevolg.

2.5.4 *Investeringsbeleid*

Het investeringsbeleid van Alterius is met name gericht op innovatie en nieuwe onderwijsontwikkelingen, zoals de IZEO-arrangementen. Tevens worden regelmatig

vervangingsinvesteringen in leermiddelen en ICT gedaan. In de toekomst zullen steeds meer duurzaamheidsinvesteringen worden gepland en uitgevoerd. In de begroting worden deze investeringen meegenomen. In 2023 is beperkt geïnvesteerd in innovatie, de focus lag vooral op de basis op orde te brengen, zowel qua kwaliteit van onderwijs als financiën.

2.5.5 *Treasury*

Het bestuur heeft in maart 2018 het treasurystatuut vastgesteld. Het statuut is opgesteld met inachtneming van de Regeling Beleggen, Lenen en Derivaten OCW 2016. Alterius houdt geen beleggingen aan, verstrekt geen leningen en neemt geen leningen op, conform beleid.

De niet direct noodzakelijke liquiditeiten (€ 3,7 miljoen per 31-12-2023) zijn gestort op spaarrekeningen bij banken die voldoen aan de richtlijnen van het treasurystatuut, dat wil zeggen:

- de bank dient gevestigd te zijn in een EU-lidstaat;
- de bank dient ten minste een single A-rating te hebben volgens twee van de rating agencies Standard & Poor's, Moody's en Fitch.

De middelen zijn verdeeld over drie banken, namelijk Rabobank, ASN Bank en Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).

Vanaf 2024 maakt Alterius gebruik van schatkistbankieren bij het Ministerie van Financiën om optimaal rendement met minimaal risico te behalen. De Rabobank wordt aangehouden als 'huisbank'. De tegoeden op de andere banken worden overgeheveld en deze bankrekeningen worden opgeheven.

Bekijk hier [het Treasurystatuut](#) (link naar pdf).

2.5.6 *Allocatie van middelen*

Bij de begroting 2022 is voor het eerst gestart met een nieuw allocatiebeleid, gekoppeld aan de nieuwe organisatie-opzet van Alterius en **de integrale verantwoordelijkheid voor de diverse teamleiders**. Dit beleid wordt voor de begroting 2023 gecontinueerd. Het allocatiemodel heeft als doel inzichtelijk te krijgen, hoe alle activiteiten/onderdelen van Alterius bijdragen aan het resultaat. Hierdoor kan binnen de organisatie beter worden gestuurd en kunnen beleidskeuzes ook beter financieel onderbouwd.

Voor het allocatiebeleid worden de volgende uitgangspunten geformuleerd:

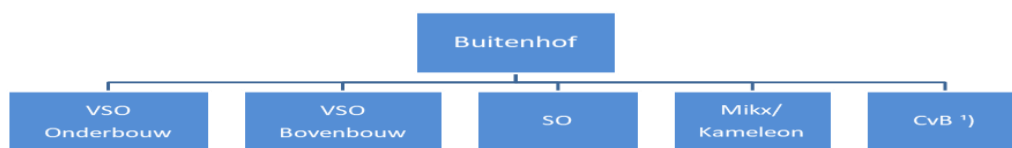
- het allocatiebeleid stelt bestuur en directeur in staat alle verantwoordelijkheden vanuit wet- en regelgeving waar te maken;
- het allocatiebeleid gaat uit van een integrale benadering (één beslismoment, alle budgetten, prioritering op basis van inhoudelijke doelstellingen > koppeling van beleid aan geld);
- het allocatiebeleid stoelt op solidariteit, risico's die op schoolniveau niet beïnvloedbaar zijn liggen daar dan ook niet;
- eenvoud en transparantie: inzichtelijkheid in de (bijdragen aan de) resultaten per onderdeel staat voorop;
- het allocatiebeleid bevordert doelmatigheid ('hoe zorgen we ervoor dat elke euro maximaal (onderwijs)rendement oplevert?'). Er wordt begroot vanuit 'wat is nodig?', niet 'wat is beschikbaar?';
- het allocatiebeleid bevat spelregels voor opbouw en onttrekking aan (school)reserves;
- geen aanpassingen in de financiële administratie.

De opzet van het allocatiemodel volgt de organisatiestructuur van Alterius:

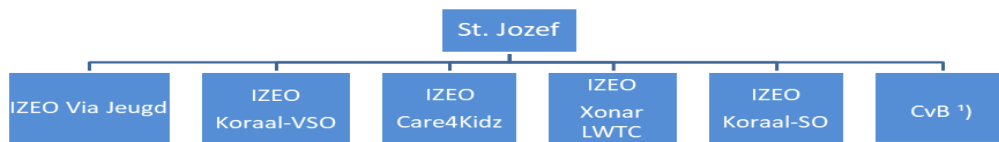

Bij de twee scholen (De Buitenhof en St. Jozef) zijn de volgende onderdelen in de organisatiestructuur te onderscheiden:

Buitenhof

St. Jozef

1) De medewerkers van het CvB worden zoveel mogelijk rechtstreeks toegerekend aan de locatie / onderdeel waaraan ze toebedeeld zijn (bijv. leerlingbegeleiders). Indien dat niet mogelijk is of indien medewerkers school-breed ingezet worden, zullen de leerlingenaantallen bepalend zijn voor de allocatie aan de onderdelen. Leidend zijn daarbij de vastgestelde leerlingenaantallen per 1-2-2023.

Allocatie baten

Binnen het allocatiemodel worden de baten zoveel mogelijk direct toegerekend aan de eenheid of onderdeel, waarop deze direct betrekking hebben. De Rijksbesteding, opbrengsten vanuit de samenwerkingsverbanden en overige opbrengsten worden op actuele leerling basis verdeeld over de afdelingen.

Allocatie personele lasten

Toerekening van de personele lasten aan de diverse onderdelen vindt plaats o.b.v. de werkelijke personeelsbezetting, conform maandelijkse bijgewerkte formatie-overzichten.

Allocatie materiele lasten

Materiële lasten worden geadmistreerd op schoolniveau en toegerekend naar de verschillende afdelingen op basis van de leerlingenaantallen van de betreffende afdeling.

Detacheringssinkomsten worden apart geadmistreerd als ook de bijbehorende personele lasten. Bovenschools wordt de inzet van innovatiemiddelen bepaald.

De kosten van het bestuursapparaat worden ook bovenschools gedragen. Dit zijn de personeelskosten van de bestuurder en secretariaat en daarnaast bovenschoolse kosten, bijvoorbeeld verzekeringspremies, kosten van accountants en adviseurs, PR & Communicatie, HR, representatiekosten, kostenvergoedingen van de RvT-leden en dergelijke. Deze kosten worden op basis van leerlingaantallen gealloceerd naar de betreffende afdelingen.

Organisatorische inrichting van het allocatiebeleid

De allocatie wordt in de begroting als volgt ingericht:

- eenheid/school;
- directeur;
- locatie;
- teamleider.

Per eenheid/school is een directeur verantwoordelijk. Verder heeft elke eenheid een aantal locaties, voor zover van toepassing, en zijn per locatie teamleiders benoemd. De teamleiders zijn verantwoordelijk voor de begroting van hun locatie(s).

2.5.7 Onderwijsachterstandenmiddelen

Dit is niet van toepassing voor Alterius.

2.6 Continuïteitsparagraaf

2.6.1 Intern risicobeheersingssysteem

De basis van het lange termijn financieel management wordt gevormd door een schatting van de leerlingaantallen, gehanteerde bekostigingssystematiek, koersplan met strategische keuzes en de risicoanalyse. Deze risicoanalyse komt tot stand door bijdragen van afdelingscoördinatoren, medezeggenschapsraad, directie, bestuur, raad van toezicht, administratiekantoor, financial controller en stakeholders. Risico's worden beschreven en waar mogelijk gekwantificeerd. De risicoanalyse is de eerste stap bij het opstellen van de jaarbegroting. Het actualiseren van de meerjarenbegroting is overigens de tweede stap. In de planning & control cyclus legt de directeur van de school verantwoording af aan de bestuurder en de bestuurder aan de raad van toezicht.

Gedurende het jaar worden begroting en realisatie met elkaar vergeleken. Hierbij worden de ontwikkelingen met betrekking tot gesignaleerde risico's opnieuw geijkt. Indien nodig vindt een aanpassing van het scenario plaats. In de risicoanalyses is er bijzondere aandacht voor de ontwikkeling van de leerlingaantallen en de formatie.

Planning & Control

Eens per tertaal legt de bestuurder schriftelijk verantwoording af aan de raad van toezicht. De inhoud van deze bestuursrapportage wordt afgeleid uit managementinformatie, die wordt verzameld aan de hand van vooraf geformuleerde prestatie-indicatoren. In 2023 zijn we overgestapt op een tertaalrapportage, waarin de bevindingen van de accountant bij de interim controle en de opvolging ervan eveneens worden gemonitord. Aan deze verantwoording is tevens de verantwoording van de jaarplannen van de teams verbonden. Tevens is een beleidskalender en planning opgesteld.

2.6.2 Belangrijkste risico's en onzekerheden

We verdelen de risico's in vier categorieën, nl. Strategisch, Financieel, Compliance en Duurzaamheid. De belangrijkste zijn onderstaand aangegeven met de daarvoor getroffen beheersmaatregelen en uitgezette acties.

Strategisch	Uitgezette actie Beheersmaatregel	Concrete acties in 2023
Onvoldoende stakeholders raadplegen en meenemen in de ontwikkelingen binnen Alterius.	<ul style="list-style-type: none"> Aanhalen van de banden met onze stakeholders en bouwen aan duurzame relaties met collega besturen, Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs, gemeenten, jeugdzorginstellingen. 	<ul style="list-style-type: none"> Strategiedagen met zorgpartners Aansluiten bij PO tafel Z-L Stakeholders betrokken bij koersplan 2023-2027 Overleg beleid mdw'rs gemeenten Lid bestuurlijk overleg SWW, OOGO, LEA (Hrln)
Onzekerheid over de impact van de voorgenomen wijzigingen in de Jeugdwet / Gesloten Jeugdzorg / Aanbesteding 2023	<ul style="list-style-type: none"> Monitoring van de aanpassingen in nauw contact met de jeugdzorginstellingen, VWS, GO-raad. Meenemen als aandachtspunt in het strategisch beleidsplan. Samenwerkingsovereenkomsten herijken Gezamenlijke ontwikkeling/innovatie nieuwe onderwijs/zorgproducten 	<ul style="list-style-type: none"> Veelvuldig overleg met zorgpartners en gemeenten Afspraak: bestuurder onderdeel van ontwikkeltafels en klankbord-overleggen (regie gemeenten) in 2023
Te weinig zelfcontrole op kwaliteit.	<ul style="list-style-type: none"> Verbeterplan n.a.v. externe audit, kwaliteitscyclus vormgeven. Ontwikkelen van kwaliteitscultuur en onderwijskundig leiderschap. 	<ul style="list-style-type: none"> Uitkomsten audit opgenomen in koersplan/schoolplan/jaarplan Kwaliteitskalender verbonden aan P&C cyclus Gestart met instrument zelfevaluatie onderwijs(resultaten)
Kwaliteit van onderwijs in relatie tot normen inspectie en eigen normen	<ul style="list-style-type: none"> Beleid en normstelling basisvaardigheden rekenen en taal (inspectienorm) Beleid en (eigen) normstelling sociaal/emotionele vaardigheden Versterking pedagogisch/didactische vaardigheden 	<ul style="list-style-type: none"> In 2023 is bestaand beleid herijkt en aangescherpt, doorlopend naar voorjaar 2024, afgestemd met onderwijsteams Implementatie project 12 Bouwstenen
Onduidelijkheid over ontwikkelingen inclusiever onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> Ontwikkelingen monitoren PO/VO/GO raad Zelf strategische ruimte creëren op visie, ambitie en operationalisering inclusiever onderwijs Z-L via SWV'n 	<ul style="list-style-type: none"> Onderdeel werkgroep/taskforce inclusiever onderwijs (bestuurders), adviserend aan bestuur SWV'n Actieve deelname aan en initiërend t.a.v. inclusie trajecten Actieve deelname teamleiders en staf aan landelijke

		georganiseerde webinars/workshops
Te weinig werken volgens een planning en control op het gebied van bedrijfsvoering.	<ul style="list-style-type: none"> • Werken met een P&C-cyclus: <ul style="list-style-type: none"> ○ werken aan de hand van een kalender; ○ extra aandacht voor control; ○ kwartaal/jaarrapportages ter ondersteuning van het primaire proces, aangepast naar nieuw besturingsmodel en allocatiemodel. 	<ul style="list-style-type: none"> • P&C kalender / planning beleidsstukken • Control in lijn gebracht met nieuwe besturingsmodel (aangepast bestuursformatie planning incl. dashboard) • KPI's formatie opgesteld, • maandrapportage met strategische KPI's
Te weinig werken volgens een planning en control op het gebied van innovatie (proces).	<ul style="list-style-type: none"> • Werken volgens een projectplanning met mijlpalen en go / no go momenten, aandacht voor check en act fases • Een integraal innovatie plan, met focus en voortgang rapportage • Verbinding van de individuele 'antennes' van medewerkers om zicht te houden signalen uit de omgeving 	<ul style="list-style-type: none"> • Analyse van externe ontwikkelingen • Overzicht van alle ontwikkel- en zorgpunten per samenwerking
Corona	<ul style="list-style-type: none"> • Blijvend monitoren ontwikkelingen, evaluatie en vastleggen van ervaringen en best practices in concept draaiboek 	<ul style="list-style-type: none"> • Draaiboek vastgesteld • Gezien laatste stand van zaken geen verdere acties nodig
Onvoldoende inzoomen op wat ons onderscheidend maakt	<ul style="list-style-type: none"> • Sterke externe positionering op basis van eigen kracht, meer profilering van doelgroep specifieke aanpak zoals het IZEO-concept en andere Onderwijs-Zorg-concepten • Externe positionering met eigen medewerkers, met trots over onszelf praten en deskundigheid delen als onderdeel van cultuur 	<ul style="list-style-type: none"> • IZEO-visie en product onderdeel van dekkend aanbod SWV'n, vastgelegd in SWV beleid • Externe communicatie best-practices • Zeer actief op sociaal media,
Teruglopend aantal kinderen (krimp) en veranderende kind populatie.	<ul style="list-style-type: none"> • Monitoren en benchmarken. • Bestuursformatie planning als onderdeel van planning & control. 	<ul style="list-style-type: none"> • Structurele afstemming met zorg- en onderwijspartners • Trend in 2023 (en verder) is eerder oplopend aantal leerlingen in speciaal onderwijs- > noodzaak tot werken met wachtlijsten om kwaliteit onderwijs te bewaken •
Data- en Cybersecurity	<ul style="list-style-type: none"> • Binnen Alterius is een functionaris gegevensbescherming actief. • De afdeling ICT is bewust bezig met datasecurity, medewerkers worden bewust gemaakt van AVG-proof handelen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Procedures en (teams) inrichting FG verder geoptimaliseerd • Regelmatige aandacht/bewustwording via intranet en kleine trainingen/enquêtes

	<ul style="list-style-type: none"> Afstemming met belangenorganisatie SIVON, advisering t.a.v. data/cybersecurity 	<ul style="list-style-type: none">
Inefficiënte huisvesting op ca. tien locaties	<ul style="list-style-type: none"> Goede afspraken maken over het vergoeden van huur en overige kosten, zoveel mogelijk contractueel vastgelegd. Zoveel mogelijk proberen te komen tot erkende onderwijslocaties (nevenvestiging) die door het rijk bekostigd worden. 	<ul style="list-style-type: none"> Nieuwe staffunctionaris huisvesting/fin/HR heeft overzicht over alle relevante contracten Afspraak met Via Jeugd is herijkt

Financieel	Uitgezette actie Beheersmaatregel	Concrete acties in 2023
Onduidelijkheid over veranderende bekostigingssystematiek OCW vanaf 2023	<ul style="list-style-type: none"> In Meerjarenbegroting rekening houden met diverse scenario's en gevoeligheidsanalyses maken op specifieke onderwerpen, zodat de risico in control blijven. Specifiek de ontwikkelingen op residentieel onderwijs (bekostiging) monitoren. 	<ul style="list-style-type: none"> Structureel MJB voorzien van kwetsbaarheidsanalyse Deelname Alterius aan subsidietraject af- en ombouw residentieel onderwijs -> Coalitie Limburg
Verslechtering financiële positie Samenwerkingsverbanden Zuid-Limburg als gevolg van volume TLV's en vereveningsopdracht	<ul style="list-style-type: none"> Overleg, afspraken en monitoring binnen de SWV's in gezamenlijk overleg met andere collega-besturen. 	<ul style="list-style-type: none"> Binnen SWV VO PL is eenmalige afspraak gemaakt over financiering tekort, moet opgevolgd worden door structurele oplossing -> Alterius kan niet structureel de bijdrage leveren die in 2021 tijdelijk is afgesproken
IZEO-model in huidige opzet is uit bedrijfseconomisch oogpunt niet duurzaam en risicovol	<ul style="list-style-type: none"> Position Paper IZEO in 2023 door vertalen naar gezond business model, inclusief KPI's en monitoring Business case herijken (2024) Implementatie van pragmatische werkafspraken 	<ul style="list-style-type: none"> Samenwerking XONAR beëindigd, structureel verlieslatend en kwaliteit van onderwijs onder druk Aan samenwerking Zuyderland is samenwerking met Mondriaan als randvoorwaarde gesteld Implementatie van pragmatische werkafspraken: procedure, administratie en facturering
IZEO leerlingaantallen zijn lastig te voorspellen en lijken (voor korte termijn in elk geval) af te nemen	<ul style="list-style-type: none"> Planvorming voor formatie afbouw St Jozef Alterius brede aanpak voor interne mobiliteit 	<ul style="list-style-type: none"> Formatie afbouw in MJB taakstellend Interne mobiliteit gerealiseerd

Categorie financiering niet dekkend voor specifieke doelgroepen, SWV hanteert TLV 1 tenzij	<ul style="list-style-type: none"> Doelgroepen die niet dekkend bediend kunnen worden signaleren bij SWV, kostendekkende exploitatie 	<ul style="list-style-type: none"> Gesprekken met collega CSN/MosaLira gestart over ZMO(L)K doelgroep Bijdrage aan landelijke expertgroep JZ+ doelgroep
Onvoldoende reserveren voorziening (groot) onderhoud	<ul style="list-style-type: none"> MJOP jaarlijks beoordelen door beleidsmedewerker Huisvesting in overleg met de controller 	<ul style="list-style-type: none"> MJOP beoordeeld en opgenomen in MJB. IHP Heerlen is vastgesteld, met input van Alterius
Oplopende energiekosten	<ul style="list-style-type: none"> Ontwikkeling kritisch volgen en op tijd anticiperen binnen de verschillende begrotingen 	<ul style="list-style-type: none"> Energiescans zijn uitgevoerd (De Buitenhof HVL nog uit te voeren)
Beëindiging detacheringsovereenkomsten door opdrachtgevers	<ul style="list-style-type: none"> Tijdige bespreking met opdrachtgevers Monitoren marktsignalen 	<ul style="list-style-type: none"> Bespreking met Praktech, SWV en VISTA mei 2023 Samenwerkingsovereenkomst Praktech opnieuw op- en vaststellen

Compliance	Uitgezette actie Beheersmaatregelen	Concrete acties in 2023
Inkoop- en aanbestedingsbeleid	<ul style="list-style-type: none"> Meer bewustwording bij de eigenaren van inkoop- en aanbesteding procedures binnen de organisatie, verbinden aan de ontwikkeling naar integraal leiderschap Nieuw inkoop- en aanbestedingsbeleid Contractregister 	<ul style="list-style-type: none"> Nieuw inkoop- en aanbestedingsbeleid vastgesteld Samenwerking met onderwijs inkoop groep

Duurzaamheid	Uitgezette actie Beheersmaatregelen	Concrete acties in 2023
Duurzaamheid onvoldoende op de agenda kijkend naar investeringen en mogelijke subsidies.	<ul style="list-style-type: none"> Meenemen in de meerjarenonderhouds- en investeringsplannen. Duurzaamheid opnemen in Koersplan. Bewustzijn creëren bij kinderen/ouders/medewerkers. 	<ul style="list-style-type: none">

2.6.3 Huisvestingsbeleid en financiering daarvan

Voor het huisvestingsbeleid in het algemeen wordt verwezen naar paragraaf 2.4 van het bestuursverslag. De financiering van huisvesting loopt in principe via de gemeente, echter het groot onderhoud daarvan is voor rekening van het schoolbestuur. Daarvoor wordt tot en met 2023 een voorziening groot onderhoud gevormd. Vanaf 2024 wordt groot onderhoud geactiveerd en afgeschreven, zie hiervoor ook paragraaf 2.5.3.

2.6.4 Overige voorgenomen investeringen en projecten

Behalve de aandacht voor en investeringen in de IZEO-activiteiten zijn geen specifieke punten te vermelden.

2.6.5 Contractactiviteiten en derde geldstroomactiviteiten

Er is sprake van activiteiten die in rekening worden gebracht bij onderwijspartijen, nl:

- detachering van onderwijspersoneel naar onderwijspartners: Alterius zet, vanuit haar regionale expertise ten aanzien van de doelgroep, haar kennis in bij onderwijspartijen;
- uitvoering van arrangementen conform beleid samenwerkingsverband. In kader van inclusiever onderwijs en afbouw van residentieel onderwijs wordt ingezet op arrangementen, mede ter borging van behoud van de inschrijving van de leerling bij school van herkomst (zie ook paragraaf 2.1.1.).

3. Verantwoording van de financiën

3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

Leerlingen *)

	2022	2023	2024	2025	2026
Aantal leerlingen	436	448	454	454	454

Deze aantallen hebben betrekking op de door DUO bekostigde leerlingen én de leerlingen die op basis van een IZEO-onderwijszorgarrangement of een Pragmatische werkafpraak (PWA) bij Alterius onderwijs genieten. Van deze laatste twee categorieën wordt het aantal berekend op basis van voltijdsarrangementen (2024: 40 voltijds arrangementen). Het leerlingenaantal blijft redelijk constant gedurende de meerjarenperiode, waarbij als belangrijke risico's vermeld dienen te worden het aantal leerlingen dat op basis van plaatsbekostiging is geplaatst bij St. Jozef (GJI Icarus), alsmede de bovengenoemde onderwijs-zorgarrangementen.

Fte (op peildatum 31-12)

Aantal fte	2022	2023	2024	2025	2026
Bestuur / management	2,9	1,6	2,0	2,0	2,0
Onderwijzend personeel	85,7	82,1	83,0	83,0	83,0
Ondersteunend personeel	27,9	27,9	25,0	25,0	25,0
Totaal	116,5	111,6	110,0	110,0	110,0

3.2 Staat van baten en lasten en balans

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023	Meerjaren- begroting 2024	Meerjaren- begroting 2025	Meerjaren- begroting 2026	Vershil realisatie 2023 t.o.v. begroting	Vershil realisatie 2023 t.o.v. 2022
BATEN								
Rijksbijdragen	10.357.620	10.737.958	11.268.945	12.479.018	12.728.000	12.982.000	530.987	911.325
Overige overheidsbijdragen en subsidies	71.578	39.921	49.136	39.921	40.000	40.000	9.215	-22.442
Overige baten	969.727	1.159.811	1.650.438	1.016.000	1.037.000	1.059.000	490.627	680.711
TOTAAL BATEN	11.398.925	11.937.690	12.968.519	13.534.939	13.805.000	14.081.000	1.030.829	1.569.594
LASTEN								
Personeelslasten	10.510.668	10.475.627	11.223.989	11.476.968	11.707.000	11.942.000	748.362	713.321
Afschrijvingen	263.661	277.654	280.868	366.592	338.000	345.000	3.214	17.207
Huisvestingslasten	541.126	578.140	582.316	510.000	520.000	531.000	4.176	41.190
Overige lasten	1.358.992	1.212.200	1.297.533	1.274.533	1.300.000	1.325.000	85.333	-61.459
TOTAAL LASTEN	12.674.447	12.543.621	13.384.706	13.628.093	13.865.000	14.143.000	841.085	710.259
SALDO	-1.275.522	-605.931	-416.187	-93.154	-60.000	-62.000	189.744	859.335
Saldo financiële baten en lasten	-11.040	-13.500	20.936	94.000	96.000	98.000	34.436	31.976
Saldo buitengewone baten en lasten								
TOTAAL RESULTAAT	-1.286.562	-619.431	-395.251	846	36.000	36.000	224.180	891.311

3.2.1 Analyse resultaat 2023 t.o.v. begroting

In de begroting 2023 was rekening gehouden met een negatief exploitatieresultaat van € 619K, uitgaande van een T=0 budgettering met als doel zoveel mogelijk te investeren in het onderwijs en het bovenmatig vermogen van de stichting af te bouwen. Het gerealiseerde resultaat 2023 is € 224K positiever dan begroot en is in 2023 uitgekomen op € 395K negatief.

De belangrijkste verklaringen voor dit verschil zijn:

• Hogere rijksvergoeding door cao indexaties	€ 474.000
• Hogere opbrengsten uit detacheringen (m.n. Bernardinus en cao indexaties)	€ 359.000
• Hogere bijdragen arrangementen	€ 56.000
• Niet begroot frictiebudget 2023 residentieel onderwijs)	€ 133.000
• Hogere personele lasten (o.a. CAO verhoging en inhuur directeur)	-/- € 748.000
• hogere administratieve – en beheerslasten	-/- € 85.000
• Hogere financiële baten	€ 34.000
• Diversen	€ 1.000
	<u>€ 224.000</u>

3.2.2 Analyse resultaat 2023 t.o.v. 2022

Ten opzichte van 2022 is het resultaat 2023 is € 891K positiever. In hoofdlijnen zijn de oorzaken dezelfde als degenen die hierboven zijn vermeld bij de analyse van het resultaat ten opzichte van de begroting 2023. Grootste afwijking betreft de extra middelen die in 2023 zijn ontvangen voor detacheringen en PWA-arrangementen.

3.2.3 Analyse meerjarig resultaat 2024 t/m 2026

De resultaten 2024 t/m 2026 zijn gebaseerd op de eind 2023 vastgestelde meerjarenbegroting 2024-2026. Daarbij is als voornaamste uitgangspunt gehanteerd dat de begroting vanaf 2024 sluitend dient te zijn. Voor een verdere analyse en duiding van de gehanteerde uitgangspunten zie paragraaf 2.5.3.

Balans in meerjarig perspectief

BALANS	Balans 31-12- 2022 Realisatie	Balans 31-12- 2023 Realisatie	Balans 31-12- 2024 Begroting	Balans 31-12- 2025 Begroting	Balans 31-12- 2026 Begroting
ACTIVA					
Vaste Activa					
Immateriële vaste activa	-	-	-	-	-
Materiele vaste activa	1.063.381	975.565	850.000	1.000.000	1.250.000
Financiële vaste activa	-	-	-	-	-
Totaal vaste activa	1.063.381	975.565	850.000	1.000.000	1.250.000
Vlottende activa					
Vorderingen	550.254	699.269	750.000	750.000	800.000
Kortlopende effecten	-	-	-	-	-
Liquide middelen	4.294.002	3.753.495	3.000.000	3.150.000	3.250.000
Totaal vlottende activa	4.844.256	4.452.764	3.750.000	3.900.000	4.050.000
TOTAAL ACTIVA	5.907.637	5.428.329	4.600.000	4.900.000	5.300.000
PASSIVA					
Eigen vermogen					
Algemene reserve	2.546.652	2.151.401	2.394.000	2.635.000	2.829.000
Bestemmingsreserves (publiek en privaat)	1.446.324	1.446.324	1.164.000	1.039.000	1.039.000
Totaal eigen vermogen	3.992.976	3.597.725	3.558.000	3.674.000	3.868.000
Vorzieningen					
Onderhoudsvoorziening	172.676	14.006	-	-	-
Voorziening personeel	316.192	379.179	180.000	180.000	180.000
Totaal voorzieningen	488.868	393.185	180.000	180.000	180.000
Kortlopende schulden	1.425.793	1.437.419	862.000	1.046.000	1.252.000
TOTAAL PASSIVA	5.907.637	5.428.329	4.600.000	4.900.000	5.300.000

3.2.4 *De belangrijkste mutaties in de balansposten 2023*

In de balans per 31-12-2023 zijn de meest opvallende veranderingen te zien in de posten vorderingen op korte termijn, liquide middelen en onderhoudsvoorziening.

De toename van de vorderingen op korte termijn is hoofdzakelijk te verklaren door nog niet betaalde facturen voor detacheringen in 2023. Deze zijn in de loop van 2024 ontvangen.

Als gevolg van het exploitatietekort 2023 is ook de liquiditeit van de stichting afgenomen, hetgeen waarneembaar is in de daling van de post liquide middelen.

Ten slotte is ook het eigen vermogen (en dus de solvabiliteitspositie) afgenomen door het gerealiseerde exploitatietekort, zij het dat zowel de liquiditeit als de solvabiliteit nog ruimschoots boven de normatieve signaleringswaarden liggen.

De meerjarenonderhoudsvoorziening wordt per 1-1-2024 opgeheven als gevolg van het activeren en afschrijven van groot onderhoud. Vooruitlopend hierop zijn in 2023 alle kosten voor groot onderhoud ten laste van de nog resterende voorziening geboekt. Per start 2024 wordt de nog resterende voorziening middels stelselwijziging omgezet naar eigen vermogen.

3.2.5 *De belangrijkste ontwikkelingen in de meerjarenbalans*

De meerjarenbalans kenmerkt zich door een stabiel meerjarenperspectief. In de planperiode worden geen exploitatietekorten verwacht waardoor het eigen vermogen op peil blijft. De meerjarenbalans laat aan het einde van de periode dan ook gezonde waarden zien voor de belangrijkste financiële kengetallen.

3.2.6 *De belangrijkste ontwikkelingen in de kasstromen*

Vanwege stabiele exploitatieresultaten en balansontwikkelingen in de planperiode zijn er geen grote mutaties in de meerjarenkasstroom te verwachten.

3.2.7 *Investeringsbeleid*

Het investeringsbeleid richt zich met name op periodieke vervanging van leermiddelen en ICT, die nodig zijn voor het onderwijs. Voor zover deze noodzakelijk zijn, zijn ze in de jaarlijkse begroting opgenomen. Voor de komende jaren worden geen majeure investeringen verwacht, anders dan de hiervoor genoemde. Periodiek worden de gehanteerde afschrijvingstermijnen beoordeeld.

3.2.8 *Financieringsbehoefte*

Gezien de gezonde financiële positie van Alterius waarbij komende jaren nog sprake is van voldoende eigen vermogen, kunnen de reguliere exploitatie-uitgaven als investeringen, groot onderhoud e.d. gefinancierd worden uit de eigen middelen. Er bestaat dan ook geen behoefte aan additionele (externe) financiering.

3.3 Financiële positie

Kengetal	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Signaleringswaarde
Solvabiliteit 2 (%)	75,9	73,5	81,0	79,0	76,0	Ondergrens: 30%
Liquiditeit (vlottende activa / vlottende Passiva)	3,4	3,1	4,4	3,7	3,2	Ondergrens: 0,75
Rentabiliteit (%)	-/- 11,3	-/- 3,1	0,0	0,2	0,2	Afhankelijk van reservepositie van het schoolbestuur
Publiek eigen vermogen	€ 3,87 mln	€ 3,47 mln	€ 3,5 mln	€ 3,5 mln	€ 3,6 mln	€ 1,63 mln

De kengetallen van Stichting Alterius laten in het verslagjaar 2023 gezonde waarden zien. Zowel de liquiditeit als de solvabiliteitsratio zijn hoger dan de vastgestelde signaleringsgrenzen, ook al is er een afname te zien door de geleden tekorten in 2022 en 2023. De rentabiliteit is door het negatieve exploitatieresultaat in de planperiode negatief tot en met 2023, daarna blijft deze rondom 0%.

In meerjarig perspectief blijven de kengetallen solvabiliteit en liquiditeit boven de signaleringswaarden. De negatieve rentabiliteit gedurende de gehele planperiode is vanwege de bewuste inzet van vermogen dan ook een verantwoorde ontwikkeling. Vanaf 2024 wordt weer een positieve rentabiliteit verwacht.

Verder is ook de omvang van het publieke eigen vermogen hoger dan de signaleringswaarde die de Inspectie heeft bepaald. Op grond van de recente risico inschatting is een hogere bufferreserve verantwoord (zie volgende paragraaf).

3.3.1 Reservepositie

Alterius heeft op basis van risico-inschatting vastgesteld dat een hoger eigen vermogen dan de vastgestelde signaleringsgrens gerechtvaardigd is, omdat het zich in een onzekere onderwijsomgeving bevindt. Alterius heeft vrijwel continu te maken met risico's als gevolg van passend onderwijs, demografische krimp, veranderingen in het jeugdzorgdomein, recente sluiting van JJI Het Keerpunt, de afhankelijkheid van vele soorten stakeholders met elk hun eigen risicoprofiel. Bij dit laatste zijn te noemen de verschillende samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs, zorginstellingen, po- en vo-instellingen waarmee samengewerkt wordt, diverse lokale overheden e.d. Het managen van deze risico's vereist een hoger weerstandsvermogen (en dus reservepositie) dan gebruikelijk. De inspectie van het onderwijs heeft in dit verband samen met het bestuur van Alterius geconstateerd dat in de regio Zuid-Limburg risico's groot en soms onvoorspelbaar zijn. Uit het inspectieonderzoek is gebleken dat het bestuur nu en in de nabije toekomst kan voldoen aan de financiële verplichtingen om het onderwijs te verzorgen.

3.3.2 *Bezwaarprocedure nieuwe bekostigingssystematiek*

Bij de overgang van de oude naar de nieuwe bekostigingssystematiek zijn schoolbesturen door de regelgeving en besluitvorming van de minister met een groot materieel probleem geconfronteerd. Waar de schoolbesturen in een (school)jaar normaal gesproken 100% aan bekostiging ontvangen, is dat in de overgang naar de nieuwe bekostigingssystematiek circa 93% voor het schooljaar 2022/23. Schoolbesturen in de po-sector werden daardoor in de periode augustus tot en met december 2022 door de minister met circa 7% gekort op hun bekostiging. Dit komt voor ons schoolbestuur neer op € 520.000. Dit bedrag is – evenals vorig jaar- niet als vordering op de balans per 31 december 2023 opgenomen.

De minister stelt zich op het standpunt dat dit materieel grote probleem voor het schoolbestuur slechts “een boekhoud-technische correctie is aangezien de totale bekostiging van het Rijk naar scholen niet wijzigt door de vereenvoudiging”. De overgang van een oude naar een nieuwe bekostigingssystematiek is echter niet louter een papieren exercitie; de keuzes die daarbij worden gemaakt hebben werkelijk een negatief effect op het onderwijsproces.

Vandaar dat ons schoolbestuur samen met circa 230 schoolbesturen, juridisch begeleid door advocatenkantoor Stibbe en gecoördineerd vanuit de PO-Raad, gezamenlijk bezwaar hebben gemaakt tegen de beschikkingen voor de laatste vijf maanden van 2022. Dit bezwaar is op 30 november 2022 door de minister ongegrond verklaard. De financiële belangen en de relevante juridische vragen n.a.v. de beslissing op bezwaar van de minister zijn het volgens ons waard om de kwestie aan een onafhankelijke partij, zijnde de bestuursrechter, voor te leggen. Daarom hebben wij besloten om gezamenlijk met 221 schoolbesturen een beroep bij de rechtbank Midden-Nederland in te stellen tegen de beslissing op bezwaar van de minister. Een uitspraak wordt verwacht in de eerste helft van 2024.

4. Toezicht

Met dit verslag legt de Raad van Toezicht verantwoording af over de wijze waarop zij invulling heeft gegeven aan het toezicht in de volle breedte. De Raad van Toezicht heeft daarbij de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs als kader gebruikt.

Uitgangspunt voor de Raad van Toezicht bij de uitoefening van haar taak is de kwaliteit van het aangeboden onderwijs, rechtmatig en integer bestuur en beheer van de organisatie, rechtmatige bestemming en aanwending van middelen en tot slot de naleving van de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs.

Met veel inzet en betrokkenheid is in 2023 wederom het best mogelijke onderwijs verzorgd. Wij spreken daarvoor onze waardering uit aan alle medewerkers en de directeur-bestuurder.

De raad van toezicht heeft 10 maal vergaderd.

Een vertegenwoordiging van de Raad van Toezicht (Pien Versteegh en Noëlle Bleize) heeft 3 keer met de GMR gesproken. De uitkomsten van dit overleg zijn door deze vertegenwoordiging met bestuurder en overige raadsleden gedeeld.

In 2022 heeft de RvT een zelfevaluatie uitgevoerd met externe begeleiding, de volgende evaluatie staat gepland voor oktober 2024, eveneens met externe begeleiding.

De samenstelling van de Raad van Toezicht is als volgt:

Naam	Hoofdfunctie	Nevenfunctie
Noëlle Bleize	Bestuurder Stichting Kinderopvang Roermond – Echt – Maasgouw	-
Ruud van Hertum (Vicevoorzitter RvT)	Lid bestuur Aloysius Stichting	Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Wijzers in Onderwijs (bezoldigd)
Guido Kerckhoffs (Voorzitter RvT)	Interimmanager	Lid Raad van Toezicht Stichting Vivantes (bezoldigd) Lid Raad van Commissarissen Monsdal Limburg Zuid BV (bezoldigd) Lid Raad van Toezicht Apanta GGZ (bezoldigd)
Annemiek Kuijer	Kinder- en jeugdpsychiater bij Stichting Mondriaan	Voorzitter stichtingsbestuur Mens achter de patiënt (onbezoldigd)
Pien Versteegh	Interimmanager	Lid Raad van Toezicht Stichting ATOS (bezoldigd) Vicevoorzitter bestuur Sociaal Historisch Centrum voor Limburg (onbezoldigd) Regiovoorzitter Nederlandse Vereniging voor Autisme (onbezoldigd) Executive Director Polish American Historical Association (onbezoldigd)

De Raad van Toezicht heeft een aantal commissies ingesteld op specifieke terreinen om oordeels- en besluitvorming van de Raad van Toezicht voor te bereiden:

- Remuneratie commissie (Guido Kerckhoffs en Pien Versteegh)
- Audit commissie (Guido Kerckhoffs en Noëlle Bleize)
- Kwaliteit onderwijs commissie (Ruud van Hertum en Annemiek Kuijer)

Overzicht van activiteiten en onderwerpen

De Raad van Toezicht heeft het volgende goedgekeurd:

- jaarverslag 2022 (inclusief bestuursverslag en de jaarrekening);
- samenwerkingsafspraken IZEO met samenwerkingsverbanden;

- salaris en complexiteitspunten bestuur alsmede het volgen van de advies Regeling vergoeding RvT conform de VTOI ;
- beleidsagenda bestuur schooljaar 2022-2023 en begroting 2024;
- koersplan 2023 – 2027;
- Het beleggen van overtollige middelen door middel van schatkistbankieren
- Benoeming van de accountant voor 2023
- Beëindiging van de activiteiten van Wervelkind

In 2023 is het koersplan vastgesteld door de Raad van Toezicht. Stichting Alterius maakt zich sterk als een zelfstandige en lerende organisatie voor maatwerkonderwijs aan leerlingen met een specifieke leer- en zorgbehoefte en als kennispartner voor gespecialiseerd onderwijs in de regio. Door een actieve rol van Alterius in de samenwerking tussen overheid, onderwijs- en zorgpartners werkt zij bovendien mee aan de ambitie van inclusiever onderwijs.

Op de rechtmatige verwerving en besteding van middelen wordt specifiek toezicht gehouden door de Raad van Toezicht via de Auditcommissie en door de externe accountant. Het toezicht op de doelmatige besteding van de middelen wordt gedaan aan de hand van de doelstellingen, de missie en visie en het jaarplan van Alterius, het gesprek over de management-rapportages, de begroting en het jaarverslag. Actieve (bij)sturing in 2023 heeft geleid tot het ambitieuze, maar haalbare, doel van een sluitende begroting over 2024.

Met de controlerend accountant is een gesprek gevoerd over het accountantsverslag, de managementletter en het jaarverslag.

De remuneratiecommissie heeft met de directeur-bestuurder ontwikkelgesprekken en een functioneringsgesprek gevoerd. Wij zijn blij met zijn betrokkenheid en rol in de ontwikkeling van Alterius.

De Raad van Toezicht heeft onder meer de volgende zaken besproken:

- bestuursrapportages;
- rapportages onderwijskwaliteit;
- aanbestedingsbeleid en inzet bestemmingsreserves;
- bestuursformatieplan;
- bijsturingsmaatregelen om te komen tot een sluitende begroting over 2024;
- de wijze waarop Alterius bovenmatig publiek vermogen gaat inzetten;
- voortgang benoeming directeur onderwijs;
- koersplan 2023 – 2027.

De Raad van Toezicht spreekt haar dank en waardering uit naar de directeur-bestuurder en de medewerkers voor haar inzet en bereikte resultaten.

Heerlen, mei 2024
Namens de Raad van Toezicht,

Guido Kerckhoffs
Voorzitter

Stichting Alterius
te Heerlen

JAARREKENING **2023**

INHOUDSOPGAVE

	Financiële positie	73
	Resultaat	74
	Kengetallen	75
B	JAARREKENING	
B1	Grondslagen voor de jaarrekening	76
B2	Balans per 31 december 2023	80
B3	Staat van baten en lasten 2023	82
B4	Kasstroomoverzicht 2023	83
B5	Toelichting op de onderscheiden posten van de balans	
1.1	Materiële vaste activa	84
1.2	Vorderingen	85
1.3	Liquide middelen	85
2.1	Eigen vermogen	86
2.2	Voorzeningen	87
2.3	Kortlopende schulden	88
	Model G: verantwoording subsidies OCW	89
	Gebeurtenissen na balansdatum	90
B6	Niet in de balans opgenomen verplichtingen	91
B7	Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	
3.1	(Rijks)bijdragen OCW	92
3.2	Overige overheidsbijdragen	92
3.3	Overige baten	92
4.1	Personele lasten	93
4.2	Afschrijvingslasten	94
4.3	Huisvestingslasten	94
4.4	Overige instellingslasten	94
4.5	Leermiddelen	95
5	Financiële baten en lasten	95
	WNT	96
	(Voorstel) bestemming resultaat baten en lasten	99
	Overzicht verbonden partijen	100
C	OVERIGE GEGEVENS	
C1	Controleverklaring	101
	Ondertekening van de jaarrekening	105
	BIJLAGEN	
D1	Gegevens over de rechtspersoon	106

Financiële positie 2023

Ter analyse van de financiële positie dient de volgende opstelling, welke is gebaseerd op de gegevens uit de balansen:

Vergelijkend balansoverzicht

	31-12 2023		31-12 2022	
	x € 1.000	%	x € 1.000	%
Activa				
Materiële vaste activa	976	18,0%	1.063	18,0%
Vorderingen	699	12,9%	551	9,3%
Liquide middelen	3.753	69,1%	4.294	72,7%
	<u>5.428</u>	<u>100,0%</u>	<u>5.908</u>	<u>100,0%</u>
Passiva				
Eigen vermogen	3.598	66,3%	3.993	67,6%
Voorzieningen	393	7,2%	489	8,3%
Kortlopende schulden	1.437	26,5%	1.426	24,1%
	<u>5.428</u>	<u>100,0%</u>	<u>5.908</u>	<u>100,0%</u>

Resultaat

Het resultaat over 2023 bedraagt -/- € -395.250 tegenover -/- € 1.286.562 over 2022.
De resultaten over beide jaren kunnen als volgt worden samengevat:

	Realisatie 2023 x € 1.000	Begroting 2023 x € 1.000	Realisatie 2022 x € 1.000
Baten			
(Rijks)bijdragen OCW	11.269	11.265	10.358
Overige overheidsbijdragen	49	40	72
Overige baten	1.650	633	969
Totaal baten	12.968	11.938	11.399
Lasten			
Personele lasten	11.224	10.476	10.511
Afschrijvingen	281	278	264
Overige lasten	1.880	1.789	1.900
Totaal lasten	13.385	12.543	12.675
Saldo baten en lasten	-417	-605	-1.276
Financiële baten en lasten			
Financiële baten en lasten	21	-14	-11
Resultaat baten en lasten	-396	-619	-1.287

Kengetallen

Met de kengetallen kan de financiële toestand van de stichting worden beoordeeld en gemeten. De kengetallen geven de toestand op 31 december weer, er is dus sprake van een momentopname.

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Liquiditeit <i>(vlottende activa/kortlopende schulden)</i>	3,10	3,40
Solvabiliteit 1 <i>(eigen vermogen (excl. Voorzieningen) / totaal passiva * 100%)</i>	66,28	67,59
Solvabiliteit 2 <i>(eigen vermogen (incl. Voorzieningen) / totaal passiva * 100%)</i>	73,52	75,87
Rentabiliteit <i>(saldo gewone bedrijfsvoering / totale baten * 100%)</i>	-3,05	-11,29
Weerstandvermogen <i>(eigen vermogen / totale baten * 100%)</i>	0,28	0,35
Personele lasten / totale lasten	83,86	82,93
Materiële lasten / totale lasten	16,14	17,07
Kapitalisatiefactor <i>(balanstotaal -/- bw geb&terr) / (totaal baten + fin.baten) * 100%</i>	41,78	51,81
Huisvestingsratio <i>(huisvestingslasten inclusief afschrijving gebouwen & terreinen) / totale lasten</i>	0,04	0,04

B1 Grondslagen voor de jaarrekening

1. Algemene toelichting

1.1 Activiteiten

Stichting Alterius is het bevoegd gezag van SO/VSO de Buitenhof en SO/VSO St. Jozef en de activiteiten bestaan uit het verzorgen van Primair onderwijs in de regio Heerlen en Cadier en Keer.

1.2 Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijffnummer handelsregister

Stichting Alterius is feitelijk gevestigd op Kloosterkensweg 1, 6419 PJ Heerlen en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 14105175.

1.3 Stelselwijzigingen

In het verslagjaar hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

1.4 Schattingswijzigingen

In het verslagjaar hebben zich geen schattingswijzigingen voorgedaan.

1.5 Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van stichting Alterius zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

1.6 Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

1.7 Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

2. Algemene grondslagen

2.1 Algemeen

De (geconsolideerde) jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo), de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

2.2 Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelsel- en schattingswijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen.

2.3 Leasing

Bij de stichting kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

3. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

3.1 Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar betreffende paragraaf.

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

3.2 Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

3.3 Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

3.4 Eigen vermogen

3.4.1 Algemene reserve

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht. De algemene reserve wordt beschouwd als publieke middelen.

3.4.2 Overige bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves innovatie en personeel worden nader toegelicht in de toelichting op de balans.

3.5 Voorzieningen

3.5.1 Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

3.5.2 Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de blijfkans. Bij het contant maken is 1% (2022: 0%) als disconteringsvoet gehanteerd.

3.5.3 Voorziening groot onderhoud gebouwen

Per 1 januari 2019 zijn de richtlijnen voor de jaarverslaggeving (RJ) veranderd met betrekking tot de berekeningswijze van de voorziening groot onderhoud. De Richtlijnen voor de jaarverslaggeving gaan nu uit van het gelijkmatig opbouwen van de voorziening groot onderhoud per gebouw én per onderhoudscomponent tussen de momenten van het uitvoeren van het groot onderhoud (onderhoudscyclus). Tot 1 januari 2019 werd door schoolbesturen voor de bepaling van de hoogte van de onderhoudsvoorziening veelal het egalisatieprincipe gehanteerd, waarin de totale onderhoudskosten gelijkelijk over de jaren verdeeld worden gedurende de gehele looptijd van het onderhoudsplan.

Voor de verslagjaren 2018 tot en met 2021 is een overgangsregeling afgesproken, waarin schoolbesturen de hoogte van de voorziening nog op de oude manier mogen bepalen. Deze overgangsregeling is in 2022 verlengd t/m 2023. In 2024 zal de nieuwe berekeningssystematiek van de voorziening groot onderhoud voor het eerst toegepast worden voor het verslagjaar 2024.

3.5.4 Voorziening duurzame inzetbaarheid

Deze voorziening wordt gevormd voor personeelsleden die in de toekomst voornemens zijn deze gespaarde verlofuren op te nemen.

Op basis van de vastgestelde plannen wordt per deelnemer jaarlijks het aantal gespaarde uren berekend. Rekening houdend met een eigen bijdrage en een opnamekans worden deze gespaarde uren aan de hand van de inschaling van de medewerker in euro's gekwantificeerd.

3.5.5 Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

4. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

4.1 Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop ze betrekking hebben.

4.2 Rijksbijdragen

Onder de Rijksbijdragen OCW/EZ worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW/EZ. Tevens worden hier de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage verantwoord.

De ontvangen (normatieve) Rijksbijdragen en de niet geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het waarop de toekenning betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

4.3 Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door de Gemeente, Provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

4.4. Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, Gemeenten, Provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

4.5 Personeelsbeloningen

4.5.1 Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

4.5.2 Pensioenen

Stichting Alterius heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. De pensioenen zijn ondergebracht bij het ABP en worden jaarlijks geïndexeerd voor zover de dekkingsgraad dit toelaat. Ultimo 2023 bedroeg de dekkingsgraad 110,5%.

Stichting Alterius heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting Alterius heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

De in 2023 geldende pensioenpremiepercentages waren 19,53% voor de werkgever en 8,37% voor de werknemer.

4.6 Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa worden gerubriceerd onder de afschrijvingslasten.

4.7 Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

B2 Balans per 31 december 2023

na resultaatbestemming

Activa	2023		2022	
	€	€	€	€
Vaste Activa				
Materiële vaste activa				
Inventaris/apparatuur/motorvoertuigen	859.038		911.523	
Leermiddelen	116.527		151.858	
		975.565		1.063.381
Vlottende activa				
Vorderingen				
Debiteuren	463.763		374.303	
Overige vorderingen en overlopende activa	235.507		175.951	
		699.270		550.254
Liquide middelen				
Kas	1.129		4.673	
Tegoeden op bankrekeningen	3.752.366		4.289.329	
		3.753.495		4.294.002
TOTAAL ACTIVA		5.428.330		5.907.637

Passiva	2023		2022	
	€	€	€	€
Eigen vermogen				
Algemene reserve	2.151.402		2.546.652	
Bestemmingsreserves (publiek en privaat)	1.446.324		1.446.324	
		3.597.726		3.992.976
Voorzieningen				
Onderhoudsvoorziening	14.006		172.676	
Overige voorzieningen	379.179		316.192	
		393.185		488.868
Kortlopende schulden				
Crediteuren	253.874		284.886	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	541.471		545.937	
Schulden terzake van pensioenen	163.625		142.285	
Ministerie OCW	5.833		5.000	
Overige kortlopende schulden	6.694		4.333	
Overige overlopende passiva	465.922		443.352	
		1.437.419		1.425.793
TOTAAL PASSIVA		5.428.330		5.907.637

B3 Staat van Baten en Lasten 2023

	Realisatie 2023 €	Begroting 2023 €	Realisatie 2022 €
Baten			
(Rijks)bijdragen OCW	11.268.945	11.264.958	10.357.620
Overige overheidsbijdragen	49.136	39.921	71.578
Overige baten	1.650.438	632.811	969.727
Totaal baten	12.968.519	11.937.690	11.398.925
Lasten			
Personele lasten	11.223.988	10.475.627	10.510.668
Afschrijvingslasten	280.868	277.654	263.661
Huisvestingslasten	582.316	578.140	541.126
Overige instellingslasten	541.957	453.800	606.981
Leermiddelen	755.576	758.400	752.011
Totaal lasten	13.384.705	12.543.621	12.674.447
Saldo baten en lasten	-416.186	-605.931	-1.275.522
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	24.759	0	2.545
Financiële lasten	3.823	13.500	13.585
Totaal financiële baten en lasten	20.936	-13.500	-11.040
Resultaat baten en lasten	-395.250	-619.431	-1.286.562

B4 Kasstroom 2023

	2023		2022	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		-416.186		-1.275.522
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	280.868		253.700	
Mutaties voorzieningen	-95.683		-1.324	
		185.185		252.376
Verandering in vlottende middelen				
- Vorderingen	-149.016		459.958	
- Kortlopende schulden	11.626		410.121	
		-137.390		870.079
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		-368.391		-153.067
Ontvangen interest	24.759		2.545	
Betaalde interest	-3.823		-13.585	
		20.936		-11.040
Kasstroom uit operationele activiteiten		-347.455		-164.107
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-196.244		-438.750	
Desinvesterings materiële vaste activa	3.192		9.961	
		-193.052		-428.789
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-193.052		-428.789
Mutatie liquide middelen		-540.507		-592.896
Beginstand liquide middelen	4.294.002		4.886.898	
Mutatie liquide middelen	-540.507		-592.896	
Eindstand liquide middelen		3.753.495		4.294.002

B5 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans per 31 december 2023

Activa

Vaste activa

	31-12 2023	31-12 2022
	€	€
1.1 Materiële vaste activa		
Inventaris/apparatuur/motorvoertuigen	859.038	911.523
Leermiddelen	116.527	151.858
	<u>975.565</u>	<u>1.063.381</u>
	<u>Inventaris/app/ motorvoertuigen</u>	<u>Leermiddelen</u>
	€	€
<i>Boekwaarde</i>		
<i>31-12-2022</i>		
Aanschafwaarde	2.202.739	508.314
Cumulatieve afschrijvingen	-1.291.216	-356.456
	<u>911.523</u>	<u>151.858</u>
		<u>Totaal</u>
		€
<i>Mutaties</i>		
Investerings	188.620	7.624
Afschrijvingen	-237.913	-42.955
Desinvesteringen	-3.192	-
Afschrijvingen desinvesteringen	-	-
	<u>-52.485</u>	<u>-35.331</u>
		<u>-87.816</u>
<i>Boekwaarde</i>		
<i>31-12-2023</i>		
Aanschafwaarde	2.388.167	515.938
Cumulatieve afschrijvingen	-1.529.129	-399.411
	<u>859.038</u>	<u>116.527</u>
		<u>975.565</u>
Afschrijvingspercentages:		
Inventaris/apparatuur/motorvoertuigen	6,7-33,3%	
Leermiddelen	12,50%	

Vlottende activa	31-12 2023	31-12 2022
	€	€
1.2 Vorderingen		
Debiteuren	463.763	374.303
<i>Overige overlopende activa</i>		
ESF subsidie	-	39.221
Vooruitbetaalde kosten	49.067	29.911
Overige overlopende activa	186.440	83.456
Vordering verbonden partijen (SWV)	-	23.363
<i>Totaal overlopende activa</i>	<u>235.507</u>	<u>175.951</u>
Totaal vorderingen	<u><u>699.270</u></u>	<u><u>550.254</u></u>
1.3 Liquide middelen		
Kas	1.129	4.673
Tegoeden op bankrekeningen	3.736.203	4.279.367
Tegoeden inzake oudergeleding de Buitenhof	16.163	9.962
	<u><u>3.753.495</u></u>	<u><u>4.294.002</u></u>

Passiva

	31-12 2023	31-12 2022
	€	€
2.1 Eigen vermogen		
Algemene reserve	2.151.402	2.546.652
Bestemmingsreserves	1.446.324	1.446.324
Totaal eigen vermogen	<u>3.597.726</u>	<u>3.992.976</u>

Verloopoverzicht huidig verslagjaar

	Saldo 31-12-2022	Overige mutaties	Resultaat 2023	Saldo 31-12-2023
	€		€	€
Algemene reserve	2.546.652		-395.250	2.151.402
Bestemmingsreserves publiek				
Bestemmingsreserve innovatie	513.940			513.940
Bestemmingsreserve personeel	400.000			400.000
Bestemmingsreserve NPO	407.369			407.369
Bestemmingsreserves privaat				
Bestemmingsreserve privaat overig	125.015			125.015
Totaal bestemmingsreserves	<u>1.446.324</u>	-	-	<u>1.446.324</u>
	<u>3.992.976</u>	-	-395.250	<u>3.597.726</u>

De bestemmingsreserve Innovatie is bestemd ten behoeve van het financieren van projecten in het kader van het innovatieprogramma, dat onderdeel vormt van de Koers van Alterius (zie Koersdocument "Voor elkaar - Stichting Alterius"). In 2022 is € 250.000 hieruit herbestemd ten gunste van de Algemene reserve. In 2023 is het koersplan opnieuw vastgesteld, Herijking van het innovatieprogramma tegen het Koersplan vindt in 2024 plaats, waarbij ook deze reserve herijkt zal worden.

Door passend onderwijs, transitie jeugdzorg en eigen beleid is deze bestemmingsreserve personeel nodig om het bestuur ruimte te geven om omvang en samenstelling van het personeel te sturen. Wendbaarheid en scholing van het personeel zijn belangrijk. Wat betreft de kwalificaties van het personeel zullen niet alleen leerkrachten maar ook andere profielen noodzakelijk zijn om de strategische koers te kunnen realiseren. Het transitieproces van Alterius kan daarnaast leiden tot verloop van personeel, waarvoor financiële middelen beschikbaar dienen te zijn. De reserve is in 2023 niet gewijzigd

De bestemmingsreserve NPO is bestemd om de middelen die einde boekjaar niet zijn besteed ten behoeve van de doelstelling van het NPO-programma in te zetten voor het onderwijs in de jaren 2023, 2024 en (deels) 2025. De reserve dient uiterlijk per 31 juli 2025 te zijn besteed. De komende jaren worden deze planmatig besteed op basis van de NPO-plannen die binnen de beide scholen zijn vastgesteld.

De bestemmingsreserve Privaat zal in de loop van 2024 in het kader van het nieuwe Koersplan worden herijkt. Besteding is is echter slechts voorbehouden voor niet publiek gefinancierde doeleinden.

				31-12 2023 €	31-12 2022 €
2.2 Voorzieningen					
Onderhoudsvoorziening				14.006	172.676
Personele voorzieningen				379.179	316.192
				<u>393.185</u>	<u>488.868</u>
	Saldo 31-12-2022 €	Vrijval 2023	Dotatie 2023 €	Onttrekking 2023 €	Saldo 31-12-2023 €
Onderhoudsvoorziening	172.676	-	111.040	-269.710	14.006
Personele voorzieningen					
Voorziening jubilea	153.099	-	9.673	-16.666	146.106
Voorziening langdurig zieken	128.600	-62.475	195.513	-66.125	195.513
Voorziening duurzame inzetbaarheid	34.493	-	3.067	-	37.560
Totaal voorzieningen	<u>488.868</u>	<u>-62.475</u>	<u>319.293</u>	<u>-352.501</u>	<u>393.185</u>

De onderhoudsvoorziening betreft een egalisatievoorziening gebaseerd op een meerjaren onderhoudsplan. Voor verdere details wordt verwezen naar de grondslagen.

De voorziening voor jubilea wordt bij opmaak van de begroting voorafgaand aan het kalenderjaar beoordeeld en berekend op basis van de op balansdatum bestaande aanspraken gebaseerd op:

- Leeftijd per medewerker
- Gehele personeelsbestand
- Jaren dienstverband per medewerker
- Omvang dienstbetrekking
- Jubileum bij 25-jarig 50% gratificatie, bij 40-jarige diensttijd 100%
- Gratificatie berekend op individuele salarisgegevens rekening houdend met verwachte gemiddelde salarisstijging op lange termijn en een verdisconteringsvoet van 1%
- Berekening tegen contante waarde
- Rekening houdend met een blijfkans

De voorziening langdurig zieken is gevormd voor toekomstige verplichtingen voor medewerkers die ziek zijn en waarvan doorbetaling van salaris verwacht wordt.

Op individueel niveau is per medewerker de situatie rondom de ziekte beoordeeld, rekening houdend met het dienstverband de ziekte duur, het uitzicht op gedeeltelijk of geheel herstel en het eventueel aflopen van het dienstverband.

De voorziening duurzame inzetbaarheid is gevormd t.b.v. een drietal medewerkers. Deze medewerkers zijn voornemens om het gespaarde aantal uren vanaf 2024 op te nemen.

	Kortlopend deel < 1 jaar €	Middenlang deel 1 - 5 jaar €	Langlopend deel > 5 jaar €	Totaal €
Onderverdeling voorzieningen				
Onderhoudsvoorziening	14.006	-	-	14.006
Personele voorzieningen				
Voorziening jubilea	6.910	25.353	113.843	146.106
Voorziening langdurig zieken	138.876	56.637	-	195.513
Voorziening duurzame inzetbaarheid	37.560	-	-	37.560
Totaal voorzieningen	<u>197.352</u>	<u>81.990</u>	<u>113.843</u>	<u>393.185</u>

2.3 Kortlopende schulden

	31-12 2023	31-12 2022
	€	€
Crediteuren	253.874	284.886
Belastingen en premies sociale verzekeringen	541.471	545.937
Schulden terzake van pensioenen	163.625	142.285
Ministerie van OCW	5.833	5.000
Overige kortlopende schulden	6.694	4.333
Overlopende passiva	465.922	443.352
	<u>1.437.419</u>	<u>1.425.793</u>
<i>Specificatie overige kortlopende schulden</i>		
Netto salaris	6.694	4.333
	<u>6.694</u>	<u>4.333</u>
<i>Specificatie overlopende passiva</i>		
Vakantiegeld reservering	369.830	343.665
Bindingstoelage reservering	32.504	24.725
Vooruitontvangen bedragen	41.085	-
Rekening-courantverhouding oudergeleding de Buitenhof	16.163	9.962
Overige overlopende passiva	6.340	65.000
	<u>465.922</u>	<u>443.352</u>

Model G: verantwoording subsidies OCW

Bestuur:

Brinnr:

G1. Verantwoording van **subsidies zonder verrekeningsclausule** (*Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a*)

Geen subsidies ter verantwoording.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen vermeldingswaardige gebeurtenissen na balansdatum.

B6 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Contract met ONS Onderwijsbureau te Heerlen inzake de personele en financiële administratie voor een bedrag van ca. € 117.000, met een looptijd van 1 jaar

Samenwerkingsovereenkomst Bijzondere Leerstoel "Onderwijs en Zorg voor leerlingen met cognitieve beperkingen en gedragsproblemen in het speciaal onderwijs" aan de Universiteit van Amsterdam (UvA):

Overeenkomst met looptijd van 1 maart 2021 t/m 1 november 2024, gesloten tussen:

- * Stichting Alterius, Heerlen
- * Stichting De Onderwijsspecialisten, Arnhem;
- * Aloysius Stichting, Voorhout;
- * Stichting Speciaal Onderwijs Twente en Oost-Gelderland (SOTOG), Borculo;
- * Stichting SO Fryslân, Drachten
- * Vereniging Sectorraad GO, Utrecht.

Partijen zijn een gezamenlijke bijdragen van € 40.000 per jaar overeengekomen, voor Alterius resteert voor 2024 € 5.556 (10 maanden)

Overeenkomst met Ossel Schoonmaakbedrijf BV inzake de schoonmaak van de gebouwen van De Buitenhof.

locaties Kloosterkensweg en Heldevierlaan te Heerlen. Looptijd van de overeenkomst: 1 januari 2021 t/m 31 december 2025. Jaarlijkse verplichting ca. € 68.000.

Overeenkomst met Advantive BV, Advantive Services BV en Advantive Licenses BV inzake de outsourcing van de ICT-dienstverlening en -ondersteuning. Looptijd: 1 november 2022 t/m 31 oktober 2026. Jaarlijkse verplichting € 68.000.

Overeenkomst met Cubesix BV inzake de uitbesteding van ICT-dienstverlening en -ondersteuning. Looptijd: 1 november 2022 t/m 31 oktober 2026. Jaarlijkse verplichting € 67.000.

Geen van de vermelde verplichtingen heeft een looptijd langer dan 5 jaar.

Bezwaarprocedure nieuwe bekostigingssystematiek per 1-1-2023

Per 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs na wetswijziging vereenvoudigd. Daarmee is de bekostigingssystematiek gewijzigd.

Bij de overgang van de oude naar de nieuwe bekostigingssystematiek zijn PO-schoolbesturen door de regelgeving en besluitvorming van de minister met een materieel probleem geconfronteerd. Waar de schoolbesturen in een (school)jaar normaal gesproken 100% aan bekostiging ontvangen, is dat in de overgang naar de nieuwe bekostigingssystematiek circa 93% voor het schooljaar 2022/23. Schoolbesturen in de PO-sector werden daardoor in de periode augustus tot en met december 2022 door de minister met circa 7% gekort op hun bekostiging. Voor Stichting Alterius is de impact ongeveer € 520.000. Voorzichtigheidshalve is dit bedrag niet als vordering op de balans per 31 december 2023 opgenomen.

Ons schoolbestuur heeft samen met circa 230 schoolbesturen, juridisch begeleid door advocatenkantoor Stibbe en gecoördineerd vanuit de PO-Raad, gezamenlijk bezwaar gemaakt tegen de beschikkingen voor de laatste vijf maanden van 2022. Dit bezwaar is op 30 november 2022 door de minister ongegrond verklaard. De financiële belangen en de relevante juridische vragen n.a.v. de beslissing op bezwaar van de minister zijn het volgens ons waard om de kwestie aan een onafhankelijke partij, zijnde de bestuursrechter, voor te leggen. Daarom hebben wij besloten om gezamenlijk met 221 schoolbesturen een beroep bij de rechtbank Midden-Nederland in te stellen tegen de beslissing op bezwaar van de minister. Op het moment van dit schrijven loopt deze beroepsprocedure nog. Een uitspraak wordt verwacht in de eerste helft van 2024.

B7 Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten 2023

Baten

	Realisatie 2023 €	Begroting 2023 €	Realisatie 2022 €
3.1 (Rijks)bijdragen Ministerie van OCW			
Rijksbijdrage Lumpsum	10.149.490	10.702.960	7.027.648
Rijksbijdragen MI	-	-	825.888
Rijksbijdragen P&A-beleid	-	-	554.824
Rijksbijdragen NPO	276.211	234.998	546.097
Overige subsidies Ministerie van OCW	866.954	-	1.184.235
Doorbetalingen Rijksbijdragen SWV	-23.710	327.000	218.928
Totaal (Rijks)bijdrage Ministerie van OCW	11.268.945	11.264.958	10.357.620

In 2023 is de bekostigingssystematiek gewijzigd. De subsidies MI en P&A zijn opgegaan in de Lumpsum. Daarnaast zijn de Rijksbijdragen NPO geëindigd.

Het negatieve bedrag bij de doorbetalingen Rijksbijdragen SWV wordt veroorzaakt door de het aandeel van Alterius in de tekorten 2023 van het SWV PO Parkstad VO à € 46.891,00.

3.2 Overige overheidsbijdragen

Gemeentelijke bijdragen gymzaal	17.921	17.921	17.921
Gemeentelijke bijdragen overig	21.215	12.000	13.657
ESF	10.000	10.000	40.000
Totaal overige overheidsbijdragen	49.136	39.921	71.578

3.3 Overige baten

Verhuur onroerende zaken	-	30.000	68.169
Detachering personeel	1.246.730	560.000	752.952
Baten voorgaande jaren	-	-	17.500
Overige baten	403.708	42.811	131.106
Totaal overige baten	1.650.438	632.811	969.727

In het bedrag met betrekking tot Detachering personeel zit € 200.535 dat betrekking heeft op 2022. Dit is in 2022 niet opgenomen in verband met de grote onzekerheid die over de ontvangst hiervan bestond. Daarnaast wijkt het bedrag af van de begroting door de voorzichtige manier van begroten van detacheringsoptbrengsten.

Lasten

	Realisatie 2023 €	Begroting 2023 €	Realisatie 2022 €
4.1 Personele lasten			
Lonen en salarissen	10.632.181	10.189.777	9.602.992
Personele inhuur	127.344	20.000	398.626
Dotatie voorziening jubilea	9.673	6.000	42.702
Dotatie voorziening langdurig zieken	66.913	-	103.797
Dotatie voorziening duurzame inzetbaarheid	3.067	-	12.719
Nascholing	219.141	146.700	132.838
Reis- en verblijfskosten	141.868	43.550	121.241
Kosten Arbodienst	43.829	22.500	30.118
Overige personele lasten	101.719	82.100	119.117
	<u>11.345.735</u>	<u>10.510.627</u>	<u>10.564.150</u>
Overige uitkeringen (-/-)	-121.747	-35.000	-53.482
Totaal personele lasten	<u><u>11.223.988</u></u>	<u><u>10.475.627</u></u>	<u><u>10.510.668</u></u>
Specificatie Lonen en salarissen			
Salariskosten	6.777.527	10.189.777	6.137.136
Vakantieuitkering	553.691	-	496.814
Eindejaarsuitkering	601.098	-	538.562
Bindingstoelage	95.598	-	91.650
Sociale lasten	1.322.093	-	1.136.910
Pensioenlasten	1.282.174	-	1.201.920
	<u><u>10.632.181</u></u>	<u><u>10.189.777</u></u>	<u><u>9.602.992</u></u>

De totale Lonen en salarissen zijn ten opzichte van de begroting en 2022 gestegen als gevolg van loonstijging in 2023.

Aantal fte's

	aantal FTE'S 2023	aantal FTE'S 2022
OP	83,818	85,930
OOP	27,827	25,287
DIR	2,710	2,058
	<u>114,355</u>	<u>113,275</u>

	Realisatie 2023 €	Begroting 2023 €	Realisatie 2022 €
4.2 Afschrijvingslasten			
Inventaris/apparatuur/motorvoertuigen	237.913	221.928	211.827
Leermiddelen	42.955	55.726	51.834
Totaal afschrijvingslasten	<u>280.868</u>	<u>277.654</u>	<u>263.661</u>

4.3 Huisvestingslasten

Huur	21.983	32.100	61.404
Klein onderhoud	81.942	105.000	55.535
Energie en water	176.061	173.000	141.361
Schoonmaakkosten	151.066	136.500	136.126
Heffingen	27.933	26.500	25.148
Onderhoudsvoorziening dotatie	111.040	91.040	108.540
Tuinonderhoud	9.517	9.250	9.165
Beveiliging	2.774	4.750	3.847
Totaal huisvestingslasten	<u>582.316</u>	<u>578.140</u>	<u>541.126</u>

4.4 Overige instellingslasten

Administratie en beheer	110.981	107.500	108.066
Accountantskosten	33.348	35.000	31.133
Bestuurskosten	4.775	5.000	308
Vergoedingen bestuursleden/RvT	57.543	40.000	58.179
Deskundigenadvies	107.726	117.500	174.045
Telefoon- en portokosten e.d.	46.741	38.000	32.353
Contributies	10.478	11.000	9.833
MR/OR/GMR	1.844	1.100	2.198
Verzekeringen	14.797	18.000	17.207
Kosten schoolbus	33.298	12.500	29.228
Overige instellingslasten	118.830	68.200	44.055
Lasten voorgaande jaren	1.596	-	100.376
Totaal overige instellingslasten	<u>541.957</u>	<u>453.800</u>	<u>606.981</u>

Accountantshonoraria

Controle van de jaarrekening boekjaar	33.348	35.000	31.133
Overige controlewerkzaamheden	-	-	-
	<u>33.348</u>	<u>35.000</u>	<u>31.133</u>

De lasten voorgaande jaren in 2022 hadden betrekking op huur over 2020 en 2021. Onder de overige baten (zie par. 3 5) is de daar tegenover staande huisvestingsvergoeding opgenomen.

	Realisatie 2023 €	Begroting 2023 €	Realisatie 2022 €
4.5 Leermiddelen			
OLP/inventaris	294.800	283.900	283.670
ICT	335.076	352.000	324.127
Inkoop cursussen leerlingen	125.700	122.500	144.214
Totaal leermiddelen	<u>755.576</u>	<u>758.400</u>	<u>752.011</u>

5. Financiële baten en lasten

Financiële baten			
Rentebaten	24.759	-	2.545
Financiële lasten			
Rentelasten/bankkosten	3.823	13.500	13.585
Totaal financiële baten en lasten	<u>20.936</u>	<u>-13.500</u>	<u>-11.040</u>

WNT-verantwoording 2023 Stichting Alterius

De WNT is van toepassing op Stichting Alterius

Het voor Stichting Alterius toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 159.000.

Het totaal aantal complexiteitspunten voor Stichting Alterius is 7 (zie onderstaande berekening)

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2023	
Bedragen x € 1	R.J.L.J.M. Paulissen
Functiegegevens	
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 105.751
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.332
<i>Subtotaal</i>	<u>€ 124.083</u>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 159.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 124.083
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2022	
Bedragen x € 1	R.J.L.J.M. Paulissen
Functiegegevens	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/02 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 90.338
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 17.205
<i>Subtotaal</i>	<u>€ 107.543</u>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 140.921
Bezoldiging *	€ 107.543

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2023			
Bedragen x € 1	G. Kerckhoffs	N. Bleize - Voncken	A.P. Baker - Versteegh
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 15.498	€ 10.032	€ 10.032
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 23.850	€ 15.900	€ 15.900
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 15.498	€ 10.032	€ 10.032
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2023		
Bedragen x € 1	R. van Hertum	A.H.J. Kuijer
Functiegegevens	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Bezoldiging		
Bezoldiging	€ 10.032	€ 10.089
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 15.900	€ 15.900
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 10.032	€ 10.089
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2022		
Bedragen x € 1	G. Kerckhoffs	N. Bleize - Voncken
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Bezoldiging		
Bezoldiging	€ 11.160	€ 7.440
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 23.100	€ 15.400

Gegevens 2022		
Bedragen x € 1	R. van Hertum	A.H.J. Kuijer
Functiegegevens	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12	13/10 t/m 31/12
Bezoldiging		
Bezoldiging	€ 7.440	€ 1.860
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 15.400	€ 3.375

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Complexiteitspunten		
<i>Complexiteitspunten gemiddelde totale baten</i>		4
<i>Complexiteitspunten gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten</i>		1
<i>Complexiteitspunten gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren</i>		2
<i>Totaal aantal complexiteitspunten</i>		<u>7</u>
<i>Bezoldigingsklasse</i>		C
<i>Bezoldigingsmaximum</i>		€ 159.000

(Voorstel) bestemming resultaat baten en lasten

De verdeling van het exploitatiesaldo over 2023 is vooruitlopend op de goedkeuring door het bestuur al in deze jaarrekening verwerkt.

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen is resultaat ad -/- € -395.250 over 2023 als volgt verdeeld:

	€
Algemene reserve	-395.250
Bestemmingsreserve innovatie	-
Bestemmingsreserve NPO	-
	<hr/>
	-395.250
	<hr/>

Overzicht verbonden partijen

Verbonden partij, minderheidsdeelneming

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten *
SWV Passend Primair Onderwijs Parkstad	stichting	Heerlen	4
SWV Passend Primair Onderwijs Maastricht en Heuvelland	stichting	Heerlen	4
SWV Passend Onderwijs Parkstad VO	stichting	Heerlen	4
SWV Passend Voortgezet Onderwijs Maastricht en Heuvelland	stichting	Heerlen	4
SWV Passend Primair Onderwijs Westelijke Mijnstreek	stichting	Geleen	4
SWV Passend Onderwijs VO 31.04 Westelijke Mijnstreek	stichting	Sittard	4

* Code activiteiten:

1. contractonderwijs
2. contractonderzoek
3. onroerende zaken
4. overige

D1 Gegevens rechtspersoon

*	Bestuursnummer	41821
*	Naam en adres van de instelling	Stichting Alterius Kloosterkensweg 6 6419 PJ Heerlen
*	Telefoonnummer	045-5711896
*	E-mailadres	info@stichtingalterius.nl
*	Internetsite	www.stichtingalterius.nl
*	Contactpersoon jaarverslag	ONS Onderwijsbureau, dhr. E.V. Cools
*	Telefoonnummer contactpersoon	088-8504771
*	E-mailadres contactpersoon	e.cools@onsonderwijsbureau.nl
*	Administratiekantoor	ONS Onderwijsbureau
*	AK-nummer	401
*	Gegevens scholen	
	01UO Buitenhof	Kloosterkensweg 6 6419 JP Heerlen
	02KX St Jozef	Pater Kustersweg 3 6267 NL Cadier & Keer
*	Datum samenstellen jaarrekening	16-5-2024

C1 Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van toezicht van Stichting Alterius

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Alterius te Heerlen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Alterius op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Alterius zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Q-Concepts Accountancy B.V.

IBAN NL48RABO0154565199
KVK 17277491
BTW NL8221.10.866.B04

Reitscheweg 45
5232 BX 's-Hertogenbosch
+31 (0)73 - 61 32 510
info@qconcepts.nl
qconcepts.nl

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring.

Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen. .

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

's-Hertogenbosch, 24 mei 2024
Q-Concepts Accountancy B.V.

Origineel getekend door

E.M.A.J. Mengelers-Smeets RA MSc.